

”Teidän työ on tärkeää”

Tutkimus rippikoulun ja nuorisotyön vaikuttavuudesta
Kangasalan seurakunnassa

Sari Myllymäki
Opinnäytetyö, kevät 2015
Diakonia- ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan koulutusohjelma
Kristillisen lapsi- ja nuorisotyön
suuntautumisvaihtoehto
Sosionomi (AMK) + kirkon nuorisotyönohjaajan virkakelpoisuus

TIIVISTELMÄ

Myllymäki, Sari. ”Teidän työ on tärkeää” Tutkimus rippikoulun ja nuorisotyön vaikuttavuudesta Kangasalan seurakunnassa.

Kauniainen, syksy 2015, 95 s., 2 liitettä.

Diakonia- ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma, Kristillisen lapsi- ja nuorisotyön suuntautumisvaihtoehto, sosionomi (AMK)

+ kirkon nuorisotyönohjaajan virkakelpoisuus.

Opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää Kangasalan seurakunnan rippikoulu- ja nuorisotyötä. Kehittämisellä tähdättiin siihen, että yhä useammat nuoret voisivat rippikoulun jälkeen luontevasti löytää paikkansa seurakunnan nuortentoiminnassa. Työn tarkoitus oli selvittää, mistä johtuu, että nuoret tulevat tai eivät tule seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen, ja miten toimintaa voitaisiin kehittää niin, että yhä useammat nuoret voisivat tulla mukaan toimintaan.

Opinnäytetyö oli kvantitatiivinen tutkimus. Kysely toteutettiin toukokuussa 2015 yhteistyössä Pikkolan ja Pitkäjärven koulujen kanssa. Kyselyyn vastasivat vuoden 2014 aikana rippikoulun käyneet ja konfirmoidut nuoret. Lomakkeet toimitettiin kouluille saatekirjeiden kanssa ja kyselyyn vastattiin oppitunnin yhteydessä opettajan valvonnassa. Kyselyyn vastasi 156 nuorta, joten vastausprosentti oli 98 prosenttia. Vastaukset analysoitiin Excel-ohjelman avulla. Avoimet kysymykset koottiin ja käsiteltiin manuaalisesti.

Tulosten mukaan merkittävin syy siihen, miksi toimintaan osallistutaan, on että nuoret kokevat olevansa toiminnassa hyväksytyjä omina itsenään ja tervetulleita toimintaan. Merkittävin syy sille, miksi toimintaan ei osallistuta rippikoulun jälkeen on, että nuoret käyttävät aikansa mieluummin johonkin muuhun kuin seurakunnan toimintaan. Toiminta koettiin pääosin hyväksi ja nuorille tärkeäksi.

Avainsanat: rippikoulu, nuoret, osallisuus, kirkon nuorisotyö, Kangasalan seurakunta, kvantitatiivinen tutkimus.

ABSTRACT

Myllymäki, Sari.

"Your work is important" Survey on the effectivity of confirmation school and christian youth work in the congregation of Kangasala.

78 p., 2 appendices. Language: Finnish. Kauniainen. Autumn 2015.

Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Social Services, Option in Christian Youth Work. Degree: Bachelor of Social Services.

The aim of this survey was to help the congregation of Kangasala to develop the work it does in confirmation school and youth work. The aim of the development is that more youth would find their place naturally in the youth work after confirmation school. The purpose of this study is to find out what is the reason behind the fact that some of the youth find their way to the congregation, after confirmation school and some do not. The aim is also to try to find out how the confirmation school and youth work could be improved in order to gain more young people that would come and be part of the activities. I'm trying to find answers to these questions by using the method of quantitative survey which is targeted to the youth that lives in Kangasala and in particular to the pupils of Pikkola and Pitkäjärvi secondary school. This youth has participated confirmation school and been confirmed in the year 2014.

The survey was done in May 2015 in co-operation with Pikkola and Pitkäjärvi secondary school. Questionnaire was delivered to these two schools with a cover letter and the pupils answered to the questionnaire under the supervision of their teacher. The questionnaire was answered by 156 pupils so the response was 98 % of the expected 160 answers. I tabulated the questionnaire and analyzed it. With the open questions I gathered the data and analyzed it just by hand.

The results I got from the survey was that the most significant reason why youth participate to youth work is that they feel accepted and welcomed to the activities. The most significant reason why youth doesn't participate to youth work is that they would much rather use their time on something else than the activities that the youth work provides. The activities were mainly experienced as good and important to the youth.

Keywords: confirmation school, youth, inclusion, church youth work, the congregation of Kangasala, quantitative research.

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	1
2 LÄHTÖKOHDAT JA YHTEISTYÖTAHO.....	7
2.1 Lähtökohdat.....	7
2.2 Kangasalan seurakunta.....	7
3 NUORUUS JA NUOREN KEHITYS.....	9
3.1 Nuoruus kehitysvaiheena	9
3.2 Nuorten vapaa- aika	10
3.3 Nuorten järjestökiinnittyneisyys	11
3.4 Nuoren uskonnollisuuden kehittyminen	12
3.5 Nuoren uskonnollisuus	13
4 KRISTILLINEN KASVATUS.....	18
4.1 Kirkon kasvatustyö	18
4.2 Rippikoulutyö.....	20
4.2.1 Rippikoulusuunnitelma.....	21
4.2.2 Rippikoulun suunnittelu ja arviointi.....	23
4.3 Nuorisotyö	23
4.4 Nuoret aikuiset	26
5 NUORET JA EVANKELIS-LUTERILAINEN KIRKKO	28
5.1 Nuorten asema kirkossa.....	28
5.2 Lapsivaikutusten arviointi	29
5.3 Kohti kohtaamisen kirkkoa.....	30
5.4 Osallisuus ja yhteisöllisyys kirkossa	32
6 MUUT AIHEESTA TEHDYT TUTKIMUKSET	34
6.1 Muut aiheesta tehdyt opinnäytetyöt.....	34
6.2 Muut opinnäytetyöni kannalta merkittävät tutkimukset	35
7 TUTKIMUKSEN TEKEMISESTÄ	37
7.1 Keskeistä tutkimuksen tekemisessä	37
7.2 Opinnäytetyötä ohjannut teoria.....	38
7.3 Kyselytutkimuksen teosta	39
8 TUTKIMUSASETTELMA	40
8.1 Tutkimuksen tarkoitus ja toteuttaminen	40
8.2 Aineiston keruu ja analysointi	41
8.3 Tulosten arviointi ja luotettavuus	43
9 TUTKIMUSTULOKSET	46
9.1 Tutkimuksesta yleisesti.....	46

9.2 Toimintaan osallistuminen	48
9.3 Kokemuksia toiminnasta.....	55
9.4 Toiminnan kehittämisestä.....	56
9.5 Kokemuksia rippikoulusta.....	58
9.5.1 Rippikoulu kokemuksen vaikutukset toimintaan osallistumiseen	60
9.5.2 Rippikoulun vaikutukset mielikuvaan seurakunnasta	63
9.6 Syitä toimintaan osallistumiseen	69
9.7 Syitä toimintaan osallistumattomuuteen	72
9.8 Nuorten palaute työntekijöille	74
10 POHDINTA	76
10.1 Loppupäätelmät.....	76
10.2 Kehitysehdotukset sekä jatkotutkimusaiheet	82
10.3 Ammatillinen kasvu.....	83
LÄHTEET.....	85
LIITE 1: Kyselylomake	89
LIITE 2: Saatekirje	95

1 JOHDANTO

”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskennyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.” (Matt.28:18–20)

Tein opinnäytetyönäni tutkimuksen, jonka tarkoituksena oli selvittää, miksi nuoret jäävät tai eivät jää rippikoulun jälkeen seurakunnan toimintaan ja miten toimintaa voitaisiin kehittää siten, että enemmän nuoria jäisi mukaan toimintaan.

Työlle on selkeä tarve erityisesti nyt, kun Suomen evankelis - luterilainen kirkko menettää jäseniään. Erityisesti tällaisessa tilanteessa on tärkeää panostaa nuoriin ja siihen, millainen mielikuva heille syntyy seurakunnasta ja kirkosta. Tämä vaikuttaa merkittävästi siihen, säilyvätkö nuoret seurakunnan jäseninä, myös myöhemmissä elämänsä vaiheissa. Kun nuorten aktiivista seurakuntalaisuutta tuetaan viimeistään nuorisotyössä, saatetaan välttää tuleva väliinputoaminen nuoren siirtyessä aikuisuuteen ja sen tuomiin haasteisiin. Myös yhteistyötahoni, jolle tutkimuksen tein, koki, että tekemälleni tutkimukselle oli selkeä tarve.

Tästä tutkimuksesta oli myös hyötyä minulle opiskelijana. Sain ajankohtaista tutkimustietoa nuorisotyön tilasta sekä nuorten ajatuksista tällä hetkellä. Sain myös kehittämistyökalun, joka avasi minulle näkökulmia siihen, miten työtä voitaisiin kehittää. Sosiaalialan näkökulmasta tulin perehtyneeksi tietoon, jota voin hyödyntää myös sosiaalialalla työskennellessäni. Tällaista on esimerkiksi ymmärrys nuoren kehityksestä sekä siitä, millaista on nuorten vapaa-aika käyttäytyminen tällä hetkellä.

2 LÄHTÖKOHDAT JA YHTEISTYÖTAHO

2.1 Lähtökohdat

Tein Kangasalan seurakunnalle kvantitatiivisen tutkimuksen, jossa tutkin, miksi nuoret jäävät tai eivät jää seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen, ja mitä voitaisiin tehdä, että yhä enemmän nuoria voisi jäädä mukaan seurakunnan toimintaan. Toivon, että tutkimukseni on Kangasalan seurakunnalle käyttökelpoinen rippikoulu- ja nuorisotyön kehittämisen väline.

Yhteistyötahoni oli Kangasalan seurakunta, ja siellä yhteyshenkilöni nuorisotyönohjaaja Ismo Vettenranta. Myös rippikoulukordinaattori Monika Viitala, sekä johtava nuorisotyönohjaaja Johanna Jutila, ovat jossain määrin olleet mukana tässä prosessissa. Päävastuun opinnäytetyöni ohjauksesta työelämässä kantoi kuitenkin Ismo Vettenranta. Tutkimusluvan Kangasalan seurakunnassa minulle myönsi seurakunnan kirkkoherra Seppo Jarva. Tein yhteistyötä myös Kangasalan kunnan kanssa, jotta kyselyni teettäminen kouluaikana oli mahdollista. Hain tutkimuslupaa Kangasalan seurakunnan lisäksi sivistystoimen johtajalta Leena Pajukoskelta. Saatunani luvan olin yhteydessä Pikkolan ja Pitkäjärven yläkouluihin, joilla teetin kyselyni. Pikkolassa yhteyshenkilönäni oli rehtori Ville Vuorisalmi ja Pitkäjärvellä rehtori Jouni Manni.

Opinnäytetyötäni varten olen perehtynyt jo valmistuneisiin opinnäytetöihin, muihin aiempiin tutkimuksiin ja opinnäytetyöni teemoihin liittyvään kirjallisuuteen esimerkiksi rippikoulusta, nuorten vapaa- ajasta ja nuorisotyöstä. Olen myös hyödyntänyt erilaisia tietokantoja ja etsinyt tietoa niiden kautta.

2.2 Kangasalan seurakunta

Kangasala on kunta, joka sijaitsee Tampereen läheisyydessä, ja jonka virallinen asukasluku 31.12.2014 oli 30 471 asukasta (Kangasalan kunta i.a). Kangasala on osa Sääksmäen rovastikuntaa, jonka lääninrovastina toimii Kangasalan kirkkoherra Seppo Jarva (Kangasalan seurakunta 2015).

Kangasalan seurakunnan toiminta-ajatus on, että se on yhteisö, jossa Jumala kohtaa luomansa ja lunastamansa ihmisen, vahvistaa uskoa ja ohjaa elämään rikasta elämää itseä ja toisia arvostaen. Kangasalan seurakunnassa halutaan korostaa uskoa turvan antajana arjen keskellä. Kangasalan seurakunnassa on tarjolla toimintaa vauvasta vaariin, ja toimintaa eri-ikäisille järjestetään halki viikon. (Kangasalan seurakunta 2015.)

Nuorten toimintaa Kangasalan seurakunnassa on tarjolla myös läpi viikon. Nuorilla on oma nuortentila Parkki, joka sijaitsee Kangasalan keskustan tuntumassa ja siellä järjestetään muun muassa isoskoulutus ja nuortenillat. Parkki on tilana Kangasalan seurakunnan ensimmäinen nuortentila ja se avattiin 2009. Kyseessä on vuokrakiinteistö, joka on remontoitu täysin nuorisotyön tarpeista käsin. Parkki pitää sisällään esiintymislavan, katsomon, baarikaiteen sekä parven. Tilasta on tehty mahdollisimman monipuolinen, jotta se palvelisi kävijöitä varhaisnuorista nuoriin aikuisiin. Tarjolla nuorille on myös esimerkiksi raamattuluentoja, nuorten aikuisten toimintaa ja erilaisia leirejä ja retkiä. Nuorisotyöllä on syksylle, keväälle ja kesälle oma käsiohjelmansa, jossa se tiedottaa toiminnastaan. Lisäksi toiminnasta tiedotetaan nuorisotyön omalla Facebook-sivulla ja nuorisotyön omilla internetsivuilla osoitteessa parkki.info. (Parkki.info, i.a.)

3 NUORUUS JA NUOREN KEHITYS

3.1 Nuoruus kehitysvaiheena

Siirtymää lapsuudesta aikuisuuteen kutsutaan nuoruudeksi. Kyseisen ikävaiheen kuluessa ihminen kehittyy fyysisesti, oppii yhteisössä tarvittavia valmiuksia ja taitoja, itsenäistyy omasta perheestään, etsii ja löytää aikuisuuden roolit, ja tämän prosessin ajan muodostaa käsitystä itsestään. Nuoren kehitystä ohjaavat biologiset, psykologiset, sosiaaliset ja yhteiskunnalliset tekijät. Yleisimmin nuoruus alkaa toisen elinvuosikymmenen alussa ja sen alkua määrittää biologinen tekijä, joka on puberteetin alkaminen. Nuoruus koostuu myös useista roolimutoksista, jotka nuori kokee. Hän irtautuu lapsuuden perheestään. Hän tekee myös elämäntapoihinsa, ammatinvalintaan ja ihmissuhteisiin liittyviä valintoja. Näitä roolien omaksumisia pidetään kriteerinä aikuistumiselle. Tämä kehityskulku vaihtelee yksilöittäin, ja keskimäärin aikuisuuden tunnusmerkit saavutetaan kolmannen elinvuosikymmenen aikana. Nuoruus ei ole yhtenäinen kehitysjakso, vaan siinä on nähtävissä eri vaiheita. (Nurmi ym. 2014, 142- 143.)

Nuoruutta kuvataan usein kriisinä ja tämän kriisin ratkaisemisena. Valtaosa nuorista ei kuitenkaan käy läpi kriisivaihetta suhteessa omaan itseensä tai vanhempiinsa. Kehitys on pikemminkin jatkuvaa, ei niinkään kriisin omaista. Nurmi (2014, 142) esittelee Havighurstin teorian siitä, että nuoruuden keskeisiä kehitystehtäviä ovat uusien suhteiden luominen ikätovereihin, sukupuoliroolin omaksuminen, fyysisen olemuksen hyväksyminen, emotionaalinen itsenäisyys, parisuhde ja perhe-elämään valmistautuminen sekä sosiaalisesti vastuullisen käytöksen omaksuminen (Nurmi ym. 2014, 142.)

Rippikouluun tulevat yleensä ne nuoret, jotka täyttävät 15 vuotta sen vuoden aikana, kun rippikoulu päättyy. Nuoret ovat rippikoulussa siis keskimäärin 14-15-vuotiaita, mutta joukossa on myös poikkeuksia. Heidän ikävaiheelleen tyypillisiä muutoksia ovat erilaiset fyysiset muutokset, roolien etsintä, identiteetin kriisi sekä lopulta identiteetin kehittyminen. Voimakas yksilöllisyyden herääminen kuvaa nuoruutta, kun nuori kohtaa maailmassa olevia vastakkaisuuksia. Eri ikävaiheisiin

kuuluu erilaisia kehitystehtäviä, joiden kautta yksilö kehittyy ja siirtyy seuraavaan elämänvaiheeseen. Rippikouluikäinen nuori on yleensä nuoruuden varhaisvaiheessa, jonka voidaan ajatella olevan ihmissuhteiden kriisi, sillä tässä kehitysvaiheessa nuoren ihmissuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia. Nuoruudelle on keskeistä myös nuoren tietoisuuden laajeneminen ja sen kehittyminen. Tätä kautta, ihanteiden ja ideaalin syntyminen on myös mahdollista. Tähän kehitysvaiheeseen kuuluu, että nuorella on erilaisia totuuden, kauneuden ja oikeamielisyyden ihanteita, jotka voivat olla esimerkiksi pop- tähtiä. (Niemelä 2002, 30- 31.)

3.2 Nuorten vapaa- aika

Stenvallin (2009, 87) helsinkiläisnuorille teettämä tutkimus vuodelta 2009 kiteytti, että hyvä arki on tila, jossa rauhallinen oleminen ja aktiivisen tekeminen ovat tasapainossa. Vapaa-aika nähdään suomalaisessa kulttuurissa melko myönteisenä asiana ja sitä kaivataan usein lisää. Nuorten vapaa-aikatutkimuksessa 2009 osoittautui, että nuorten kokemus vapaa-ajan määrästä painottuu enemmän runsauden kuin niukkuuden suuntaan. (Myllyniemi 2009, 20-21.) Tulos voidaan nähdä yllättävänä, sillä Vesa Keskinen (2001, 160) tekemässä tutkimuksessa 10-18-vuotiaille helsinkiläisnuorille tulos oli, että yleisin este harrastamiseen oli se, ettei nuorilla ollut tarpeeksi aikaa. Myös tilastokeskuksen (Hanifi 2004, 132) ajankäyttötutkimuksessa 2004 harrastuneisuuden määrän taittumista on tulkittu kyläläntymiseksi. Tilannetta on tärkeä tarkastella, myös vapaa-ajan palveluiden kysynnän ja tarjonnan avaamasta näkökulmasta. Tässä suhteessa tilanne maaseudulla ja kaupungissa on hyvin erilainen. Tämäkään teoria ei ole aukoton, sillä Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimus 9-13-vuotiaille nostaa esille organisoimattoman oleskelun tarpeen. (Stenvall 2009, 87.)

Kun vapaa-ajan riittävydestä nousseita kokemuksia tutkitaan, voidaan nähdä yhteys monipuolisen harrastamisen ja vapaa- ajan riittämättömyyden kanssa. Vapaa-ajan määrää on vaikea mitata, mutta tutkimus antaa viitteitä siihen, että se vapaa-ajan riittämättömyys, jota koetaan, on selkeästi yhteydessä ajan vähyyden

kokemukseen, monien eri aktiviteettien täyttämän arjen keskellä. (Myllyniemi 2009, 20–21.) Tärkeää on tiedostaa, että ihmisillä on erilainen tasapaino olemisen ja erilaisten aktiviteettien välillä. Vapaa-ajan määrän ja elämään tyytyväisyyden välinen suhde on epälineaarinen. Tutkimus osoittaa, että elämänsä tyytyväisimpiä ovat ne nuoret, joilla vapaa- aikaa on eniten ja ne joilla sitä on vähiten. (Myllyniemi 2009, 22.)

Kun nuorten vapaa-aika tutkimuksessa selvitettiin, miten omilta erilaiset ajanviettotavat nuorista tuntuivat, korostuivat yksin ja kavereiden kanssa vietetty aika. Tutkimuksesta voidaan nähdä, että vapaa-aika on niin sanottu jatkumo, sille ei yleensä vedetä rajoja ja eri ajanviettotavat nähdään vapaa-aikana. Järjestötoiminnassa vietetyn ajan nuoret kokivat huomattavista vähemmän omaksi ajakseen. (Myllyniemi 2009, 25.)

3.3 Nuorten järjestökiinnittyneisyys

On havaittu, että useat nuoret ovat mukana järjestötoiminnassa ja tutkimus paljastaa järjestökiinnittyneisyydestä, että useat nuoret ovat mukana toiminnassa saadakseen iloa, mielekästä tekemistä tai harrastuksen. Vain harvoille nuorille yhteiskunnallisilla syillä on merkitystä. Järjestökiinnittyneisyyttä selvitettäessä vastaajilta kysyttiin, ovatko he nykyisin jäsenenä missä tahansa seurassa, järjestössä, kerhossa tai vastaavassa. Näin muotoiltuun kysymykseen 45 prosenttia 10–29-vuotiaista vastasi olevansa mukana tällä tavoin määritellyssä toiminnassa. Järjestökiinnittyneisyydessä tytöillä ja pojilla ei ole eroja, mutta ilmenee, että pojat ovat konkreettisessa toiminnassa aktiivisemmin mukana kuin tytöt. (Myllyniemi 2009, 34.)

Viimeisen kymmenen vuoden aikana järjestökiinnittyneisyydessä on ollut huomattavissa sen laskua, erityisesti nuorimmassa alle 15-vuotiaiden ikäryhmässä. (Myllyniemi 2009,38.) Myllyniemen tutkimuksessa kysyttiin järjestötoiminnassa mukana olevilta, minkälaisiin seuroihin, järjestöihin, kerhoihin ja muihin vastaaviin he kuuluivat. Haastateltaville lueteltiin 12 erilaista järjestötyyppiä, minkä lisäksi vastaaja saattoi myös kertoa olevansa jonkin muun tyyppisessä järjestössä.

Tässä tutkimuksessa seurakunnan lapsi- ja nuorisotoiminta laskettiin mukaan yhdeksi järjestötyypiksi. Partiota lukuun ottamatta muihin järjestötyyppeihin kuuluminen on laskenut, kun taas partiossa se on jopa kasvanut. (Myllyniemi 2009,40.)

3.4 Nuoren uskonnollisuuden kehittyminen

Käsitys tulevaisuudesta on 14–15-vuotiaalla nuorella vielä jossain määrin jäsenymätön. Niemelä (2002, 31) esittelee teoksessaan Helena Helven, joka on tutkinut nuorten maailmankuvaa ja sitä, miten se muotoutuu. Helve on huomannut, että nuoret hahmottavat ympäröivää maailmaa tieteellisesti, uskonnollisesti ja usein myös maagisten uskomusten sekä joukkoviestimien kautta. Aikuistumisen myötä maagis-metafyysinen maailmankuva alkaa heiketä nuorilla. Maagis-metafyysisen maailmankuvan sisältö on osittain kansanuskon traditioissa ja osittain tuoreemmassa ja nuoremmassa uskomusperinteessä. Tällainen maailmankuva kehittyy henkilöille, joille virallisten instituutioiden, kuten kirkon vaikutus on heikentynyt. Nuorten asenteista on nähtävissä, että pojat luottavat enemmän tieteesiin ja teknologiaan sekä niiden saavutuksiin, kun taas tyttöjen arvomaailmassa merkityksellisempiä ovat ei-materiaaliset arvot. (Niemelä 2002, 31.)

Niemelä (2002, 33) esittelee James W. Fowlerin, joka on tutkinut maailmankatsomuksen, ja uskonnollisuuden kehittymistä eri-ikäisillä ihmisillä ja muodostanut tämän tutkimuksensa pohjalta kuusi vaiheisen kehitysasteikon. Tämä kehitysasteikko koostuu intuitiivisprojektiivisestä maailmankatsomuksesta, myyttis-kirjaimellisesta maailmankatsomuksesta, sovinnaisesta maailmankatsomuksesta, yksilöllis-reflektiivisestä maailmankatsomuksesta, yhdistävästä maailmankatsomuksesta ja universaalista maailmankatsomuksesta. Fowlerin teorian ensimmäiset vaiheet ovat osittain ikäsidonniaisia. (Niemelä 2002, 33.) Tämän teorian perusteella enemmistö rippikoululaisista ja ryhmänohjaajista on teorian kolmannella tasolla eli sovinnaisen maailmankatsomuksen vaiheessa, jolle edellytyksenä on abstraktin ja loogisen ajattelun kehittyminen. Sovinnaisen maailmankatsomuksen vaiheessa uskonnollinen ja maailmankatsomuksellinen pohdinta ei enää ole

sidoksissa tarinoihin ja kuviin, vaan henkisiä asioita voidaan ajatella myös käsitteiden kautta ja omat perustellut johtopäätökset ovat tällöin mahdollisia. Nuori kykenee tässä vaiheessa pohtimaan abstrakteja käsitteitä, kuten esimerkiksi Pyhää kolminaisuutta. Tämän vaiheen riskinä ja vaarana on kuitenkin niin sanottu jäykkä maailmankatsomus, sillä nuori pitää auktoriteettien, esimerkiksi vetäjien näkemyksiä ehdottomina totuuksia eikä vielä osaa kyseenalaistaa niitä. (Niemelä 2002, 34.)

Tämän teorian neljännen tason eli yksilöllis-reflektiivisen maailmankatsomuksen ihminen saavuttaa noin kolmenkymmenen ikävuoden vaiheessa, ja on mahdollista, että osa ihmisistä ei saavuta sitä laisinkaan. Keskeiseksi muodostuu auktoriteettien kyseenalaistaminen, ja keskeistä on nuoren oma yksilöllinen pohdinta, sekä nuoren omat kokemukset. Tässä kehitysvaiheessa vaarana on liiallinen luottamus omiin analyttisiin voimiin ja oman itsen kohottaminen täydellisen ihmisen asemaan. (Niemelä 2002, 34.)

3.5 Nuoren uskonnollisuus

Nuorisobarometrissa vuodelta 2010 (Myllyniemi 2010, 31) nuoria pyydettiin eräässä kysymyksessä asettamaan itsensä akselille, jonka toisessa päässä oli uskonnollinen ja toisessa päässä epäuskonnollinen. Suurin osa nuorista sijoitti itsensä tällä akselilla uskonnollisempaan päähän, kun taas vain viides sijoitti itsensä vastakkaiseen epäuskonnolliseen päähän. Ilmeni myös, että naiset ovat uskonnollisempia kuin miehet kuitenkin niin, että tämä ilmeni kantasuomalaisten joukossa, kun taas maahanmuuttajataustaisilla nuorilla tilanne oli aivan päinvastainen. Mielenkiintoinen havainto nuorisobarometrissa oli myös se, että 20-24-vuotiaat kokevat itsensä uskonnollisemmiksi, kuin heitä vanhemmat tai nuoremmat ikäryhmät. (Myllyniemi 2010, 31.)

Nuoruusiässä tapahtuvista muutoksista, ja nuoren uskonnollisuudesta on erilaisia teorioita. Erästä näistä teorioista kutsutaan rappeutumismalliksi. Rappeutumismallilla tarkoitetaan sitä, että lapsi ja varhaisnuori elää vielä aikaa, jossa us-

koo Jumalaan hyvin vilpittömästi ja kokosydämisesti, kun taas murrosikään tultuaan kapinoidessaan asioita vastaan ja muodostaessaan näkemystään voi nuori asettua myös omien vanhempiensa uskonnollisuutta, sekä kirkkoa uskonnollisena instituutiona vastaan. Tätä tukee ajatus, jonka mukaan nuorten arvot ovat varsin narsistisia sekä hedonistisia. (Pruuki 2004, 103.) Kaikki eivät kuitenkaan asetu rappeutumismallin kannalle ja on pystytty osoittamaan, että loppujen lopuksi yksimielisyys uskonnollisissa asenteissa ei ole niin pieni, kuin mitä esimerkiksi rappeutumismalli antaa olettaa. (Pruuki 2004, 104.)

Koti ja perhe sekä nuoren muu lähipiiri vaikuttavat hänen uskonnollisuutensa. Myös koulussa sekä kirkossa tehtävällä työllä on selkeä vaikutus nuoren uskonnollisuuteen sekä maailmankuvan muodostukseen. (Pruuki 2004, 104.) Vaikka toistaiseksi merkittävä osa lapsista ja nuorista kuuluu kirkkoon ja edelleen valtaosa nuorista käy rippikoulun, on tutkimuksissa huomattu, että uskonnollisuus on korkeampaa keski-ikäisten sekä vanhusten keskuudessa, kuin mitä se on nuorten ja nuorten aikuisten keskuudessa. On huomattavissa selkeä lasku uskonnollisuudessa, mikäli mitataan 10-18-vuotiaiden aktiivisuutta seurakuntien jumalanpalveluksissa tai muissa seurakunnan tilaisuuksissa. Luonnollisesti tästä ei kuitenkaan voida vetää johtopäätöstä, etteikö uskonto olisi nuorille tärkeä asia. Rippikoululaisten voidaan ajatella elävän ajanjaksoa, jossa voidaan nähdä kirkollisuuden vähenevän, mutta uskonnollisuuden puolestaan aktivoituvan. Tätä väitettä tukee Pruukin (2004, 105) esittelemä itävaltalais tutkimus, jossa 80 prosenttia 10-11-vuotiaista oli samaa mieltä väitteen, kirkossa tiedetään, mitä oikea usko on, kanssa. Hieman vanhemmilla, 14-15-vuotiailla vastaava luku oli pudonnut lähes puoleen 10-11-vuotiaiden osuudesta, ollen vain 47 prosenttia. Ja mikäli tarkastellaan vastaavaa väitettä 18-vuotiailla, on heillä luku enää vain 12 prosenttia. Vaikka kyseessä on Itävalta, ja kyseiseen tutkimukseen osallistuneet nuoret olivat katolilaisnuoria, voidaan yhteneväisyyksiä löytää myös suomalaisen nuoriin. (Pruuki 2004, 105.)

Nuoren elämässä on siis merkittävä rooli sillä, millaisia vaikutteita nuori saa kodistaan ja perheeltään. Samanlainen perheen keskeinen vaikutus ja roolit, ovat näkyvissä myös kielikuvissa, joita kirkossa käytetään, kun puhutaan isä Juma-

lasta, poika Jeesuksesta sekä äiti kirkosta. Tutkimukset arvioivat kodin ja perheen vaikutuksia uskonnollisuuteen, lähes pääasiassa kokonaisnäkemyksen kautta ja on vähän tutkimuksia, joissa näitä vaikutuksia olisi lähdetty erittelemään. On myös tärkeää huomata, että perheet ovat eläneet muutoksien aikoja viime vuosikymmenet ja perheistä on tullut yhä moninaisempia. Luonnollisesti myös näillä muutoksilla on vaikutusta perheen uskonnollisuuteen ja siihen, miten se on viime vuosikymmeninä muuttunut. (Pruuki 2004, 118.) Elämän kannalta tärkeimpien roolimallien omaksuminen tapahtuu kotona perheen parissa ja uskonnollisuus näkyy tässä siten, että se vaikuttaa sukupuolirooleihin. On havaittu, että ne lapset ja nuoret, jotka ovat uskonnollisessa kodissa kasvaneet, ja omaksuneet sen roolimallit kykenevät helpommin kiinnittymään jumalakuvaan kristinuskossa kuin nuoret, joiden perheissä roolijako ei ole ollut yhtä selkeä, kuin uskonnollisessa kodissa kasvaneilla. Kotitaustan vaikutukset ovat voimakkaammat poikiin kuin mitä ne ovat tyttöihin. Uskonnollisuus ja sen vaikutukset kasvatukseen näkyvät kasvatusilmastossa sekä tiedostamattomana toimimisena että tiedostettuina kasvatuksena. Tiedostettua kasvatusta on esimerkiksi se, että tarkoituksella halutaan lapsille ja nuorille opettaa erilaisia kristillisiä tapoja, sekä perinteitä. Tiedostamattoman kasvatuksen merkitys voi kuitenkin olla monin verroin suurempi lapseen ja nuoreen, kuin tarkoituksellisen ja tiedostetun kasvatuksen vaikutus. (Pruuki 2004, 119.)

Syitä siihen, että nuori kasvaessaan ja myöhemmin jossakin vaiheessa elämänsä luopuu kristillisestä uskosta, johon hänet on kasvatettu, voi olla erilaisia. Eräässä yliopistonuoria tutkineessa tutkimuksessa todettiin, että lapsuuskodin uskostaan luopuneiden nuorten syyt uskosta luopumiseen, olivat huonot välit vanhempiin. Näille nuorille ei kotona kyetty tai pystytty välittämään sellaista jumalakuvaa, joka olisi ollut turvallinen sekä valoisa. Kuitenkin on tärkeää ymmärtää myös se, että vaikka nuori luopuisi vanhempiansa edustamasta hengellisyydestä, hän ei välttämättä luovu uskosta kokonaan, vaan hän ikään kuin ottaa etäisyyttä ja siirtyy toisenlaiseen uskonnonharjoittamisen piiriin. Tämä voi tarkoittaa, vaikkapa toiseen kirkkokuntaan siirtymistä. Voidaan pitää melko todennäköisenä sitä, että nuori on uskonnollinen jollakin tapaa aikuisena, mikäli hän tulee kodista, jossa on saanut uskonnollisen kasvatuksen. Uskonnollisuus ei vain välttämättä ole enää samanlaista, kuin se on ollut nuoren lapsuudenkodissa. (Pruuki 2004,

120.) Vanhempien ohella myös isovanhemmilla on todettu olevan merkitystä siihen, millaisia mielikuvia lapsi ja nuori muodostavat Jumalasta, sekä mitä asioita lapset ja nuoret pitävät pyhinä ja tärkeinä. (Pruuki 2004, 122.)

Tutkimuksessa, jossa tutkittiin sitä, mitkä ovat ne tekijät, jotka vaikuttavat ihmisen uskonnollisuuteen, oli vanhempien merkitys kaikista korkein, ja erityisesti äidin vaikutus oli merkittävä. Tutkimuksessa vastaajina oli niin nuoria kuin vanhuksia. Selkeä ero ilmeni ystäväpiirin vaikutuksessa. Nuorille ystäväpiirillä oli selkeä merkitys, kun taas vanhuksilla merkitys oli melko vähäinen. Tilanne oli päinvastoin, kun kysyttiin millainen kirjallisuuden ja ylipäätään lukeneisuuden vaikutus uskonnollisuuteen on. Vanhuksilla vaikutus oli merkittävä, kun taas nuorilla ei. Tutkimuksen tulosten koettiin puhuvan vahvasti sen puolesta, miten tärkeää nuoren uskonnolliselle kasvulla ja kehitykselle on sekä kodin että kirkon tekemä uskon- tokasvatus. (Pruuki 2004, 123.)

Nuori etsii ja kaipaa sellaista kohdetta, jonka usko ja elämäntapa ovat sellaisia, joihin hän itsekkin haluaa sitoutua. Koska ryhmän vaikutus on merkittävä muodostuvat samalla tavalla ajattelevat kaverit, nuorelle tärkeiksi kontakteiksi. Ryhmään kuulumisen ja sen mukana uskomisen muodostuu myös tärkeäksi osaksi kehittyvän nuoren identiteettiä eli nuoren käsitystä omasta itsestään. (Kinnunen 2011, 40.) Mitä aikuisemmaksi nuori tulee, sitä vaivattomampaa hänen on päästä irti ryhmäsidonnaisuudesta. Tämän tehtyään nuori alkaa ottaa itse vastuuta esimerkiksi siitä, millainen hänen elämäntyyliinsä on sekä omasta uskostaan. Jos jokin ryhmä vastaa sitä uskonkäsitystä, joka nuorella on, sekä vastaa sitä tapaa elää seurakuntayhteydessä, jonka nuori on omaksunut, vahvistuu nuoren sitoutuminen kyseiseen yhteisöön. Mikäli tilanne on päinvastainen, nuori irrottautuu ryhmästä. (Kinnunen 2011, 41.)

Merkityksellinen vaihe nuoren uskonnollisuudessa ja sen muodostumisessa on rippikoulu. Kodilla sekä lähipiirillä on siis selkeä vaikutus nuoren uskonnollisuuteen eli nuori ei tule rippikouluun tyhjiöstä, vaan jostakin taustasta, oli se sitten uskonnollinen tai ei uskonnollinen. Nuori suhtautuu uskonnollisiin kysymyksiin kahdella tavalla. Ensinnäkin ne laukaisevat ristiriidan, joka on älyllinen ja saa ai-

kaan pohdintaa koskien maailmankatsomusta. Tästä voi seurata nuorelle kokemus siitä, että omia aiempia käsityksiä ei voi hyväksyä, vaan tarvitaan uusia selityksiä omalle olemassaololle. Nuorella voi myös herätä tai syntyä kaipuu uskonnollisia tunnekokemuksia kohtaan, joista voimakkaimpia ovat kokemus hyväksytyksi tulemisesta sekä yhteenkuuluvuudesta. Vastuullinen asema tässä prosessissa on rippikoulun vetäjillä, jotka ovat merkittäviä aikuismalleja nuorelle. He ovat nuorelle tradition välittäjiä, ja he auttavat, sekä tukevat nuorta Jumalan kohtaamisessa niin rippikoulussa kuin myöhemmin nuorisotyössä. (Pruuki, 2004, 126-127.)

4 KRISTILLINEN KASVATUS

4.1 Kirkon kasvatustyö

Kristillisen kasvatuksen taustalla on ajatus teologian ja kasvatustieteen välisestä vuoropuhelusta. Kristillisessä kasvatuksessa tavoitteena on ihmisen kokonaisvaltainen kohtaaminen ja siksi se on yhdistelmä teologiaa ja kasvatustiedettä sekä hengellistä ja inhimillistä. Termille kristillinen kasvatustyö ei ole olemassa yhtä ainoaa määritelmää ja sen vuoksi sitä käytetään eri yhteyksissä eri tavoin. Kasvatuksen voidaan ajatella olevan tarkoituksenmukaista eli intentionaalista, mikä tarkoittaa, että kasvatuksella on tavoitteita ja päämääriä, joihin halutaan pyrkiä. Se on myös arvosidonnaista, mikä tarkoittaa sitä, että kun kasvatukselle asetetaan tavoitteita, on otettava myös kantaa siihen, mikä on hyvää, ja tärkeää. Kasvatustyö on vuorovaikutuksellista eli se tapahtuu kasvattajan ja kasvatettavan vuorovaikutuksessa. (Muhonen & Tirri 2008, 64.) On tärkeää ymmärtää, millainen on kristillisen kasvatuksen sekä uskontokasvatuksen ja uskonnollisen kasvatuksen suhde. Uskontokasvatuksella tarkoitetaan sellaista kasvatusta, joka ei ole sitoutunut mihinkään tunnustukseen. Uskonnollinen kasvatustyö on kasvatusta, joka on sitoutunut johonkin perinteeseen tai tunnustukseen. Kristillisen kasvatuksen voidaan siis ajatella olevan yksi uskonnollisen kasvatuksen muoto. Kristillisen kasvatuksen voidaan nähdä kristillisen perinteen siirtämisenä seuraavalle sukupolvelle. Se voidaan myös nähdä tavoitteiden ja päämäärien näkökulmasta. Merkittävää kuitenkin on muistaa ja tiedostaa, ettemme voi opettaa uskoa, vaan se on Jumalan lahja. (Muhonen & Tirri 2008, 66–67.)

Kasvatustyö on kontekstisidonnaista, joten seurakunnassa tapahtuvan kristillisen kasvatuksen voidaan nähdä olevan sen jäsenille annettavaa kasteopetusta, jonka tehtävänä ja tarkoituksena on tukea uskon kasvamista ja uskossa pysymistä. Tähän tavoitteeseen voidaan katsoa sisältyvän kristityn identiteetin tukemisen niin yksityisenä kristittyinä kuin myös jäsenenä yhteisössä. (Muhonen & Tirri 2008, 66–67.)

Nuorisolain tarkoitus on nuoren kasvun sekä itsenäistymisen tukeminen, nuoren aktiivisen kansalaisuuden edistäminen, millä tarkoitetaan siis sitä, että nuori toimii tavoitteellisesti yhteiskunnassa, nuoren sosiaalinen vahvistaminen eli syrjäytymisen ehkäisy sekä elämäntaitojen vahvistaminen ja kasvu- ja elinolojen parantaminen. Näin määritellään nuorisolain ensimmäisessä pykälässä. Laki määrittelee toisessa pykälässä nuoreksi jokaisen alle 29-vuotiaan. Nuorisolaki säättää nuorten osallistumisesta ja kuulemisesta. Sen kahdeksas pykälä velvoittaa kuntia mahdollistamaan osallistumisen paikallista sekä alueellista nuorisotyötä ja nuorisopolitiikka koskevien asioiden käsittelyyn. Se velvoittaa myös kuulemaan nuoria, heitä koskevissa asioissa. (Nuorisolaki 2006.)

Kirkossa nuoren osallisuutta voidaan mahdollistaa nuorisotyön avulla. Seurakuntien perusnuorisotyö on viimeiset vuodet ja vuosikymmenet olleet melko muuttumatonta. Rippikoulu ja isoskoulutus ovat olleet työn peruspilareita, mutta muiden toimintamuotojen suosion on huomattu vähitellen olevan laskussa. Muutoksia seurakuntatodellisuudessa on tapahtunut, niitä tulee tapahtumaan ja niihin on vastattava kehittämällä seurakunnissa tehtävää toimintaa. Keskeistä 2010-luvussa kirkon kasvatustyön näkökulmasta on, että siirtymät lapsuudesta nuoruuteen ja nuoruudesta aikuisuuteen ovat muuttuneet liukuviksi. Useat, joskus ristiriitaisetkin tekijät vaikuttavat nuoren kehitykseen. Merkittävintä on huomio siitä, että tämä uusi sukupolvi on kulttuurisesti melko eri maailmasta, kuin ne aikuiset, jotka heidän kanssaan työskentelevät. Kirkon kasvatustyössä vallitsee ajatus lapsuuden turvaamisesta ja pitkän lapsuuden ihannointi sekä ajatus siitä, että kaikki alle 18-vuotiaat ovat lapsia. Tämä on ristiriidassa nykynäkemyksen kanssa, kun enemmistö lapsista ei enää 12-vuotiaana pidä itseään lapsina. Viimeisimpien sukupolvien erityispiirteitä kuvamaan on luotu X-Y-Z- sukupolvikäsitteitä, joista viimeisin on Z-sukupolvi, jolla siis tarkoitetaan 1990-2000-luvuilla syntyneitä. Z-sukupolvi nähdään ensimmäisenä oikeana nettisukupolvena, jonka elämässä digitaaliset laitteet ja Internet ovat alusta lähtien osana. Z-sukupolven aikakäsitys on myös varsin nopea ja se tulee ilmi siten, että kaiken pitää tapahtua heti tai he turhautuvat. Tätä sukupolvea kuvaavat myös korostunut individualismi eli yksilötietoisuus ja bränditietoisuus. Nuorisotyön haaste Z-sukupolven kanssa on etsiä kohtaamisia ja vastauksia näiden nuorten kysymyksiin, arvoihin ja asenteisiin

siellä, missä nämä nuoret ovat ja toimivat. (Nuoret seurakuntalaisina 2012, 10-11.)

Nuorisotyön teologiassa kirkon uskoa pyritään tarkastelemaan nuorten ja nuoruuden näkökulmasta. Z-sukupolvi on hyvin nopeatempoinen ja vaatii rehellisyyttä ja avoimuutta, sekä etsii arvojaan. Tämä etsintä ja vastausten saaminen, tapahtuu monesti virtuaalisessa ympäristössä. Virtuaalinen ympäristö luo mahdollisuuksia, ja avaa seurakuntien nuorisotyölle ovia vuorovaikutteisempaan, monikulttuurisempaan ja samanaikaisesti fyysisesti kasvokkain ja virtuaalisesti kasvokkain olevan yhteisön rakentamiselle. (Nuoret seurakuntalaisina 2012, 10–11.)

4.2 Rippikoulutyö

Kirkko on kautta historian opettanut kastettuja ja niitä, jotka ovat halunneet tulla kastetuiksi. Kasteessa ihminen on otettu Jeesuksen opetuslapsiksi ja seurakunnan jäseneksi ja hän on saanut ikuisen elämän lahjan. Rippikoulun tehtävänä on syventää ja vahvistaa uskoa Jumalaan, joka on kolmiyhteinen. Rippikoulussa ei pyritä ainoastaan siihen, että nuori voisi kokea Jumalan läheisyyttä ja puhuttelua, vaan tarkoituksena on myös, että tie seurakuntaan ja jumalanpalvelus yhteyteen voisi löytyä nuorelle. Tällöin uskossa ja rakkaudessa kasvamisesta voisi tulla elämän mittainen prosessi ja uskon syvempi merkitys voisi kirkastua nuorelle. (Rippikoulusuunnitelma 2001, 10.)

Rippikoulun opetuksesta säädetään kirkkojärjestyksessä, että sen tulee olla kristinopin mukaista. Kristinoppi perustuu evankelis-luterilaisessa kirkossa Katekismukseen, jossa on tiivistetyksi Raamatun pääsisältö. Sen perustana on kirkon kasteopetuksen trinitaariteologinen perusta, joka ilmaistaan Vähässä katekismuksessa. (Niemelä 2002, 17.) Kymmenen käskyä, Isä meidän-rukous sekä uskontunnustus ovat ne, jotka jäsentävät rippikouluopetuksen. Niissä muodostuvat myös rippikoulusuunnitelmassa mainitut kolme koria, joista kymmenen käskyä edustaa elämää, uskontunnustus uskoa ja Isä meidän-rukous rukousta. Tällä pyritään vastaamaan siihen opetukselliseen haasteeseen, joka rippikoulussa on, kun haluttaisiin päästä mahdollisimman lähelle nuorten omaa arkea ja elämää.

Rippikoulusuunnitelma 2001 haastaa työntekijöitä mahdollistamaan nuorten osallisuuden yhteisiä tavoitteita luotaessa ja asetettaessa sekä toimintaa kehittäessä, sillä tällä saataisiin lisättyä sitoutumista sekä motivoitumista itse rippikoulutyöskentelyä kohtaan. (Niemelä 2002, 18.)

Kirkon jäsenmäärän laskusta huolimatta rippikoulu säilyttää edelleen suosionsa ja valtaosa nuorista käy rippikoulun. Haastettu kirkko paljastaa, että vuonna 2011 rippikoulun kävi 86,2% 15- vuotiaista, mikä tarkoittaa 53 400 nuorta. Verrattuna muiden maiden luterilaisten kirkkojen vastaaviin tilastoihin, ei rippikoulua käydä yhtä aktiivisesti missään muualla. (Haastettu kirkko 2012, 150.) Suosituin rippikoulukäytäntö on Suomessa edelleen leirimuotoinen rippikoulu, joka kestää kuu- desta kahdeksaan päivään (Niemelä, Pruuki 2009, 79). Seitsemästä eri Euroo- pan maasta tehdyssä tutkimuksessa käy ilmi, että leirijakson pituudella on mer- kittävä yhteys siihen, miten tyytyväisiä leiriin ollaan (Niemelä, Pruuki 2009, 90).

4.2.1 Rippikoulusuunnitelma

Elämä – usko – rukous, rippikoulusuunnitelma 2001 on muotoiltu sitä edeltäneen 1980 rippikoulusuunnitelman pohjalta ja se jatkaa ja vahvistaa niitä linjoja, joiden mukaan monet seurakunnat jo toimivat ja ovat toimineet. Se on luonteeltaan pui- tesuunnitelma, eli se tarjoaa suuntaviivat ja perusteet paikallisten rippikoulujen suunniteluun, toteutukseen ja kehittämiseen. Rippikoulusuunnitelma 2001 on tehty erityisesti 14-15-vuotiaille ja se on pohja koko ikäluokan rippikouluille. Eri- tysryhmien rippikoulut sisältyvät tähän suunnitelmaan, ja sitä voidaan käyttää myös aikuisrippikoulussa. (Rippikoulusuunnitelma 2001, 4.)

Rippikoulusuunnitelma 2001 sisältää niin sanotun kolmen korin periaatteen, joka ohjaa siihen, että jokaisessa oppimiskokonaisuudessa yhdistyvät nuoren elämä, kirkon opettama uskon sisältö ja rukous. Tätä periaatetta voidaan toteuttaa eri tavoin, mutta olennaisinta on, että kaikki osat kulkevat oppimiskokonaisuuksissa mukana. (Pruuki 2004,180.)

Rippikoulun yleistavoite on, että nuori saisi vahvistua ja kasvaa uskossa Jumalaan, joka on kolmiyhteinen ja johon nuori on kasteessa otettu, sekä kasvaa rakkaudessa lähimmäisiään kohtaan ja elää seurakuntayhteydessä sekä rukouksessa. Tämä on tavoite, jonka tulisi läpäistä koko rippikoulu, ei siis vain opiskelua vaan myös vapaa- aika ja kaikki yhdessä oleminen. Rippikoulusuunnitelma 2001 myös asettaa paljon painoarvoa erityisesti seurakuntayhteydelle, jonka se nostaa rippikoulun perustaksi. (Niemelä 2002, 17.)

Rippikoulusuunnitelma 2001 ilmaisee rippikoulun yleistason tavoitteet jaksoittain. Aloitusjakson tavoitteeksi on asetettu, että nuoret kokisivat ryhmään kuuluuutta, sekä alkaisivat suuntautua oppimiseen ja työskentelyyn yhdessä. Aloitusjaksoa seuraa perusjakso, jolla on kaksi päätavoitetta. Ensimmäinen perusjakson päätavoite on, että nuori etsii vastauksia kysymyksiin, jotka hänen elämänsä ja kaikkien ihmisten yhteiselämän näkökulmasta ovat tärkeitä. Tähän tavoitteeseen kuuluu, että nuori myös saisi riittävästi tukea, kun hän kasvaa kristittyinä. Toinen päätavoite koskee kirkon uskoa ja se on jaettu luomiseen, lunastukseen, pyhitykseen ja rukoukseen. Luomisessa keskeistä on, että Jumala tulee nuorelle tutuksi Isänä sekä Luojana ja että nuori näkee oman ainutkertaisuutensa ihmisenä sekä sen, että on osa luomakuntaa. Lunastuksessa Jumala tulee nuorelle tutuksi Poikana, Jeesuksena Kristuksena ja nuori tulee tutuksi Jeesuksen tekemän pelastustyön kanssa. Pyhityksessä keskeistä on Jumalan tunteminen Pyhänä Henkenä sekä ymmärrys siitä, että Pyhä Henki toimii sanassa sekä sakramenteissa niiden välityksellä, sekä lahjoittaa uskon ja rakkauden. Rukouksessa keskeistä on, että jumalanpalvelus sekä rukous tulevat tutuiksi tavoiksi elää Jumalan lähellä. Päätösjakson tavoite on, että nuori pystyisi sekä jäsentämään, että arvioimaan sitä, mitä on oppinut rippikoulussa sekä liittämään sen aiempiin kokonaisuuksiin. Sille löytyy merkitys nuoren elämässä ja nuori valmistautuu konfirmaatioonsa. Seurakuntayhteys on vaihe, joka alkaa päätösjakson jälkeen ja sen tavoite on, että seurakunnan ja kirkon toiminta tulisivat nuorelle tutuiksi ja nuori alkaisi elää seurakuntayhteydessä. (Niemelä 2002, 18-19.)

4.2.2 Rippikoulun suunnittelu ja arviointi

Varmasti kaikessa tekemisessä suunnittelua voidaan pitää erilaisen toiminnan ja tekemisen perusehtona. Rippikoulua suunniteltaessa halutaan muodostaa tarkoitustaan palveleva kokonaisuus, joka edes auttaa nuoren oppimista. Kun rippikoulua suunnitellaan, on tärkeää määritellä tavoitteet ja suunnitella, miten rippikoulu tullaan toteuttamaan, suunnitella opetusympäristö sekä aikataulut ja ajankäyttö, etsiä ja hankkia tarvittava oppimateriaali, suunnitella mitä työskentelytapoja leirillä halutaan käyttää, sekä pohtia mahdollisia tekniikan järjestelyitä. (Pruuki 2004, 179.) Kun rippikoululle asetetaan tavoitteita, on tärkeää, etteivät ne rajoitu vain yksittäisiin opetukseen tai oppimistilanteisiin, vaan kattavat koko rippikoulun. Rippikoulun suunnittelussa rippikoulusuunnitelma 2001 on avuksi ja asettaa puitteet, mutta on tärkeää, että sitä tulkitaan ja konkretisoidaan. (Pruuki 2004, 180.)

Paikallisseurakuntien tehtäviin kuuluu laatia kolmivuotinen runkosuunnitelma, johon kirjataan koko seurakunnan keskeiset rippikouluntavoitteet, tärkeät periaatteet, käytettävissä olevat resurssit ja rippikoulun kehittämissuunnitelmat. Rippikoulua suunniteltaessa sovelletaan runkosuunnitelmaa vuosisuunnitelmaan ja yksittäisen rippikoulun suunnitelmaan. On tärkeää myös muistaa, että yksilön omaa oppimista tehostava asia on henkilökohtainen oppimissuunnitelma. Myös oppimisjaksoa, -tilannetta tai työskentelyä varten on rakennettava työskentelysuunnitelma. Työskentelysuunnitelmasta käy ilmi, miten aika tullaan käyttämään, mitä työskentelytapoja käytetään ja mitä materiaaleja on käytössä. (Pruuki 2004, 180.)

4.3 Nuorisotyö

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon nuorisotyö pohjaa paljolti rippikoulun varaan, sillä monet nuoret kokevat sen olevan heidän seurakunnallisen elämänsä alkupiste. Tämä saattaa monella pitää paikkansa, jos sitä ajattelee aktiivisen seurakuntaelämän näkökulmasta. Kuitenkin jo kasteessa nämä nuoret on otettu Jumalan perheeseen ja liitetty osaksi seurakuntaa ja moni heistä on kasteensa jäl-

keen osallistunut erilaisille seurakunnan leireille ja kerhoihin. Rippikoulu on kuitenkin nuorelle se piste, josta alkaen hän alkaa itse kantaa vastuuta omasta uskonnollisesta elämästään. Sitä aiemmin seurakunnallinen aktiivisuus on ollut lähinnä vanhempien tai vaikkapa kummien varassa. Rippikoulun jälkeen nuori itse tekee valinnan, osallistuuko hän seurakunnan toimintaan. (Köykkä 2014, 16.)

Säännöllisyys on olennaista nuorisotyössä, mutta monet seurakunnat tuntuvat kokonaan jättäneen huomiotta ihmiselle luonnollisen aikakäsityksen. Köykkä (2014, 69) ihmettelee tutkiessaan eri seurakuntien sivuja internetissä, miksi jokin ryhmä kokoontuu vain joka toinen viikko tai miksi nuorten kirkko on vain kerran kuussa. Hänen mukaansa toimintamuoto ei voi olla menestyksekkäs eikä pitkällä tähtäimellä kokoa merkittäviä väkimääriä. Tämä johtuu siitä, että ihminen ei ole tottunut elämään tällaisissa muutaman viikon rytmeissä, sillä ne eivät ole luonnollisia kalenterijaksoja. Olisi hyvä, mikäli seurakunnan toiminta asettuisi normaaliin viikkorytmiin ja mukautuisi viikonpäivien mukaan. Kun jokin toistuu säännöllisesti, siitä muodostuu helpommin tapa, joka alkaa vahvistua itsestään. Kun kalenteri ei täyty rytmistä, joka vaatii erityistä muistamista, on toimintaan osallistuminen todennäköisempää. (Köykkä 2014, 69.)

Olennaisessa osassa siinä, että nuoret kokevat luontevaksi jäädä toimintaan rippikoulun jälkeen on se, että seurakunnan nuorten parissa vallitsisi yhteisöllisyys. Mikäli nuorten toimintaan seurakunnassa ei synny yhteisöllisyyden kulttuuria vaan nuoret viihtyvät toiminnassa esimerkiksi vain yhden kauden rippikoulun jälkeen ei toimintaan synny myöskään nuorten luomia perinteitä, jotka pitäisivät järjestystä ja yhteisöllisyyttä yllä. Köykkä (2014, 103) puhuu niin kutsutusta kylä kasvattaa- periaatteesta, jolla tarkoitetaan sitä, että kun on olemassa jo valmiiksi vanhempien nuorten yhteisö, johon rippikoululaiset tulevat he voivat omaksua hyvän kulttuurin ja periaatteet näiltä vanhemmilta nuorilta. Hyvää yhteisöllisyyttä rakentaa myös yhteinen hartauselämä, joka liittyy nuorten elämään ja heidän kokemusmaailmaansa. Myös oikeudenmukaisuudella on tärkeä paikkansa yhteisöllisyyden kulttuurissa. Se on kuitenkin jotain, joka löytyy vain harjoituksen ja tahdon kautta ei niinkään siten, että sellaiseksi vain julistaudutaan. Oikeudenmukaisuus voi toisinaan olla työntekijälle haaste, sillä se on paljon muutakin, kuin vain

tasaa jakamista. Se on myös sitä, että tasapuolisuuden lisäksi otetaan huomioon jokaisen nuoren tarpeet. (Köykkä 2014, 103- 104.)

Myös vapaus on osa nuorisotyötä, ja se tarkoittaa sitä, että työntekijä kykenee hyväksymään sen, että kaikki eivät noudata samoja tapoja kuin me, kaikilla ei ole samoja käsityksiä asioista, eivätkä kaikki ole tottuneet noudattamaan niitä sääntöjä, joita me olemme tottuneet noudattamaan. Tämän ristiriidan keskiössä työntekijän tulisi silti edustaa rohkeasti sitä, mitä hänet on kutsuttu edustamaan. Nuorisotyöntekijän on tärkeä olla sellainen, kuin hänen kuuluukin olla, eikä suostua nuorten kosiskeluun. On pystyttävä hyväksymään se, että vaikka meistä jokainen on keskeneräinen, ovat nuoret keskeneräisiä aivan erityisellä tavalla. Tämä näkyy tietynlaisena etäisyyden ottona, ja sinä, että nuorten kanssa ei aleta esimerkiksi negatiivisesti väitellä tai heihin ei käydä fyysisesti käsiksi, koska tämä pudottaa työntekijän samalle tasolle ja poistaa työntekijän auktoriteettiaseman nuorten silmissä. Kunnioituksen nuorten keskuudessa voi menettää myös sillä, ettei keskity niihin asioihin, joita osaa, vaan alkaakin keskittyä sellaisiin asioihin, joita ei osaa. (Köykkä 2014, 106.)

Nuoria tulisi myös kunnioittaa, vaikka työntekijän saattaa hetkittäin olla haasteellista luopua omista etuoikeuksistaan ja mukavuudestaan. Voimme ajatella, ettei Jumalakaan luonut elämään meitä vain itsellemme, vaan toinen toisillemme. Vuorovaikutus on merkittävä osa nuorisotyötä. (Köykkä 2014, 107.) On ajateltava myös muita ja nuorten kohdalla tämä tarkoittaa sitä, että nuorisotyötä ymmärretään uudella tavalla. Yhä enemmän on vähenemässä se kulttuuri juuri nuorisotyössä, että jokin tila avautuu tiettyinä aikoina ja sulkeutuu tiettyinä aikoina. On mentävä epävirallisiin tilanteisiin, sinne missä nuoret ovat. Tämä tarkoittaa, että joissakin tilanteissa raja oman ajan ja työajan välillä loivenee, vaikka vain sen verran, että nuoreen kaupungilla törmätessään, häntä tervehtii. Silti työntekijän on tulevaisuudessa tärkeää kyetä asettamaan tiettyjä rajoja pitääkseen itsensä kunnossa, ja jaksakseen työssään. Ei kuitenkaan tulisi piiloutua työaikalainsäädösten taakse, vaan kuunnella itseään ja antaa keholleen ja mielelleen sitä, mitä se vaatii. (Köykkä 2014, 109.)

Vaikka tietyn auktoriteetin omaaminen on nuorisotyössä työn onnistumisen kannalta tärkeää, ei välttämättä tulisi keskittyä diktaattorin omaisesti yhden ihmisen käsiin. Työntekijäryhmälle on rikkaus, kun siihen kuuluu erilaisia työntekijöitä, jotka ovat eri sukupuolta, kiinnostuneita erilaisista asioista ja erilaisin kyvyin varustettuja. Se mahdollistaa erilaisten nuorten erilaisen kohtaamisen. (Köykkä 2014, 110.) Hyvänä nuorisotyöntekijänä voi pitää työntekijää, joka osaa delegoida ja ymmärtää vapaaehtoisten arvon. Tuo nuorisotyöhön aivan uudenlaisen ulottuvuuden, kun voi saada jonkun muun kokemaan itsensä tärkeäksi. Ennen kaikkea työntekijän tulisi toimia mahdollistajana, tarjota muille mahdollisuuksia toteuttaa itseään ja palvella omilla kyvyillään. Kukaan ei voi olla monilahjakuus ja vaikka olisikin, niin sellaisella työotteella lannistaa nuoret ja estää heitä toteuttamasta itseään ja samalla vastaamasta muiden tarpeisiin. (Köykkä 2014, 114.)

4.4 Nuoret aikuiset

Nuoret aikuiset ovat seurakuntien väliinpuotoajia, kuten myös alle rippikouluikäiset. Nuorisotyössä olisi tärkeää panostaa siihen, että nuoret löytäisivät tiensä nuorten toiminnasta seurakunnan yhteyteen, yhteiseen jumalanpalvelukseen ja sitä kautta osaksi laajempaa yhteisöä. Ei ole hyvä, jos nuorisotyö jää vain seurakunnaksi seurakunnan sisälle, sillä jos muu kuin nuortentoiminta ei ole nuorelle tuttua, hän helposti putoaa toiminnasta kokonaan pois siirtyessään aikuisuuteen. Tässä sekä muun seurakunnan, että nuorisotyöntekijöitten on selkeästi panostettava. (Nuoret seurakuntalaisina 2012, 15.) Tämä aika ja sen muutokset haastavat työntekijöitä näkemään seurakunnan joukkona seurakuntalaisia, eikä ainoastaan joukkona työntekijöitä ja vapaaehtoisia. (Nuoret seurakuntalaisina 2012, 16.) Monet seurakunnat ovat alkaneet yrittää tavoittaa nuoria aikuisia, mutta toimintakeskeisyys ja erilaiset elämäntilanteet luovat tähän merkittävän haasteen. (Nuoret seurakuntalaisina 2012, 19.)

Tyypillistä tämän hetken nuorille ja nuorille aikuisille on se, että he ovat liikkeellä ja liikkeessä. Kun esimerkiksi seurakuntien työntekijät ja vapaaehtoiset heitä kohtaavat, ei nuorille niin suurta merkitystä ole sillä, missä seurakunnassa he itse

ovat kirjoilla. Tämä haastaa myös niin työntekijöitä, vapaaehtoisia, kuin luottamushenkilöitäkin asenteen ja ajattelun muutokseen. Liikkeellä olemisesta johtuen tärkeää voisi myös olla resurssien suuntaaminen toimintakeskeisestä työstä tavoitettavaan työhön. Tällä voidaan myös madaltaa kynnystä nuorille jo ennen aikuisuuteen siirtymistä tulla tutustumaan toimintaan, kun kirkko ensin jalkautuu ja tulee sinne, missä nuoret ovat ja tekee työtä nuoret huomioivalla työotteella. (Nuoret seurakuntalaisina 2012, 25.) Työntekijän on tärkeää olla nuorelle mahdollistaja, joka mahdollistaa osallistumisen sekä osallisuuden ja näin tukee nuoren kasvua ja itsenäistymistä. (Nuoret seurakuntalaisina 2012, 29.)

Parhaiten nuorten osallisuutta kirkon jäsenenä tuetaan, kun tuetaan heitä aktiivisessa seurakuntalaisuudessa. Tärkeää on, että tarjotaan nuorelle useita erilaisia mahdollisuuksia vapaaehtoisuuteen. Kirkon taloudellisen tilanteen heikentyessä on myös tärkeää siirtyä työntekijä-keskeisyydestä yhä enenevässä määrin kohti vapaaehtoisuutta, ja luottaa toimintaa seurakuntalaisten, tässä tapauksessa nuorten ja nuorten aikuisten järjestettäväksi. Työntekijällä on tärkeää olla silmää siihen, mihin nuorella on motivaatiota ja tukea nuorta tässä pyrkimyksessä. Työaloja rikkova työote edistää nuorten aktiivista seurakuntalaisuutta, kun asioita eivät tee vain nuoret omissa ryhmissään, lapset omissaan, aikuiset omissaan ja seniorit omissaan. On tärkeää, että työntekijät mahdollistavat yhteisen toiminnan, kehittämisen ja vaikuttamisen. (Nuoret seurakuntalaisina 2012, 41.) Jotta kokonaisiä ikäluokkia ei häviäisi seurakunnan toiminnasta vuosi rippikoulun tai heti isosiän jälkeen, on tärkeää, että nuorisotyöhön panostetaan, mutta ainoastaan nuorisotyön panoksella siinä ei tulla onnistumaan. Nuorten tarpeista ja lähtökohdista lähtevä työote, osallisuuden mahdollistaminen, tavoittavatyö ja se, että mennään sinne, missä seurakuntalaisetkin ovat, eikä vain odoteta heidän tulevan kirkkoon, on keskeistä. On siis rohkeasti siirryttävä työntekijäkeskeisyydestä seurakuntalaiskeskeisyyteen, ja luovuttava ainakin jossain määrin rajoittavasta työala-ajattelusta, ja yhdessä ideoitava, miten nuorten osallisuutta voidaan vahvistaa ja nuoria aikuisia tavoittaa takaisin kirkkoon. (Nuoret seurakuntalaisina 2012, 48.)

5 NUORET JA EVANKELIS-LUTERILAINEN KIRKKO

5.1 Nuorten asema kirkossa

Nuorisobarometrin 2010 perusotoksesta, jolla tässä tarkoitetaan kantasuomalaisia, 90 prosenttia oli evankelisluterilaisen kirkon jäseniä. Myös kyselyyn vastanneista maahanmuuttajataustaisista nuorista suhteellisen korkea osuus, 61 prosenttia kuului evankelisluterilaiseen kirkkoon. Maahanmuuttajataustaisen ryhmän sisällä jakauma oli seuraava eli ensimmäisen polven maahanmuuttajanuorista 44 prosenttia, lapsena suomeen muuttaneista 56 prosenttia sekä Suomessa syntyneistä 75 prosenttia kuului kirkkoon. (Myllyniemi 2010, 11.) Kajaanissa toteutettiin 2004 nuorten tulevaisuusseminaari Kirkko 2015, jonne osallistui 230 nuorta eri puolilta Suomea. Sen tarkoituksena oli tarjota konfirmoiduille, mutta alle 18-vuotiaille seurakuntalaisille mahdollisuus vaikuttaa ja esittää omia unelmia ja toiveita siitä, miltä he haluaisivat kirkon tulevaisuudessa näyttävän. Millainen olisi se kirkko, johon he haluaisivat sitoutua ja jossa he haluaisivat olla aktiivisina toimijoina. (Karvonen & Liljendahl 2005, 311.)

Toistaiseksi rippikoulu tavoittaa suurimmanosan ikäluokasta ja sen jälkeiseen seurakunnan toimintaan osallistuu kolmannes niistä nuorista, jotka ovat käyneet rippikoulun. On kuitenkin nähtävissä, että muutaman vuoden kuluttua tästä, aktiivisuus lähtee laskuun ja siksi onkin tärkeää pohtia, miksi nuoret vieraantuvat seurakunnan toiminnasta. Kirkon on merkityksellistä panostaa nuoriin, sillä heistä kasvaa tulevaisuuden kirkkoon aktiivisia kävijöitä sekä päättäjiä ja vaikuttajia. Tämän vuoksi on tärkeää, että nuoret saisivat mahdollisuuden vaikuttaa jo nyt. (Karvonen & Liljendahl 2005, 312.)

Toukokuussa vuonna 2009 tehtiin kirkolliskokouksessa lasten ja nuorten osallisuuteen liittyvät aloitteet ja marraskuussa 2009 kirkolliskokous antoi kirkkohallitukselle tehtäväksi esityksen siitä, että lapsivaikutusten arviointi otetaan huomioon niin toiminnassa kuin hallinnossa. Kirkkohallitukselta haluttiin myös ohjeet siihen, miten lapsivaikutusten arvioiminen käytännössä tulisi tapahtua. Myös

nuorten osallisuutta vahvistava esitys lähetettiin kirkkohallitukselle jatkotoimenpiteitä varten. Esityksessä haluttiin, että kirkkolakia muutettaisiin siten, että sen lukuun 25 lisättäisiin pykälä 5 b, joka käsittelisi lapsivaikutusten arviointia, sekä lasten ja nuorten osallisuutta. Seurakunnassa tehdään koko ajan halki vuoden erilaisia päätöksiä, jotka koskevat muun muassa resursseja ja sitä, miten toiminta kohdennetaan. Tällaisten päätösten olisi tärkeää perustua siihen, että asiasta on riittävästi tietoa, tieto on tasapuolista ja lapsivaikutukset on arvioitu. Tällöin päätökset voivat olla hyviä ja päätöksentekoprosessia voidaan pitää vastuullisena. Esityksessä lapsivaikutusten arviointia perusteltiin myös sillä, että kun puhumme nuorista, puhumme ihmisjoukosta, joka on osallistumisaktiivisuudeltaan verrattain suuri joukko. Esityksen tekijät kokivat, että kirkko ei kuullut nuoria päätöksenteossa läheskään niin paljon, kuin kuntasektori heitä otti huomioon tehdessään päätöksiä. Vedottiin tutkimukseen, jonka mukaan nuoret sitoutuvat toimintaan paremmin, mikäli heillä on kokemus siitä, että he voivat onnistuneesti vaikuttaa. Kävi ilmi, että onnistunut vaikuttaminen yhteisössä vahvisti myös osallisuutta. (Kirkkohallituksen mietintö 2010, 12.)

Suomen evankelis- luterilainen kirkko asetti 2010 lapsi- ja nuorisotyön strategiassaan tavoitteeksi, että lapset sekä nuoret voisivat olla kirkossa läsnä näkyvämmmin. Haluttiin tähdätä siihen, että toimintaa ei rakennettaisi toimintamuotojen ehdoilla vaan lasten, nuorten ja perheiden lähtökohdista käsin. Evankelis- luterilainen kirkko on ottanut merkittäviä askeleita osallisuuden tukemista kohden, kun vuonna 2010 16- vuotiaat saivat ensikerran äänestä seurakuntavaaleissa. Tienkään yksin äänestysikärajan lasku ei riitä osallisuuden tukemiseen vaan on tärkeää, että nuorten ajatukset ja ehdotukset tulevat kuulluksi työntekijöiden ja luottamushenkilöiden keskuudessa ja että työntekijät sekä luottamushenkilöt käyvät aktiivista dialogia nuorten kanssa. (Kirkkohallituksen mietintö 2010, 12.)

5.2 Lapsivaikutusten arviointi

Kirkolliskokous päätti toukokuussa 2014, että kirkkojärjestykseen tehdään muutos, jonka tarkoituksena on, että kun kirkollinen viranomainen tekee päätöksen, hän ottaa huomioon sen, miten se tulee vaikuttamaan lapsiin ja nuoriin ja myös

etukäteen arvioi nämä vaikutukset. Se viranomainen, joka käsittelee jotakin asiaa ja on tekemässä päätöstä, on velvoitettu arvioimaan sen lapsivaikutuksia. Kirkkojärjestyksen muutoksessa puhutaan lapsesta, kuten monissa muissakin kirkon eri asiakirjoissa, tarkoittaen sillä kaikkia alle 18-vuotiaita. Päätös astui voimaan tammikuun ensimmäisenä päivänä vuonna 2015. Tällä halutaan kirkossa vaikuttaa siihen, että lapsen hyvinvointi kokonaisvaltaisesti paranee sekä kirkossa että yhteiskunnassa. Lapsivaikutusten arvioinnille asetettuja tavoitteita on edistää kirkollisessa päätöksenteossa ja toiminnassa sitä, että lapsen etu toteutuu. Se on luotu myös siksi, että lasten ja nuorten osallisuus sekä heidän mielipiteidensä huomioiminen kirkon toiminnassa kasvaisi. Lapsivaikutusten arvioinnilla työntekijöitä organisaation eri tasoilla halutaan tehdä myös tietoisemmiksi ihmisoikeuksista. Lapsivaikutusten arvioinnin tarkoitus on myös tukea kirkon laatimia strategioita sekä sen teologisen tehtävän toteutumista. Lapsivaikutuksen arvioinnin vahva perusta on YK:n lastenoikeuksissa sekä kirkon omassa itseymmärryksessä. (Kirkkohallitus 2015, 6.)

Siitä että LAVA eli lapsivaikutusten arviointi toteutuu, on vastuussa se elin, joka ensimmäisenä tekee päätöksen. Luonnollisesti osa LAVAn arvioinnista kuuluu myös sille, joka päätöstä valmistelee. LAVA ei koske ainoastaan paikallisseurakuntien tai seurakuntayhtymien tasolla tehtäviä päätöksiä vaan lapsivaikutusten arviointia tulee tehdä myös hiippakuntien sekä kirkon keskushallinnon tasolla. Tarkoituksensa siis on, että LAVA läpäisee koko kirkon, ja kaiken sen päätöksen teon. (Kirkkohallitus 2015, 7.)

5.3 Kohti kohtaamisen kirkkoa

Kohtaaminen on olennainen osa nuorisotyötä. Jos nuori ei seurakunnan toiminnassa koe tullessa kohdatuksi, hän ei välttämättä jää seurakunnantoimintaan. Kirkon voidaan ajatella olevan kohtaamisen yhteisö, jossa ihminen kohtaa oman itsensä ja oman elämänsä, toiset ihmiset eli lähimmäisen sekä ennen kaikkea Jumalan. Kohtaamisen kirkko, joka on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon toiminnallinen suunta vuoteen 2020, haastaa seurakuntia tarttumaan tähän kirkon toiminnan ytimeen ja myös konkreettisesti elämään siitä käsin. Kohtaamisen

kirkko pyrkii siihen, että se tarjota innostusta ja auttaa seurakuntia hakemaan suuntaa seurakunnassa tapahtuvaan perustyöhön. Se haastaa ottamaan etäisyyttä työntekijäkeskeisyyteen ja kutsuu kiinnittämään huomiota ihmisten näkökulmaan ja paikallistasoon. (Kohtaamisen kirkko 2014, 4.)

Suomessa kristinuskon eri muotojen ja muiden uskontojen määrä ja asema ovat vahvistuneet muuttoliikkeen myötä ja erilaiset uushenkisyyden ilmiöt sekoittuvat uskonnollisuuteen ja erilaisiin katsomuksiin. Myös uskonottomuus on lisääntynyt ja tämä on huomattavissa erityisen hyvin nuorissa ikäpolvissa ja esimerkiksi nuorista aikuisista ateisteja on noin viidesosa. Myös sekularisoitumista eli maalistumista on tapahtunut, ja se näkyy heikkenevänä sitoutumisen uskonnonharjoittamiseen ja uskonnollisiin arvoihin. Yhä useammin kristinusko on tällä hetkellä enemmän yksilön tietoinen valinta, kuin koko yhteisön perinne, kuten se ennen on ollut. Tämän hetkinen katsomusten erilaisuus vaati kirkolta ja kristityiltä uskontodialogia ja kykyä vuoropuheluun. (Kohtaamisen kirkko 2014, 6.)

Kirkon nelivuotiskertomuksessa Haastettu kirkko käy ilmi, että jumalanpalveluksiin osallistuvien määrä on vähentynyt ja satunnaisesti osallistuvien kävijöiden osallistuminen on vaihtunut osallistumattomuudeksi. (Kohtaamisen kirkko 2014, 9) On myös havaittavissa, että kirkon jäsenten osuus Suomen kansasta on laskenut nopeasti ja erityisesti tämä on nähtävissä nuorten aikuisten ikäryhmässä. Myös niiden määrä, jotka ovat voimakkaasti sitoutuneita kirkkoon, on laskenut merkittävästi. Esimerkiksi vuonna 2003 41 prosenttia ei voinut kuvitella kirkosta eroamista, mutta vuonna 2011 vastaava prosenttilukema on enää vain 19 prosenttia. Haastettu kirkko esittää myös, että kirkkoon kuulumisen syiden ja kirkon oman itseymmärryksen välillä on selkeä ristiriita. Kirkko korostaa Meidän kirkko strategiassa hengellisiä syitä, esimerkiksi uskoa, kun taas jäsenet korostavat esimerkiksi vanhusten auttamista ja hautausmaiden ylläpidon merkitystä. Työmuodoissa, joissa jäsenten panos on hyvin merkittävä, on huomattavissa kasvua, ja positiivinen asia on esimerkiksi se, että rippikoulu tavoittaa edelleen yli 80 % ikäluokasta. (Kohtaamisen kirkko 2014, 10.)

Meidän kirkko strategiassa tavoitteeksi asetettiin, jäsenten kohtaamisen laadukkaasti viidesti vuodessa. Tavoite kuitenkin toteutui vain joka kymmenennen kohdalla ja noin 50 % on tavoitettu ainakin kerran. Merkittävää on, että niistä, jotka pitävät eroamistaan kirkosta todennäköisenä kaksi kolmasosaa ei ole saanut lainkaan yhteydenottoja seurakunnasta kuluneen vuoden aikana. (Kohtaamisen kirkko 2014, 10.) Myös kristillisen kasvatuksen asema on heikentynyt ja yhä useammat ihmiset eivät saa kristillistä kasvatusta kodilta tai kirkolta. Haasteita ovat 10–14-vuotiaiden ikäluokka, aikuisiän kristillinen kasvatusta ja kotien kristillisen kasvatuksen tukeminen. Kohtaamisen kirkko toimintasuunnassa todetaan, että maallistumista lisääviä tekijöitä ovat erityisesti uskonnollisen kasvatuksen heikentyminen ja irrallisuus uskonnollisesta yhteisöstä. Mikäli kristillinen kasvatusta puuttuu lapsuudessa, on riski, että se johtaa aikuisuudessa irrallisuuteen kristinuskosta. (Kohtaamisen kirkko 2014, 13.)

5.4 Osallisuus ja yhteisöllisyys kirkossa

Vuonna 2010 Kirkkohallitus lähetti kyselyn suomenkielisiin seurakuntiin, niiden nuorisotyöntekijöille koskien nuorten osallisuutta. Se sai vastauksen 132 seurakunnalta. Kyselystä kävi ilmi, että nuoria ei kuulla tarpeeksi. Vain alle 20 % päättäjistä niissä seurakunnallisissa elimissä, joissa nuorisotyötä ja nuoria koskevia päätöksiä tehtiin, oli alle 18-vuotiaita. Merkittävää oli myös se, että seurakuntia, joissa oli vain nuorista koostuva elin, oli vain noin 15 prosenttia. Kävi myös ilmi, että kaksi kolmasosaa seurakunnista oli sellaisia, ettei niissä ollut alle 18-vuotiaita päättäjiä ollenkaan. Seurakunnista 33 prosenttia oli sellaisia, ettei niissä ollut lainkaan sellaista toimintaa, joka olisi alkanut nuorten omasta aloitteesta. Kirkkohallituksen kyselystä tekemä johtopäätös oli, että rakenteellista nuorten kuulemista ei valtaosassa seurakunnista tapahtunut lainkaan. Kyseisissä seurakunnissa nuorten aloitteet jäivät usein vain epäviralliselle tasolle, eivätkä päätyneet päätöksentekoon koskaan. (Kirkkohallituksen mietintö 2010, 11.)

Kirkko nähdään hengellisenä yhteisönä. Se on siis jotakin yhteisöllistä eikä vain yksilöllistä. Jotta voisimme elää elämäämme kristittyinä, tarvitsemme rinnallemme toisia kristittyjä. Kirkon tavoitteena ja tahtona on olla avoin kaikille ja toimia

vuorovaikutuksessa jäsentensä ja myös ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Kirkon tulisi olla osallisuuden yhteisö. Jotta kirkko voisi olla tällainen yhteisö, sen tulee arvioida, suunnitella ja järjestää toimintaa, niin että lähimmäisen hyvä toteutuu ja pelastuksen sanoma on näkyvissä ja kuuluvissa jokaisella toimialueella. Osallisuuden yhteisönä oleminen merkitsee myös sitä, että jokainen kirkon jäsen voisi löytää kirkosta oman elämäntilanteensa mukaisen paikan olla ja palvella. Evankelis-luterilainen kirkkomme on myös osa maailmanlaajuisia kristillistä kirkkoa, ja osa osallisuutta on harjoittaa ekumeniaa myös toisten kristillisten kirkkojen kanssa. (Meidän kirkko 2007, 4.)

6 MUUT AIHEESTA TEHDYT TUTKIMUKSET

6.1 Muut aiheesta tehdyt opinnäytetyöt

Tutustuin Tiina Taavitsaisen opinnäytetyöhön, joka oli tehty Pieksämäen diakonia-ammattikorkeakoulussa syksyllä 2012. Taavitsaisen tutkimus ei varsinaisesti ole samasta aiheesta kuin omani, mutta koska se pyörii myös tässä opinnäytetyössä merkittävän osallisuuden- teeman ympärillä, perehdyin siihen hieman tarkemmin. Kyseessä oli tutkimus, jonka lähtökohtana toimi kirkon palvelujärjestöjen hanke nimeltään Lasten ja nuorten oikeudet kirkossa 2009-2011. Taavitsainen sai kyselynsä vastauksia 185 työntekijältä, eri työaloilta seurakunnista. Tutkimuksessa keskeisenä havaintona oli, että tuolloin ne menetelmät, joiden avulla lapset ja nuoret voivat vaikuttaa päätöksenteossa, ja ylipäätään tulla kuulluiksi olivat löytymässä, mutta niiden käyttö oli vielä varsin satunnaista. Työ pohjautui Lasten ja nuorten oikeudet kirkossa 2009-2011 hankkeeseen, johon kuului neljä osa hanketta. Kävi ilmi, että useimmat seurakunnat ovat huomanneet lapsivaikutusten huomioon ottamisen, sekä lasten oikeuksien edistämisen työssään tärkeäksi. (Taavitsainen 2012, 61.)

Tutustuin myös Henri Isokuortin, Matti Rintamäen sekä Tommi Heinimon opinnäytetyöhön, jossa on paljon samankaltaisuuksia omaan opinnäytetyöhöni. Heidän opinnäytetyönsä oli keväällä 2014 diakonia-ammattikorkeakoulusta valmistunut tutkimus, jossa tutkittiin nuorisotyön houkuttavuutta rippikoulun jälkeen Roihuvuoren seurakunnassa. Kysely toteutettiin syksyllä 2013 ja siihen vastaajia olivat aiemmin vuonna 2013 konfirmoidut. Kyseessä oli verkkokysely ja vastauksia Isokuortti, Rintamäki sekä Heinimo saivat 134. (Isokuortti, Rintamäki & Heinimo 2014, 2.) Kyseissä tutkimuksissa kävi ilmi, että siihen osallistuivatko nuoret toimintaan, merkittävimpinä tekijöinä olivat rippikoulukokemus, kaverit sekä isokset. Syyksi siihen, miksi nuorisotyö ei houkuttanut rippikoulun jälkeen nousivat erityisesti muut harrastukset, jotka vievät aikaa seurakunnalta sekä se, että nuorilla ei välttämättä ollut kiinnostusta toimintaa kohtaan. Tutkimuksessa haluttiin myös selvittää, millaista toimintaa nuoret haluaisivat, että Roihuvuoren seurakunnassa on. Nuorten toiveena oli, ettei tulisi olla liikaa toimintaa, joka vaatii sitoutumista

sekä se, että vapaamuotoista toimintaa tulisi olla enemmän. (Isokuortti ym. 2014, 41.)

Perehdyin myös opinnäytetyöhön nimeltä Osingoille osallisuudesta, joka oli tutkimus Kauhajoen seurakunnalle siitä, millaisia nuorten kokemukset osallisuudesta olivat nuorisotyössä. Tutkimus valmistui diakonia-ammattikorkeakoulusta Kauniaisista syksyllä 2012 ja sen tekijöitä olivat Jaska Palomäki sekä Pasi Parila. Tutkimuksen tarkoituksena oli siis selvittää, miten nuoret itse kuvasivat osallisuutta seurakunnassa, sekä miten he kuvailevat seurakunnassa harjoitetun hengellisyden sinne luomaa osallisuutta. Tutkimustuloksista ilmeni, että nuoret pitivät tärkeänä niin itse seurakunnan toimintaa, kuin sen nuortotoiminnassa ilmentyvää voimakasta yhteisöllisyyttä. Nuoret kertoivat, että toiminta tukee heidän hengellistä elämäänsä sekä sen kasvua ja he kertoivat vahvasta jäsenyydestä omaan nuorten ryhmäänsä. Valtaosa koki olevansa tyytyväisiä niihin vaikutusmahdollisuuksiin, joita heillä toiminnassa oli, mutta mukana oli myös niitä, jotka olisivat halunneet olla enemmän päätöksen teossa mukana, sekä päästä vaikuttamaan. Työntekijöitä kohtaan koettu luottamus oli hyvää, mutta kokemuksen ryhmäturvallisuudesta eivät olleet yhtenäiset vaan vaihtelivat. (Palomäki & Parila 2012, 52.)

6.2 Muut opinnäytetyöni kannalta merkittävät tutkimukset

Perehdyin useisiin tutkimuksiin, kootessani teoriaa tähän opinnäytetyöhön. Muista tutkimuksista merkittävimiksi nousivat erityisesti kaksi tutkimusta. Näistä ensimmäinen on Kati Niemelän Hyvä rippikoulu, jossa hän tutkii rippikoulun laatua ja vaikuttavuutta Tampereen seurakuntien rippikouluissa vuonna 2001. Tutkimuksessa Niemelä selvittää nuorten rippikouluodotuksia sekä niiden toteutumista, tyytyväisyyttä rippikouluun, sitä miten rippikoulu vaikuttaa nuorten asenteisiin sekä syitä siihen, miksi rippikouluun osallistutaan. (Niemelä 2002, 6.) Syiksi rippikouluun osallistumiselle käy ilmi merkittävä sosiaalinen paine, rippikouluun osallistutaan, koska muutkin saman ikäiset osallistuvat. Tämän lisäksi päätöksen osallistua vaikuttavat ne oikeudet, jotka nuori saa käytyään rippikoulun, joista merkittävimpanä on mahdollisuus kirkolliseen vihkimiseen. (Niemelä 2002, 173.)

Nuorten odotuksissa rippikoulua kohtaan korostuu erityisesti sosiaaliset odotukset, muita leiriläisiä ja työntekijöitä kohtaan sekä odotukset siitä, että toiminta olisi mielekästä ja leirillä olisi hauskaa. (Niemelä 2002, 174.) Tutkimuksessa käy ilmi, että keskeisintä siinä, että rippikoulu onnistuu, on hyvä ilmapiiri, jossa nuoren on helppo olla. Toinen merkittävä tekijä ovat ihmiset eli toiset leiriläiset, isokset sekä vetäjät, sillä he kaikki ovat yhdessä luomassa yhteistä ilmapiiriä. Myös leirikeskuksesta ja sen tarjoamilla puitteilla on merkitystä, samoin kuin opetuksen sisällöllä ja toteutuksella. Myös iltaohjelmat ja iltahartaudet vaikuttavat selkeästi nuorten kokonaistyytyväisyyteen rippikoulussa. (Niemelä 2002, 180.)

Toinen merkittävä tutkimus oli Sami Myllyniemen Aika vapaalla, nuorten vapaa-aikatutkimus 2009. Siinä Myllyniemi on pyrkinyt tarkastelemaan nuorten vapaa-aikaa mahdollisimman laaja-alaisesti. Kyseessä on tutkimus, joka perustuu 1200 nuoren puhelinhaastatteluun. (Myllyniemi 2009, 7.) Kyselyn perusjoukon muodostavat nuoret iältään 10-29-vuotiaat, jotka ovat eri puolilta Suomea, Ahvenanmaata lukuun ottamatta (Myllyniemi 2009, 9.). Tutkimuksessa kävi ilmi, että nuorten kokemus vapaa-ajastaan painottuu enemmän vapaa-ajan runsauden, kuin niukkuuden suuntaan. Tutkimuksessa ilmeni myös, että ne, jotka olivat mukana järjestötoiminnassa, kokivat vapaa-aikansa niukemmaksi kuin muut nuoret. (Myllyniemi 2009, 20-21.) Myllyniemen (2009, 34) tutkimuksessa selvitettiin myös järjestökiinnittyneisyyttä, ja kävi ilmi, että järjestötoiminnassa on mukana tutkimuksen perusjoukosta noin 45 prosenttia. Eroa tyttöjen ja poikien välillä ei ilmennyt kuin siinä, että pojat ovat enemmän mukana konkreettisessa toiminnassa, kuin tytöt (Myllyniemi 2009, 34.). Kun tutkimustuloksia on verrattu, voidaan nähdä, että laskua järjestöissä mukanaoloon on tapahtunut viimeisen kymmenen vuoden aikana. Erityisesti järjestökiinnittyneisyys on heikentynyt alle 15-vuotiaiden ikäryhmässä. (Myllyniemi 2009, 35.)

7 TUTKIMUKSEN TEKEMISESTÄ

7.1 Keskeistä tutkimuksen tekemisessä

Kvantitatiivisen eli määrällisen menetelmän tarkoituksena on tutkimuksessa antaa kuvaa mitattavien ominaisuuksien välillä olevista suhteista ja eroista. Sillä saadaan vastauksia kysymyksiin kuinka paljon, kuinka moni tai miten usein. Tärkeää on objektiivisuus eli se, että tutkija on puolueeton eli ei vaikuta mittaustuloksiin. Muuttuja määrällisessä tutkimuksessa voi olla vaikkapa henkilöä koskeva asia, toiminta tai ominaisuus kuten sukupuoli tai ikä. Muuttuja on se, josta halutaan tietoa. Mittarilla puolestaan tarkoitetaan välinettä, jolla saadaan määrällinen tieto tai määrälliseen muotoon muutettavaa sanallista tietoa tutkimuskohteesta. Mittareita ovat kysely-, haastattelu- ja havainnointilomakkeet. Tutkimustieto saadaan siis numeroina, jotka tutkija selittää ja tulkitsee sanallisesti. Hänen tehtävänsä on kuvata miten eri asiat liittyvät toisiinsa ja miten ne eroavat toistensa suhteen. Kun tehdään tutkimusta, joka koskee henkilöitä, on asioiden määrällinen tutkiminen mahdollista siten, että ne muutetaan rakenteellisesti eli tutkittava asia operationalisoidaan ja strukturoidaan. Operationalisoinnilla tarkoitetaan sitä, että teoreettiset ja käsitteelliset asiat muutetaan sellaiseen muotoon, että tutkittava pystyy ne arkiymmärryksellään käsittämään. Strukturointi puolestaan tarkoittaa, että tutkittava asia, sekä sen ominaisuudet suunnitellaan ja vakioidaan. (Vilka 2007, 14.)

Määrällisessä tutkimuksessa mittaamisena nähdään se, että tehdään havaintoyksikköjen välille eroja ja tämä ero määritellään symboleilla. Tutkimuksen riippumattomuudessa on kaksi osa- aluetta, jotka ovat tutkimustulokset tunnuslukuina ja havaintoina sekä tulosten tulkintana. On tärkeää, että tutkijan vaikutus kyselyillä saatuihin vastauksiin tai tuloksiin on vähäinen, sillä muuten tutkimus ei ole objektiivinen. Kun tutkimusta tulkitaan, tulokset laitetaan sen ulkopuoliseen viitekehykseen. (Vilka 2007, 16.)

Kun tehdään kvantitatiivista tutkimusta, on hyvin tavallista, että kyselyyn vastaajien määrä on suuri. Suositus on, että havaintoyksiköiden, tässä tutkimuksessa

siis ihmisten määrä on 100, mikäli käytetään tilastollisia menetelmiä. Syy tähän on se, että mitä suurempi havaintoyksiköiden joukko on, sitä paremmin saatu otos edustaa tutkijalle tutkittavien keskimääräistä mielipidettä, kokemusta tai asennetta. (Vilka 2007, 17.) Selvittävässä tutkimuksessa tutkija antaa tutkimastaan asiasta oman selityksensä avulla lisätietoa tai esittelee taustalla vaikuttavia syitä. Tutkittavaa asiaa halutaan tehdä ymmärrettävämmäksi ja se pyrkii avaamaan kausaalisuhteita eli asioiden syy- seuraus-suhteita. (Vilka 2007, 19.)

7.2 Opinnäytetyötä ohjannut teoria

Kun selvitetään kausaalisuhteita eli syy- seuraus- suhteita oletetaan, että taustalla on jokin tekijä, joka johtaa tietynlaisiin seurauksiin. Tässä opinnäytetyössä on siis tarkoitus selvittää, mikä saa nuoret jäämään seurakuntaan ja mikä ei ja tätä kautta saamaan tietoa siitä, miten toimintaa voitaisiin kehittää niin, että yhä useammat nuoret jäisivät seurakunnan toimintaan. Lainalaisuudet, joita selvittävässä tutkimuksessa etsitään ilmenevät tutkimusaineistossa säännönmukaisuuksina, jotka kertovat tutkijalle, miten eri asiat liittyvät toisiinsa. Nämä säännönmukaisuudet myös todistavat, mistä jokin asia johtuu, esimerkiksi, mistä johtuu, että osa nuorista jää rippikoulun jälkeen seurakunnan toimintaan ja osa ei. (Vilka 2007, 23.) Tutkimukselle asetetaan hypoteesi eli perusteltu väite, joka on tutkimusongelmaa ennakoiva selitys, tai ratkaisu asioiden välisten yhteyksien ja erojen aiheuttajista. Sen pohjaksi käytetään aiempaa tutkimustietoa, teoriaa aiheesta ja erilaisia malleja, jolloin puhutaan teoreettisesta hypoteesista. Tätä kuvaa opinnäytetyöni teoriaosuus. Kun hypoteesi on asetettu, se testataan käytännön tutkimuksella. (Vilka 2007, 24.) Puhutaan nollahypoteesista silloin, kun niiden ilmiöiden välillä, joita tutkitaan, ei olekaan ennakoituja suhteita tai eroja. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että tutkimus olisi tarpeeton, tai että se olisi tehty turhaan, sillä myös nollahypoteesin tulokset voivat olla erittäin merkittäviä (Vilka 2007, 25.)

Määrällisessä tutkimuksessa tavoitteena on löytää säännönmukaisuuksia tutkittavasta aineistosta ja esittää ne arkipäivän ylittävinä teorioina. Tyypillistä kvantitatiiviselle tutkimukselle on, että siinä edetään teoriasta käytäntöön eli kyselyyn,

havainnointiin tai haastatteluun. Tämän jälkeen käytännöstä palataan teoriaan, analyysin ja tulosten tulkinnan ohjaamana. (Vilkka 2007, 25.)

7.3 Kyselytutkimuksen teosta

Tutkijan on siis tärkeää varmistaa, että perusjoukolla on se tieto, jota tutkimuksella halutaan kerätä. Tässä opinnäytteessä olen varmistanut sen niin, että teetin kyselyni kesällä 2014 rippikoulunsa käyneille, jolloin ajatukset ja mielipiteet, joita tutkimuksessa halutaan selvittää, ovat vielä melko tuoreessa muistissa. Tutkijan tulee myös varmistaa, että vastaajalla on mahdollisuus osallistua vastaajana tutkimukseen. Tässä tutkimuksessa teetin kyselyn yhdessä koulujen opettajien kanssa, joten nuorilla on oppitunnin aikana tilaisuus osallistua tutkimukseen. Tällöin mahdollisuudet vastata ovat yhtäläiset, eikä tarvitse miettiä asioita, kuten onko kaikilla internet tai tietokone käytettävissään, mikäli kyseessä olisi esimerkiksi verkkokysely. (Vilkka i.a. 64.) Myös suullinen saate on mietittävä ja laadittava tarkoin. Kyseessä on samantapainen saate, kuin joka postikyselyihin tai verkkokyselyihin on liitetty. On tärkeää pitää saate lyhyenä, jotta vastaajan mielenkiinto säilyy. On tärkeää myös, että vastaaja tietää tutkimuksen asiasisällön, tarkoituksen, ja se ilmaistaan hänelle selkeästi, ja ytimekkäästi. Laadin kyselylomakkeiden mukaan saatteen, jonka opettajat näyttivät kyselyyn osallistujille dokumenttikameralla. Tämä siksi, että en itse voinut olla paikalla, vaan opettajat valvoivat kyselyn tekemistä. Koin saatekirjeen tärkeäksi, jotta jokainen kyselyyn vastaaja oli tietoinen, miksi kysely tehdään, mihin sitä käytetään ja mitkä ovat kyselyyn vastaajan oikeudet. (Vilkka i.a. 66.) Kun tehdään määrällistä tutkimusta, on myös tärkeää, että aineisto, jota kerätään, voidaan kysyä monivalintakysymyksillä, avoimilla kysymyksillä ja sekamuotoisilla kysymyksillä (Vilkka i.a. 67). Kun tutkimuksessa esitetään avoimia kysymyksiä, tavoitteena on saada spontaaneja ja henkilökohtaisia mielipiteitä, ja tällöin vastaamista rajataan niin vähän kuin mahdollista. Avoimet kysymykset strukturoidaan, kun aineisto on kerätty, sekä ennen kuin se koodataan. Koodauksella tarkoitetaan määrällisessä tutkimuksessa sitä, että aineisto muutetaan muotoon, jossa se on mahdollista mitata. Vastaukset siis ryhmitellään tässä tapauksessa niiden vastaussisältöjen perusteella. (Vilkka i.a. 68.)

8 TUTKIMUSASETELMA

8.1 Tutkimuksen tarkoitus ja toteuttaminen

Tämän tutkimuksen ja koko opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite, oli tarjota ajankohtaista tietoa ja kehittämisen väline Kangasalan seurakunnan rippikoulu- ja nuorisotyölle. Tutkimuksen kohderyhmänä olivat vuoden 2014 aikana rippikoulunsa käyneet, ja konfirmoidut nuoret. Tutkimus toteutettiin kvantitatiivista menetelmää käyttäen, puolistrukturoidulla kyselylomakkeella, toukokuussa 2014.

Tutkimuskysymykseni olivat

1. Miksi nuoret jäävät tai eivät jää seurakunnan toimintaan rippileirin jälkeen?
2. Miten toimintaa voitaisiin kehittää niin, että yhä useampi nuori jäisi seurakunnan toimintaan mukaan?

Teetin tutkimuksen yhdessä Kangasalan seurakunnan ja Kangasalan kunnan sivistustoimen kanssa. Seurakunnassa opinnäytetyöni yhteistyötahona toimi nuorisotyönohjaaja Ismo Vettenranta. Prosesissa auttoivat myös muut nuorisotiimin työntekijät. Tutkimuksen toteuttamista varten minulla oli tutkimuslupa Kangasalan seurakunnan kirkkoherralta Seppo Jarvalta, sekä sivistustoimenjohtajalta Leena Pajukoskelta. Tein sivistustoimen kanssa yhteistyötä tavoittaakseni mahdollisimman monta nuorta, jotta saisin tutkimukseeni mahdollisimman kattavan otannan, koska mitä suurempi otanta on, sitä paremmin se tuo esille keskimääräistä mielipidettä. Tavoitteeni oli saada kyselyyn noin 160 vastaajaa. Tutkimukseeni osallistui yhteensä 156 nuorta. Nuoret olivat Pikkolan koulusta ja Pitkäjärven koulusta, jotka ovat kaksi Kangasalla sijaitsevaa yläkoulua.

Idea tutkimuksen aiheeseen tuli minulta, ja aloitin opinnäytetyöprosessini tarjoamalla ideaani ensimmäisenä Kangasalan seurakunnalle. Olin opinnäytetyöstäni aluksi yhteydessä kirkkoherra Seppo Jarvaan, ja hän ohjasi minut ottamaan yhteyttä Marko Saguliniin, Kangasalan seurakunnan nuorisopastoriin. Lopulta yhteyshenkilökseni valikoitui nuorisotyönohjaaja Ismo Vettenranta, ja Ismon kanssa

pidimme palaverin opinnäytetyötäni koskien joulukuussa 2014. Silloin päädyimme kyselytutkimukseen sekä siihen, että teen yhteistyötä Kangasalan kunnan sivistystoimen kanssa. Keskustelimme myös muista seurakunnan toiveista, joiden pohjalta aloin hahmotella opinnäytetyöni teoriapohjaa ja myöhemmässä vaiheessa kyselylomaketta. Suorittaessani työyhteisöt ja kehittäminen harjoittelua Kangasalan seurakunnassa, kävi kysymyslomakkeeni muutamalla palautekierroksella nuorisotyönohjaajien keskuudessa. Viimeistelin kyselylomakkeen lopulliseen muotoon työntekijöiltä saamani palautteen ja opettajaltani Sami Ritokoskelta saamani ohjauksen avulla. Itse kyselyn kävin teettämässä Pitkäjärven ja Pikkolan kouluilla toukokuussa 2015.

Hypoteesini tutkimukseni tuloksista oli, että positiivinen kokemus rippikoulusta vaikuttaisi merkittävästi siihen, osallistuuko nuori seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen. Ennakko- oletukseni oli, että valtaosa kyselyyn vastaajista, ei tulisi olemaan säännöllisiä toiminnassa kävijöitä. Oletin myös, että seurakunnan toimintaan osallistuminen painottuisi merkittävästi seurakunnan nuortentoimintaan. Ennakko- odotukseni oli, että nuorilta tulisi kehittämis ehdotuksia siihen, millaiseen suuntaan toimintaa tulisi kehittää, että he siitä kiinnostuisivat.

8.2 Aineiston keruu ja analysointi

Kyselyssä siinä olevien kysymysten muoto on vakioitu eli standardoitu, mikä tarkoittaa sitä, että kaikilta kyselyyn osallistuvilta kysytään samat asiat, jotka ovat jokaisella samassa järjestyksessä ja samalla tavalla. Kyselyyn vastaaja lukee kysymyksen ja vastaa siihen. Kyselylomaketta käytetään, kun tutkitaan ihmistä ja esimerkiksi hänen mielipiteitään tai käyttäytymistään. Tämä tutkimuksen muoto soveltuu käytettäväksi varsinkin silloin kun vastaajia on paljon, ja he ovat hajallaan. (Vilka 2007, 28.) Päädyin valitsemaan aineistonkeruumenetelmäksi kyselytutkimuksen, koska se on todettu toimivaksi, kun tutkitaan ihmisiä ja heidän mielipiteitään. Kyselytutkimus oli luonteva valinta myös siksi, että tiesin jo opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa, että kyselyyn tulee vastaamaan yli sata ihmistä. Sisällytin kyselyyni kuitenkin myös muutaman avoimen kysymyksen, saadakseni

laajemman käsityksen siitä, millainen kokemus rippikoulu oli vastaajille ollut, millainen kuva heillä oli Kangasalan seurakunnan nuortentoiminnasta, sekä mitkä olivat ne tekijät, jotka näihin kahteen olivat vaikuttaneet. Määrällisen tutkimuksen aineistoksi käyvät kyselytutkimuksessa myös avoimet kysymykset, joista saadut vastaukset tutkija strukturoi jälkikäteen. (Vilkkä 2007,33.)

Määrällisessä tutkimuksessa käsitteet tuodaan mitattavaan muotoon. Mittaamisella tarkoitetaan kaikkea sitä, jossa tutkittavien havaintoyksiköiden välille tehdään eroja ja määritellään tämä ero symboleilla. (Vilkkä 2007, 36.) Tässä opin- näytetyössä se voi tarkoittaa esimerkiksi ihmisten ominaisuuksien mittaamista niillä muuttujilla, jotka on valittu esimerkiksi sukupuoli ja asunpaikka. (Vilkkä 2007, 36.) Jotta tutkimuksessa voidaan onnistua, on tutkijan tärkeää tuntea asianongelma, tutkimusongelma sekä asettamaansa hypoteesia koskeva teoria sekä aiemmat tutkimukset. (Vilkkä 2007, 44.) Tehdessäni kyselytutkimusta, ja päädyttyäni määrälliseen tutkimukseen oli käsitteet saatettava mitattavaan muotoon, eli sukupuoli, oppilaitos, onko käynyt rippikoulun, onko osallistunut toimintaan ja niin edelleen. Ja jotta onnistuisin tutkimuksessani niin hyvin kuin mahdollista perehdyin ennen tutkimuslomakkeen laatimista muun muassa nuoren kehitystä, nuoren uskonnollisuutta, rippikoulutyötä, osallisuutta ja kohtaamista koskevaan teoriaan, koska on tärkeä tuntea asiaongelmansa, tutkimusongelmansa ja ennen kaikkea teoria ja aiemmat tutkimukset, ennen kun lähtee valmistelemaan ja toteuttamaan omaa tutkimustaan.

Onnistuneen kyselylomakkeen pohjana on tutkimussuunnitelma. Onnistuminen vaatii seuraavia asioita; asiaongelma on määritelty täsmällisesti, asiaongelmasta on huolellisesti määritelty tutkimusongelma, tutkija on perehtynyt teoriaan ja aiempiin tutkimuksiin, avainkäsitteet ja alakäsitteet on määritelty ja asioiden välisiä riippuvuuksia pohditaan. On monia asioita, jotka vaikuttavat siihen, että kyselylomake on onnistunut, ja että siihen vastaaminen onnistuu. Tämä on kuitenkin riippumatonta siitä, miten aineisto kerätään. On tärkeää, että lomake tarkistetaan ja tehdään huolellisesti, sillä kun se on annettu vastaajalle, sitä ei voi enää muokata (Vilkkä i.a. 63.) Työstin tarkoituksella kyselylomakettani useamman kuukauden ajan, ja tuona aikana esittelin sen työosan yhteydessä seminaarissa huhtikuussa 2014. Sen lisäksi hyödynsin opinnäytetyöohjausta kysymysten työstön ja

lomakkeen laatimisen ollessa meneillään. Näiden lisäksi kyselylomakkeen raaka versio kävi useammalla palautekierroksella sekä opinnäytteeni työyhteisön yhteyshenkilöllä Ismo Vettenrannalla, että koko nuorisotyön tiimillä Kangasalan seurakunnassa. Teetin kyselyn myös kokeeksi muutamalla vanhemmalla seurakuntanuorella, joilta sain suullista palautetta kyselylomakkeestani. Kun vihdoinkin sekä minä, että työyhteisötahoni olimme tyytyväisiä kyselylomakkeeseen, tulostin lomakkeet ja teetin kyselyn toukokuussa 2015.

Kun tehdään määrällistä tutkimusta, on tärkeää, että aineisto, jota kerätään, voidaan kysyä monivalintakysymyksillä, avoimilla kysymyksillä ja sekamuotoisilla kysymyksillä (Vilkka i.a.67). Avoimet kysymykset strukturoidaan, kun aineisto on kerätty, sekä ennen kuin se koodataan. Koodauksella tarkoitetaan määrällisessä tutkimuksessa sitä, että aineisto muutetaan muotoon, jossa se on mahdollista mitata. Vastaukset siis ryhmitellään niiden vastaussisältöjen perusteella. (Vilkka i.a. 68.) Kyselylomakkeeseen sisällyttämieni avointen kysymysten kohdalla toimin siis juuri näin, että kun tuloksia analysoitiin, ne koodattiin, eli saatettiin muotoon, jossa niitä voitiin mitata. Kyselyn tulokset taulukoitiin ja analysoitiin Excel ohjelmaa apuna käyttäen. Avointen kysymysten materiaalin kokoaminen tapahtui käsin, jonka jälkeen se analysoitiin.

8.3 Tulosten arviointi ja luotettavuus

Tutkimusta ja siitä saatuja tuloksia työelämän tutkimushankkeissa sitä voivat arvioida niin tutkimuksen tekijä, toimijat työelämässä, kuin tutkimukseen osallistujatkin. Tutkimus on koko tutkimusprosessin ajan arvioitavana ja erityisen merkittävässä asemassa on tutkija, jonka tulee arvioida kriittisesti niitä ratkaisuja, joita hän tekee niin ideointivaiheessa kuin toteuttamisvaiheessa. Kun tutkimus lopulta julkaistaan sen arvioijina toimivat niin ammatilliset toimijat kuin tutkimuksen lukijat. (Vilkka 2005, 152.)

On kolme keskeisintä asiaa, joihin mahdollinen kyselyyn vastaaja kiinnittää huomiota, ja joiden pohjalta hän ratkaisee, osallistuuko hän tutkimukseen vai ei. Nämä kolme asiaa ovat saatteen ja itse kyselyn visuaalinen ulkoasu, saatteen

sisältö ja kyselyn laajuus sekä kieli. (Vilka 2005, 153.) Näiden kolmen asian pohjalta voi myös arvioida tutkimuksen onnistumista. Saatekirjettä ja kyselylomaketta laatiessani tähtäsin mahdollisimman selkeään ja siistiin ulkoasuun. Käytin myös molemmissa samaa fonttia samalla fonttikoollla, luodakseni yhtenevän vaikutelman. Saatteessa tähtäsin sisällön selkeyteen, siis siihen, että teksti oli ymmärrettävää, informatiivista eikä venynyt liian pitkäksi. Tähtäsin siihen, että kyselyyn osallistujat saisivat siitä selkeän käsityksen, kuka tutkimusta tekee, kenelle tutkimus tehdään, mitä tutkimuksella on tarkoitus selvittää, ja mitkä ovat kyselyyn vastaajan oikeudet. Lisäksi painotin saatteessa vastaajien mielipiteiden ja ajatusten tärkeyttä ja arvokkuutta, sekä sitä, että ne kertomalla heidän olisi mahdollista vaikuttaa toimintaan.

Määrällisessä tutkimuksessa tutkimuksen pätevyyttä eli validiteettia arvioidaan tarkastelemalla sitä, saatiinko tutkimuksella mitattua sitä, mitä sillä lähdettiin mitaamaan. Tarkastellaan tutkimusta ja sitä, sisältyykö siihen systemaattisia virheitä eli ovatko vastaajat ymmärtäneet kyselylomakkeen kysymykset eri tavalla kuin tutkija on ne tarkoittanut. (Vilka 2005, 161.) Tarkasteltuani tutkimuslomaketta ja sen saamia vastauksia en huomannut merkittäviä systemaattisia virheitä. Tietty yhdenmukaisuus kysymyksien laadinnassa oli puutteellista ja huomasin joitakin kirjoitusvirheitä, joille itse olin lomaketta niin pitkään valmistelleena tullut jossakin määrin sokeaksi. Tyytyväinen olin validiteetissa siihen, että mielestäni kyselylomakkeessa on selkeästi nähtävissä se teoria, johon olen ennen lomakkeen laatimista perehtynyt, ja jota tässäkin opinnäytteessä esitellään. Tärkeää on myös kiinnittää huomiota siihen, että tutkimus on luotettava nyt, sillä tutkimustulokset vääristyvät, jos niitä yleistetään niiden pätevyysalueen ulkopuolelle. Siksi sekä ajankohta, että paikka, jossa tutkimus on teetetty, ovat merkittäviä tulosten kannalta. Kysely olisi voinut myös olla pituudeltaan lyhyempi, koska kyselyyn vastaajat saattoivat kokea sen uuvuttavaksi ja siksi vastata heikommin viimeisiin kysymyksiin. (Vilka 2005 161.)

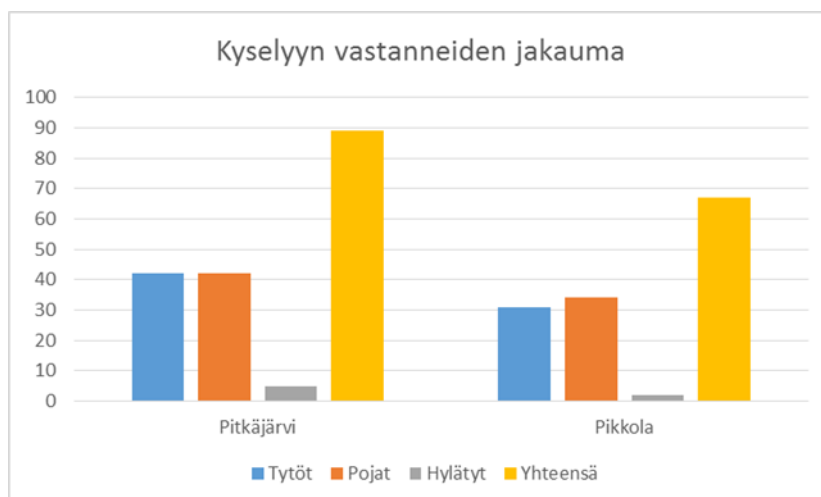
Tähtäsin tutkimuksessani siihen, että saisin kyselyyni vastauksia noin 160 nuorelta. Kyselyyn vastasi 156 nuorta, joten vastausprosentti oli 98 %. Voidaan siis todeta, että vastausprosentti oli riittävä, jotta itse tutkimus on pätevä. Ratkaisu, tehdä yhteistyötä koulujen kanssa, jotta kyselyyn saataisiin riittävästi osallistujia,

oli siis oikea, ja tuotti hyvän tuloksen. Myös se, että kysely teetettiin niin, että siihen vastaajat säilyivät nimettöminä, on saattanut vaikuttaa saatuihin tuloksiin, sillä yhteensä seitsemän lomaketta jouduttiin hylkäämään puutteellisuuden vuoksi. Kyse on saattanut olla huolimattomuudesta, motivaation puutteesta tai siitä, että vastaaja ei ole ymmärtänyt lomakkeessa annettuja vastausohjeita. Viinoutumaa tutkimustulokseen ovat saattaneet aiheuttaa mahdolliset virheet, kun tietoja on syötetty koneelle. Avoimia kysymyksiä on kyselylomakkeessa analysoinnin ja lomakkeiden määrän huomioiden melko paljon, ja ne ovat saattaneet tuntua kyselyyn vastaajista melko työläiltä, ja pidentäneet lomakkeen täyttöön menevää aikaa. Koin kuitenkin hyväksi ratkaisuksi tehdä avoimet kysymykset osaksi lomaketta, sillä niillä on saatu kerättyä paljon spontaania ja mielenkiintoista tietoa, jota en uskonut tutkimuksella saavani. Koen avoimien kysymysten tukeneen kyselyni strukturoituja kysymyksiä ja täydentäneen niistä saatua tietoa.

9 TUTKIMUSTULOKSET

9.1 Tutkimuksesta yleisesti

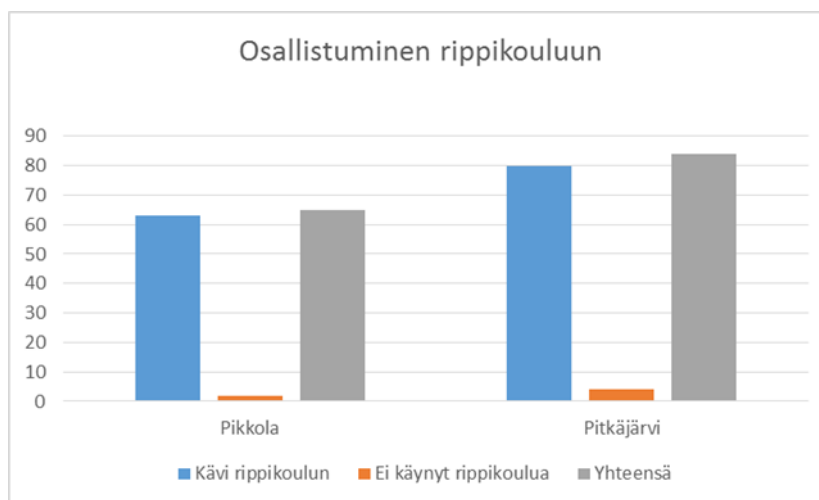
Kun työstin opinnäytetyöni opinnäytesuunnitelmaa ja työosaa tarkoitukseni oli teettää kysely Kangasalan kolmelle eri yläasteelle. Avointen kysymysten määrää ja ohjaavilta opettajiltani saamaani palautetta pohdittuani tulin siihen tulokseen, että varatun ajan ja omat resurssini huomioiden, on järkevämpää, että teetän kyselyn vain kahdelle yläkoululle. Kyselyyn vastasi yhteensä 156, vuonna 2014 rippikoulunsa käyntyä ja konfirmoitua nuorta. Puutteellisen täyttämisen vuoksi kyselystä jouduttiin hylkäämään yhteensä seitsemän lomaketta, joka oli prosenttiosuudeltaan noin neljä prosenttia kyselyyn vastanneista. Naisia kaikista vastanneista oli 49 prosenttia ja miehiä 51 prosenttia. Sukupuolijakauma Pikkolassa jakautui siten, että kyselyyn vastanneista naisia oli 31 henkilöä eli 48 prosenttia ja miehiä oli 34 henkilöä eli 52 prosenttia. Pitkäjärvellä kyselyyn vastanneista naisia oli 42 eli 50 prosenttia ja miehiä 42 eli 50 prosenttia. (KUVIO 1.)

KUVIO 1. Kyselyyn vastanneiden sukupuolijakauma kouluittain

Kyselyn alussa selvitettiin, kuinka moni kyselyyn vastaajista oli käynyt rippikoulun, ja kuinka moni ei. Sen jälkeen kyselyyn vastaajilta kysyttiin, olivatko he käyneet Kangasalan seurakunnan rippikoulun, vai jonkin muun rippikoulun, ja jos jonkin muun rippikoulun niin missä ja millaisen. (LIITE 2, kysymykset 3,4 & 5)

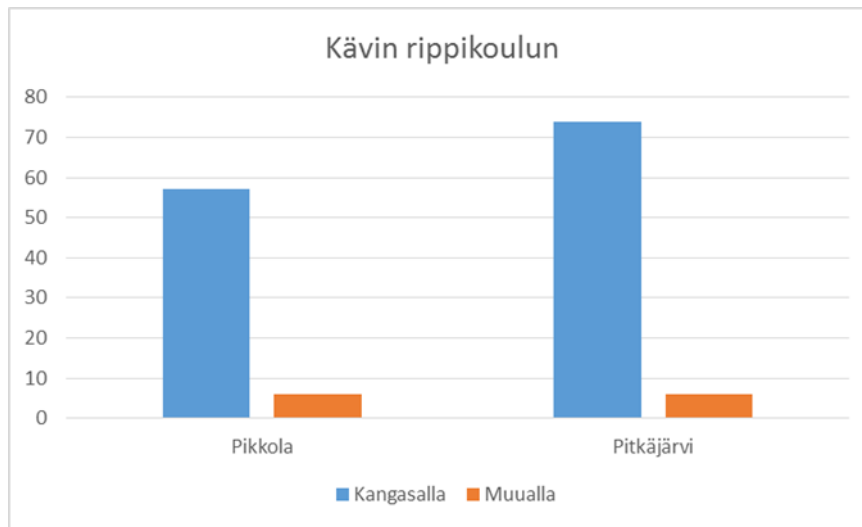
Kyselyyn vastanneista 143 nuorta eli 96 prosenttia vastaajista oli käynyt rippikoulun ja seitsemän nuorta eli neljä prosenttia vastaajista ei ollut käynyt rippikoulua. Molemmissa yläkouluissa enemmistö kyselyyn vastaajista oli käynyt rippikoulun, Pikkolassa kyselyyn vastanneista 97 prosenttia oli käynyt rippikoulun ja Pitkäjärvellä vastaava lukema oli 95 prosenttia. (KUVIO 2.)

KUVIO 2. Osallistuminen rippikouluun kouluittain

Tutkimuksen tuloksista kävi myös ilmi, että valtaosa Pikkolan ja Pitkäjärven nuorista, jotka kyselyyn vastasivat, olivat käyneet rippikoulunsa Kangasalla. Pikkolasta rippikoulunsa Kangasalla kävi 90 prosenttia ja 10 prosenttia kävi rippikoulunsa jossakin muualla. Pikkolassa kyselyyn vastanneista muualla rippikoulun tai vastaavan kertoivat käyneensä seitsemän nuorta. He kertoivat olleensa seuraavilla leireillä; Prometheus- leiri, Helluntaiseurakunnan rippikoulua vastaava fifteen- leiri, Suomen Ev.lut. Kansanlähetyksen rippikoulu, Jämsän kristillisen kansanopiston rippikoulu, jääkiekkorippikoulu Kuortaneella, Tammelan seurakunnan salibandyrippikoulu ja Tampereen seurakuntien rippikoulu Isosaassa. Pitkäjärveltä kyselyyn vastanneista rippikoulunsa Kangasalla kävi 93 prosenttia ja 7 prosenttia kävi rippikoulunsa jossakin muualla. Pitkäjärvellä kyselyyn vastanneista muualla rippikoulun tai vastaavan kertoivat käyneensä seitsemän nuorta. He kertoivat olleensa seuraavilla leireillä; yleisurheilurippikoulu Kuortaneella, Suomen Lähetyksen musiikki-rippikoulu Päiväkummussa, Tampereen seurakuntien yleisurheilurippikoulu Kuortaneella, Pieksämäen seurakunnan rippikoulu,

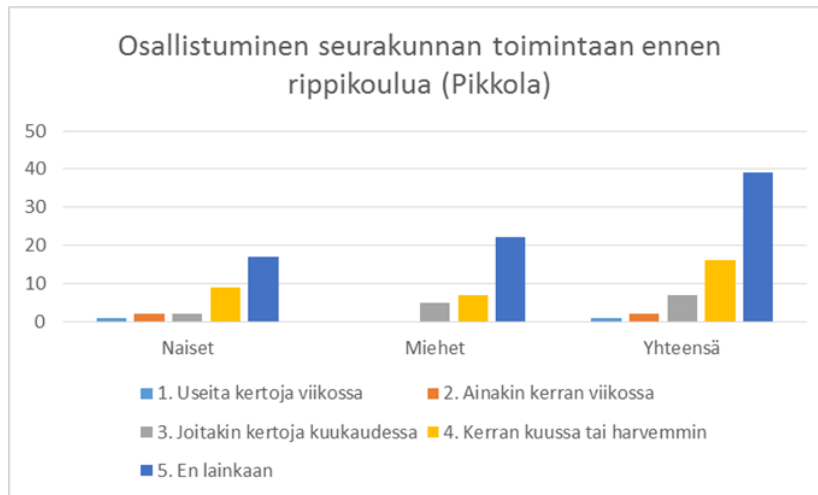
Helluntaiseurakunnan rippikoulua vastaava fifteen- leiri ja suunnistusrippikoulu Kuortaneella. (KUVIO 3.)

KUVIO 3. Jakauma rippikoulunsa Kangasalla, ja muualla käyneisiin

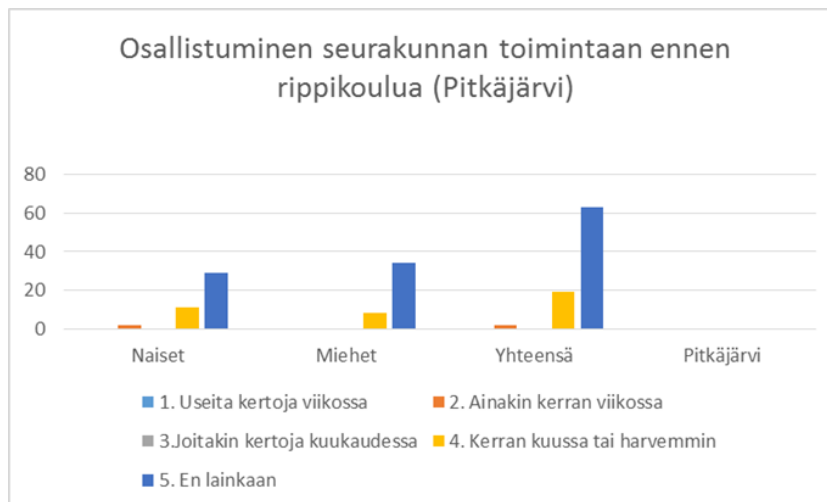
9.2 Toimintaan osallistuminen

Kysymyksessä seitsemän selvitettiin, kuinka usein kyselyyn vastaaja osallistui seurakunnan toimintaan ennen kuin kävi rippikoulun (LIITE 2, kysymys 7). Pikkolan oppilaista useita kertoja viikossa kertoi käyvänsä yksi prosentti kyselyyn vastanneista, ainakin kerran viikossa kolme prosenttia vastanneista, joitakin kertoja kuukaudessa 11 prosenttia vastanneista, kerran kuussa tai harvemmin 25 prosenttia vastanneista ja ei lainkaan 60 prosenttia vastanneista. (KUVIO 4.)

KUVIO 4. Toimintaan osallistuminen ennen rippikoulua

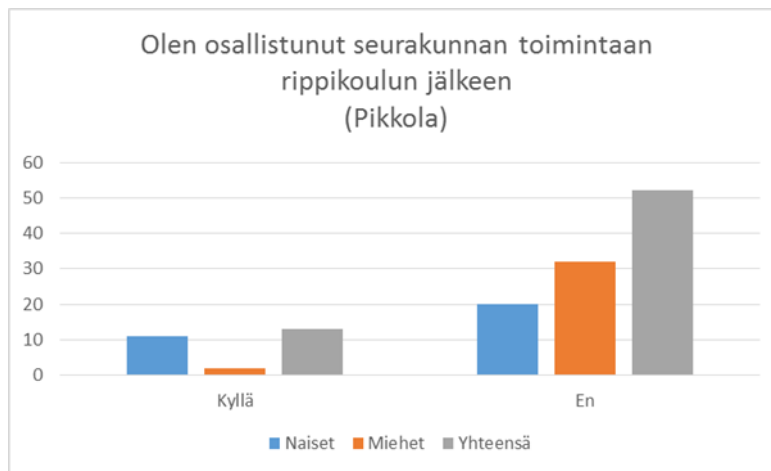
Pitkäljärven oppilaista useita kertoja viikossa kertoi käyvänsä vastaajista ei yksikään, ainakin kerran viikossa kaksi prosenttia, joitakin kertoja kuukaudessa ei yksikään, kerran kuussa tai harvemmin 23 prosenttia ja ei lainkaan 75 prosenttia. (KUVIO 5.)

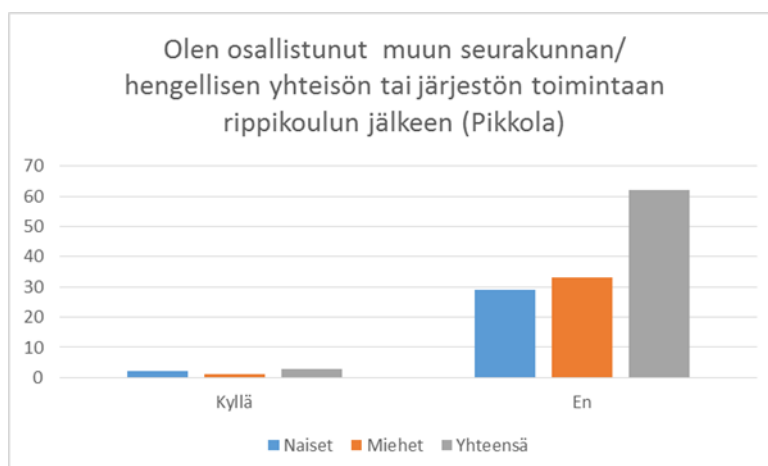
KUVIO 5. Toimintaan osallistuminen ennen rippikoulua

Kysymyksen kahdeksan a- osassa kysyttiin, oliko kyselyyn vastaaja osallistunut Kangasalan seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen (LIITE 2, kysymys 8).

Pikkolassa vastaajista 20 prosenttia vastasi osallistuneensa seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen ja 80 prosenttia vastasi, ettei ole osallistunut seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen (KUVIO 6.). Kysymyksen b- osassa kysyttiin, oliko vastaaja osallistunut jonkin muun seurakunnan tai hengellisen yhteisön/järjestön toimintaan (LIITE 2, kysymys 8). Vastaajista Pikkolassa viisi prosenttia vastasi osallistuneensa jonkin muun seurakunnan tai yhteisön/järjestön toimintaan ja 95 prosenttia vastanneista kertoi, ettei ollut osallistunut jonkin toisen seurakunnan tai hengellisen yhteisön/järjestön toimintaan. (KUVIO 7.)

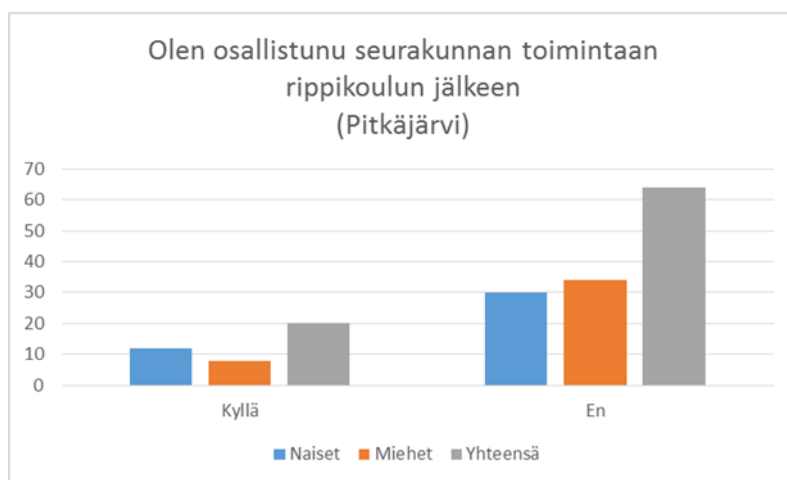

KUVIO 6. Osallistuminen Kangasalan seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen

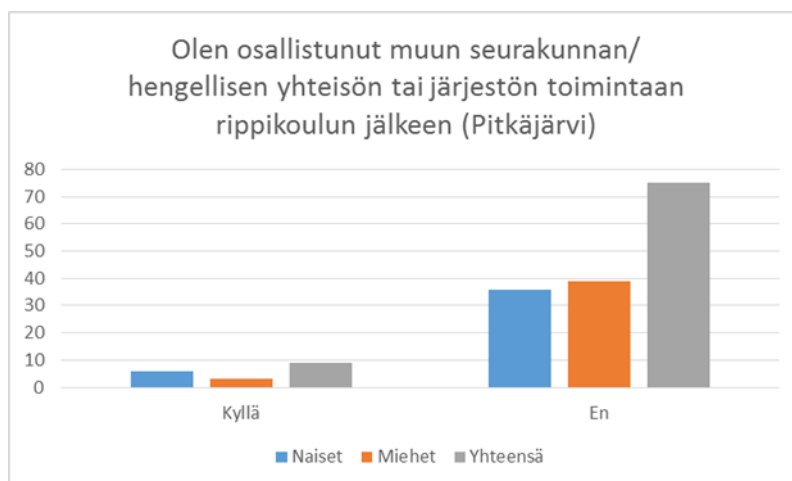

KUVIO 7. Osallistuminen jonkin muun seurakunnan tai hengellisen yhteisön/järjestön toimintaan rippikoulun jälkeen

Vastaavat tulokset kysymyksen kahdeksan a- osaan olivat Pitkäjärven koulussa seuraavat. Kangasalan seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen vastasi osallistuneensa 24 prosenttia vastaajista ja 76 prosenttia vastaajista ilmoitti, ettei ollut osallistunut seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen (KUVIO 8.). Kysymyksen b- osassa 11 prosenttia vastaajista kertoi osallistuneensa jonkin muun seurakunnan tai hengellisen yhteisön/järjestön toimintaan rippikoulun jälkeen ja 89 prosenttia vastasi, ettei ole osallistunut jonkin muun seurakunnan tai hengellisen yhteisön/järjestön toimintaan rippikoulun jälkeen. (KUVIO 9.)

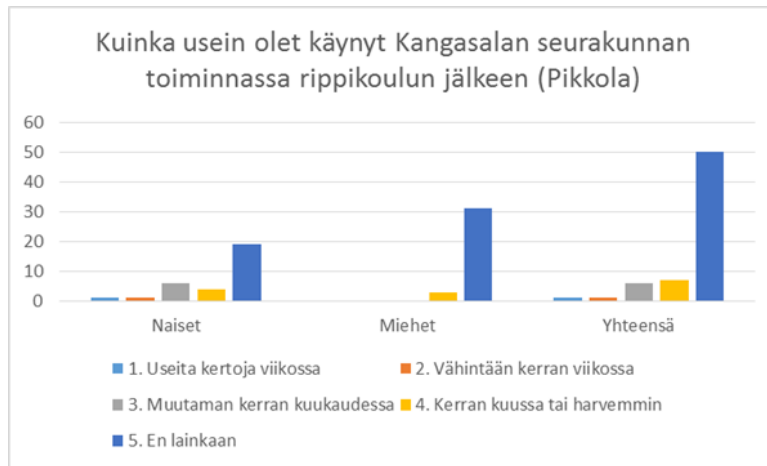

KUVIO 8. Osallistuminen seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen

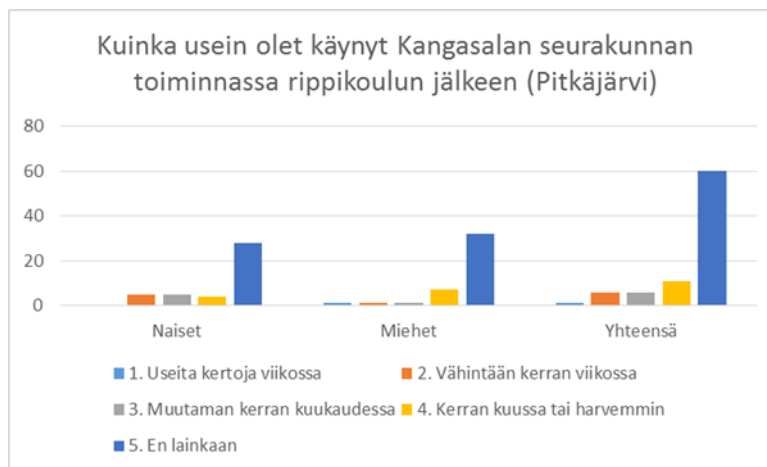

KUVIO 9. Osallistuminen jonkin muun seurakunnan tai hengellisen yhteisön/järjestön toimintaan rippikoulun jälkeen

Kysymyksessä yhdeksän selvitettiin, kuinka usein kyselyyn vastaajat olivat käyneet Kangasalan seurakunnan toiminnassa rippikoulun jälkeen (LIITE 2, kysymys 9). Kyselyyn vastaajista Pikkolassa kaksi prosenttia kertoi osallistuvansa toimintaan useita kertoja viikossa, kaksi prosenttia vähintään kerran viikossa, yhdeksän prosenttia muutaman kerran kuukaudessa, yksitoista prosenttia kerran kuussa tai harvemmin ja ei lainkaan 77 prosenttia (KUVIO 10.). Pitkäjärvellä kyselyyn vastanneista useita kertoja viikossa kertoi käyvän yksi prosentti vastaajista, vähintään kerran viikossa seitsemän prosenttia vastaajista, muutaman kerran kuukaudessa seitsemän prosenttia vastaajista, kerran kuussa tai harvemmin 13 prosenttia vastaajista ja ei lainkaan 71 prosenttia vastaajista. (KUVIO 11.)

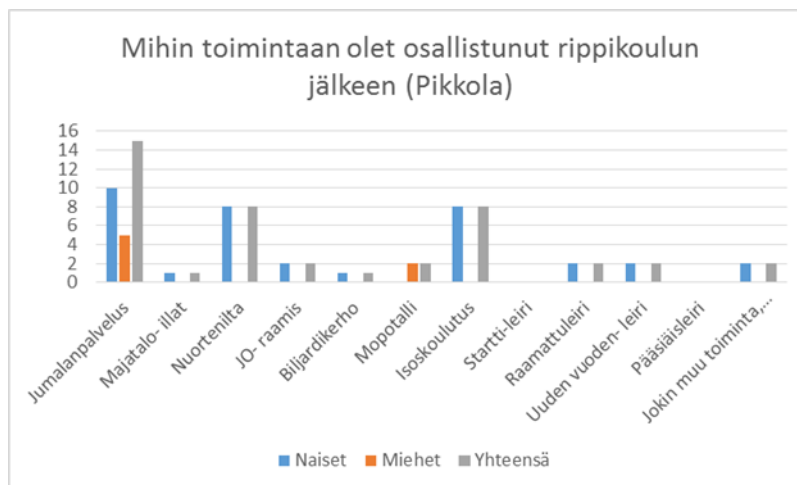

KUVIO 10. Kangasalan seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen osallistuneet

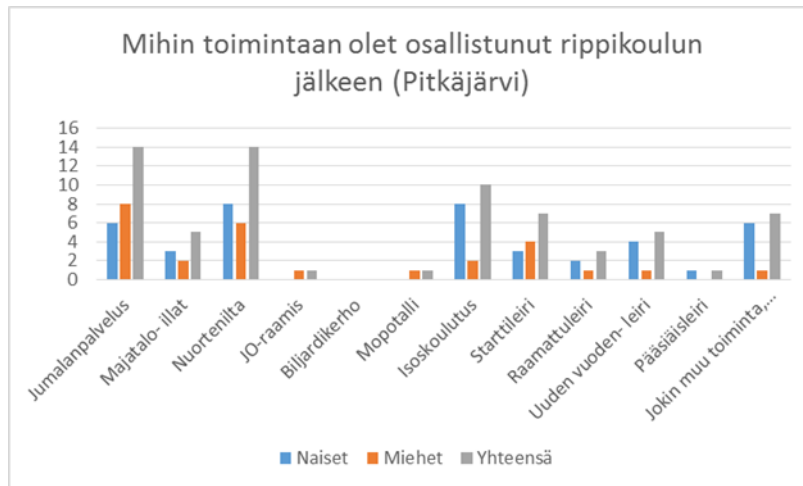

KUVIO 11. Kangasalan seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen osallistuneet

Kysymyksessä 12 selvitettiin, mihin seurakunnan toimintaan vastaajat olivat osallistuneet rippikoulun jälkeen (LIITE 2, kysymys 12). Pikkolasta kyselyyn vastanneista 35 prosenttia kertoi osallistuneensa jumalanpalvelukseen, kaksi prosenttia kertoi osallistuneensa majataloiltoihin, yhdeksäntoista prosenttia kertoi osallistuneensa nuorteniltaan, viisi prosenttia JO- raamukseen, kaksi prosenttia biljardikerhoon, viisi prosenttia mopotalliin, yhdeksäntoista prosenttia isoskoulutukseen, ei lainkaan starttileirille, viisi prosenttia raamattuleirille, viisi prosenttia uuden vuodenleirille ja pääsiäisleirille ei lainkaan (KUVIO 12.). Vastaavasti Pitkäljärveltä kyselyyn vastanneista 21 prosenttia vastanneista kertoi osallistuneensa jumalanpalvelukseen, seitsemän prosenttia majataloiltoihin, 21 prosenttia nuorteniltoihin, yksi prosentti JO- raamiksiin, ei lainkaan biljardikerhoon, yksi prosentti mopotalliin, viisitoista prosenttia isoskoulutukseen, kymmenen prosenttia starttileirille, neljä prosenttia raamattuleirille, seitsemän prosenttia uuden vuodenleirille ja yksi prosentti pääsiäisleirille (KUVIO 13).

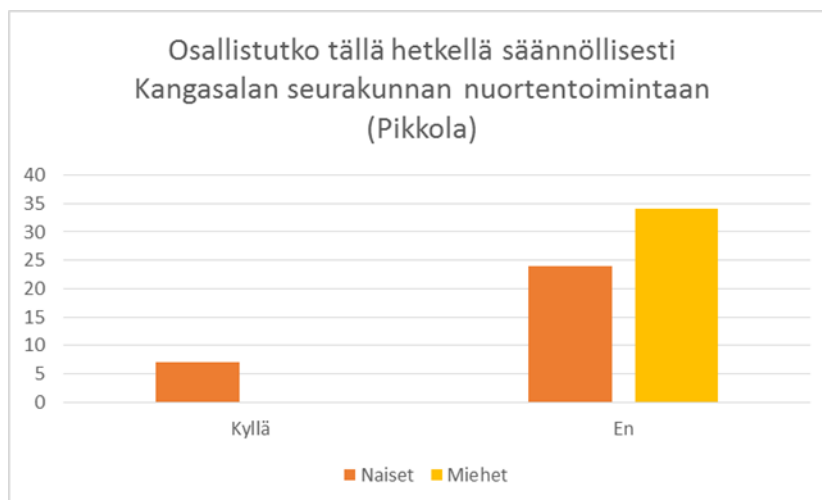

KUVIO 12. Seurakunnan toiminta, johon on osallistunut rippikoulun jälkeen

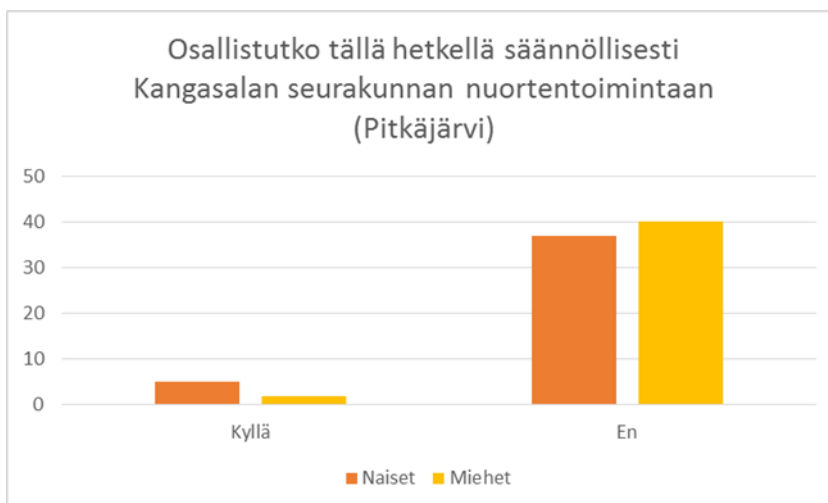

KUVIO 13. Seurakunnan toiminta, johon on osallistunut rippikoulun jälkeen

Kysymyksessä kolmetoista kysyttiin, osallistuiko kyselyyn vastaaja tällä hetkellä säännöllisesti Kangasalan seurakunnan nuorten toimintaan (LIITE 2, kysymys 13). Pikkolassa kyselyyn vastaajista kyllä vastasi 11 prosenttia ja ei 89 prosenttia vastaajista (KUVIO 14.). Pitkjärvellä kyselyyn vastaajista puolestaan kyllä vastasi kahdeksan prosenttia vastaajista ja ei 92 prosenttia vastaajista. (KUVIO 15.)

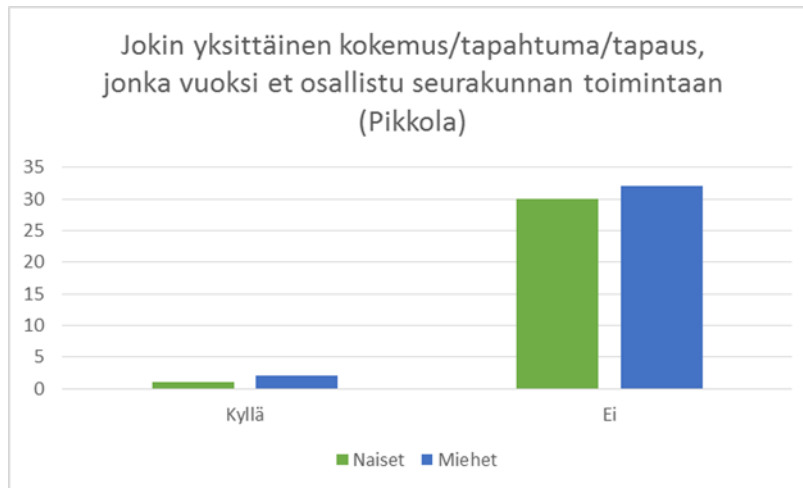
KUVIO 14. Osallistuminen Kangasalan seurakunnan nuortentoimintaan säännöllisesti kyselyyn vastaamishetkellä

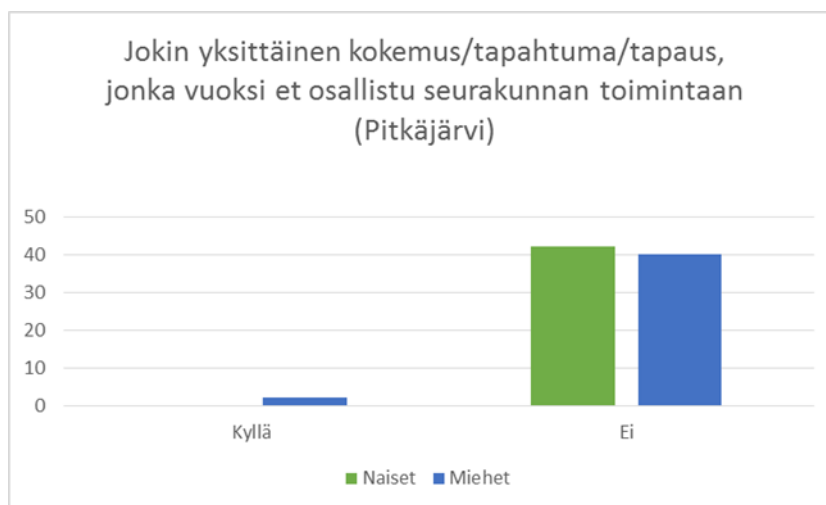
KUVIO 15. Osallistuminen Kangasalan seurakunnan nuortentoimintaan säännöllisesti kyselyyn vastaamishetkellä

9.3 Kokemuksia toiminnasta

Kysymyksessä viisitoista selvitettiin, oliko vastaajalle tapahtunut jokin yksittäinen kokemus, tapahtuma tai tapaus, jonka vuoksi hän ei osallistunut seurakunnan nuortentoimintaan. Kyseinen kokemus, tapahtuma tai tapaus saattoi olla tapahtunut ennen rippikoulua, rippikoulun aikana tai sen jälkeen. Pikkolassa kyselyyn vastanneista viisi prosenttia vastasi kyllä, ja 95 prosenttia vastasi ei. Tämän jälkeen vastaajalta pyydettiin, että mikäli hän oli vastannut kyllä, hän kirjoittaisi millaisesta kokemuksesta, tapahtumasta tai tapauksesta oli kyse (LIITE 2, kysymys 15). Eräs vastaaja oli vastannut syyksi, ettei kiinnosta, ja toinen kertoi, että hänellä oli ollut v****mainen leirinohjaaja. Eräs vastaaja kertoi, että hänestä oli tullut rippikoulun jälkeen saatananpalvoja, ja siksi hän ei enää halunnut osallistua toimintaan. (KUVIO 16.) Pitkäjärvellä kyselyyn vastanneista kysymykseen vastasi kyllä kaksi prosenttia vastaajista ja ei 98 prosenttia vastaajista. Eräs vastaajista kertoi, että hänen isänsä oli nuorempana pakottanut hänet leirille, jossa ei ollut kivaa. Eräs vastaajista kertoi syyksi sairauden, joka oli yllättänyt hänet kesken rippikoulun. (KUVIO 17.)

KUVIO 16. Jokin yksittäinen kokemus, tapahtuma tai tapaus, jonka vuoksi vastaaja ei osallistu seurakunnan toimintaan

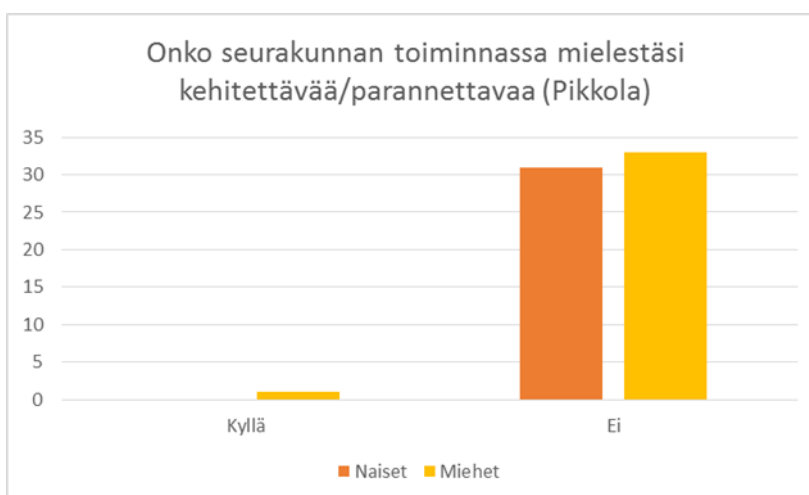

KUVIO 17. Jokin yksittäinen kokemus, tapahtuma tai tapaus, jonka vuoksi vastaaja ei osallistu seurakunnan toimintaan

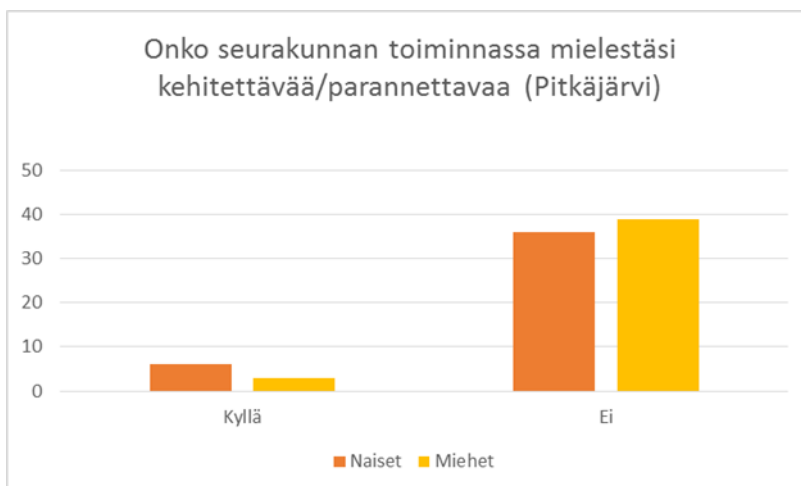
9.4 Toiminnan kehittämisestä

Kysymyksessä kuusitoista vastaajilta kysyttiin, oliko seurakunnan toiminnassa heidän mielestään jotakin kehitettävää tai parannettava, ja mikäli näin oli, niin

millaisia muutoksia he toivoivat, että Kangasalan seurakunnan nuortentoiminnassa tehtäisiin (LIITE2, kysymys 16). Pikkolassa kyselyyn vastanneista yksi prosentti vastasi kyllä ja 99 prosenttia vastasi ei. Kysymykseen vastannut henkilö toivoi toimintaan lisää saatananpalvelontaa. (KUVIO 18.) Pitkäjärvellä kyselyyn vastanneista 11 prosenttia vastasi kyllä ja 89 prosenttia vastasi ei. Kysymykseen vastanneet toivoivat enemmän yhteistä toimintaa toisten seurakuntien kanssa, sitä, että seurakunta olisi enemmän esillä, toiminnan toivottiin olevan vähemmän uskonnollista, toimintaa toivottiin rennommaksi ja todettiin, että puhelimen ja kameran tulisi kuulua rippileirille samalla tavalla kuin lomamatkalle, toivottiin enemmän yhteistä toimintaa, joka ei liittyisi niin paljon uskontoon, toivottiin enemmän aktiviteetteja ja sitä, että nuoret tulisivat kuulluksi sekä enemmän urheiluun liittyvää toimintaa osaksi nuorisotyön tarjontaa. (KUVIO 19.)

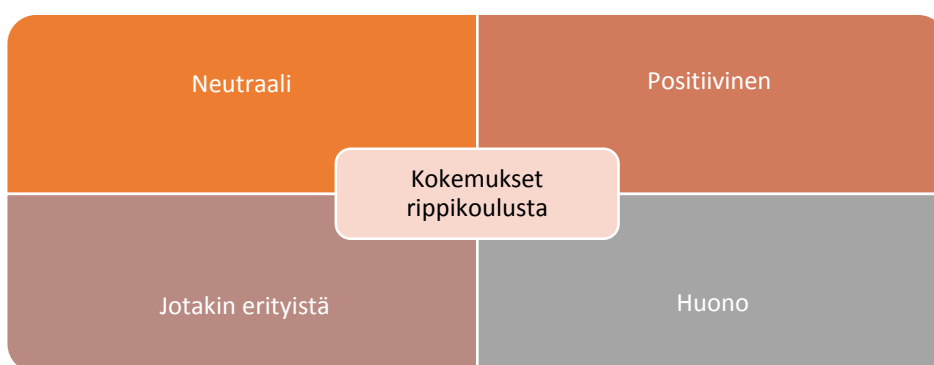
KUVIO 18. Onko seurakunnan toiminnassa kehitettävää tai parannettavaa

KUVIO 19. Onko seurakunnan toiminnassa kehitettävää tai parannettavaa

Kysymyksessä seitsemäntoista selvitettiin, että mikäli vastaaja oli vastannut edelliseen kysymykseen koskien sitä, oliko seurakunnan toiminnassa hänen mielestään parannettavaa kyllä, niin osallistuisiko hän toimintaan, jos hänen ehdottamansa muutokset tehtäisiin, huolimatta siitä, ettei hän mahdollisesti olisi aiemmin osallistunut toimintaan (LIITE 2, kysymys 17). Pikkolassa kyselyyn vastanneista yksi henkilö vastasi kyllä ja seitsemän ei. Pitkäjärvellä kyselyyn vastanneista seitsemän henkilöä vastasi kyllä ja kaksi ei.

9.5 Kokemuksia rippikoulusta

KUVIO 20. Kategoriat, joihin kokemukset rippikoulusta jakautuivat.

Kyselyn alussa selvitin vastaajilta siis sen, olivatko he käyneet rippikoulun, missä he olivat sen käyneet, mutta myös millainen kokemus rippikoulu heille oli (LIITE

2, kysymykset 3,4,5 & 6). Tällä kysymyksellä olin kiinnostunut selvittämään, vaikuttiko rippikoulukokemus toimintaan osallistumiseen rippikoulun jälkeen. Vastaukset kysymykseen, millainen kokemus rippikoulu oli sinulle, jakautuivat melko selkeästi neljään kategoriaan. (KUVIO 20.) Ensimmäinen kategoria oli neutraali-kategoria. Sen palautteelle oli tyypillistä, että ne alkoivat ihan- sanalla ja sitten niitä oli jatkettu jollakin positiivisella adjektiivilla. Osa vastaajista oli kertonut hieman laajemmin, mikä kokemuksesta oli tehnyt sellaisen kuin se oli. Osa taas tyytyi muutaman sanan mittaiseen lauseeseen, kuten ”Ihan mukava.”. Eräs vastaaja kertoi rippikoulun olleen ihan mukava ja saaneensa uusia kavereita, mutta oppituntien olleen tylsiä. Monille leiri oli ihan mukava, kiva, hauska, jees tai ok kokemus. Eräs vastaaja kehuu hyvää ruokaa ja sitä, että tekemisestä ei ollut puutetta, toinen kertoi olleensa pettynyt huonetovereihinsa, mutta kokeneensa rippikoulun muuten varsin positiivisena kokemuksena. (KUVIO 21.)

Seuraava kategoria oli niin sanottu positiivisten- kategoria. Siinä rippikoulua oli pääosin tyydytty kuvailemaan yhdellä tai kahdella positiivisella adjektiivilla. Rippikoulu oli siis ilmeisesti ollut näille vastaajille pääosin varsin positiivinen kokemus, ei ehkä erityisen tajuntaa räjäyttävä, mutta ei missään nimessä huonokaan. Tälle kategorialle oli tyypillistä, että rippikoulua kuvailtiin adjektiiveilla kuten hyvä, mukava, kiva ja hieno. (KUVIO 21.)

Kolmannen kategorian nimesin jotakin erityistä- kategoriaksi. Tähän kategoriaan luokittelimistani vastauksista oli ilmaisun puolesta luettavissa se, että rippikoulu oli ollut ehkä hieman peruspositiivista ja ihan mukavaa parempi kokemus. Tässä positiivista adjektiivia usein vahvistettiin tosi, todella tai erittäin sanalla, ikään kuin korostamaan sitä, että jokin oli ollut jotenkin erityisesti parempaa. Tälle kategorialle oli tyypillistä, että moni vastaaja käytti kokemustaan kuvatessaan sanaa ikimuistoinen tai ainutlaatuinen. Näille henkilöille rippikoulu oli ollut muun muassa, todella hyvä, todella mukava, mahtava kokemus, kesän kohokohta, positiivinen, kasvattava ja todella ihana viikko. (KUVIO 21.)

Viimeinen kategoriani oli huono - kategoria. Sen palautteelle tyypillistä oli jostakin syystä negatiivinen kokemus rippikoulusta. Rippikoulua kuvattiin turhaksi, ei ko-

vin mieluisaksi kokemukseksi, huonoksi, ilmapiirin kerrottiin olleen huono, rippikoulussa kerrottiin olleen tylsää ja että sieltä haluttiin kotiin ja eräs vastaaja oli kertonut, että rippikoulu oli hirvein kokemus ikinä eikä hän haluaisi kokea sitä enää koskaan. Samainen vastaaja kertoi rippikoulun myös olleen hänen elämänsä tuskaisin viikko. (KUVIO 21.)

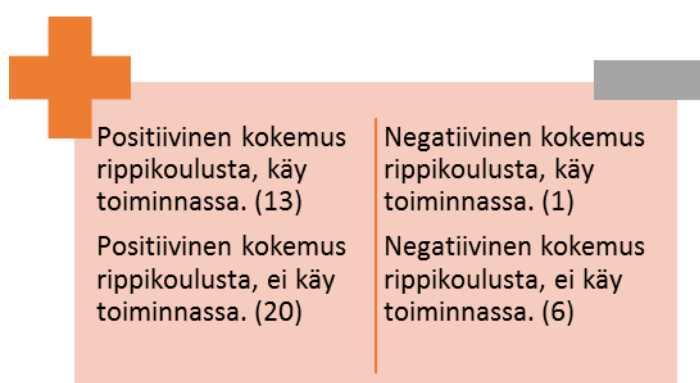

KUVIO 21. Esimerkki palautteet jokaisen kategorian palautteista

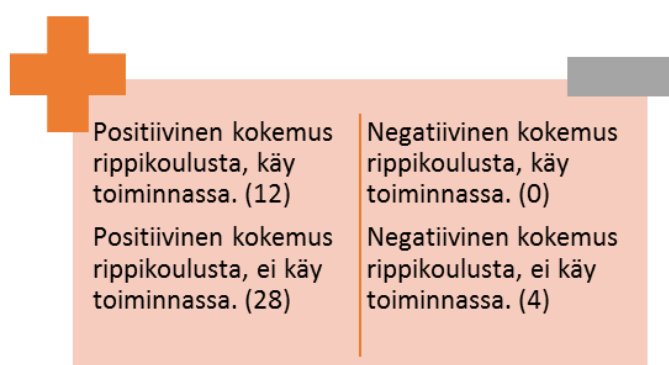
9.5.1 Rippikoulu kokemuksen vaikutukset toimintaan osallistumiseen

Kysymyksessä kymmenen tarkoituksena oli selvittää niitä tekijöitä, jotka vaikuttivat siihen, miksi nuoret eivät osallistuneet seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen (LIITE 2, kysymys 10). Kysymyksessä sai rasti ruutuun- menetelmällä valita niin monta väitettä, kuin koki itseensä sopivan. Yksi väitteistä oli seuraava: ”Rippikoulu ei ollut hyvä kokemus, joten en halua osallistua seurakunnan toimintaan.”. Hypoteesini kyseisen väitteen kohdalla oli, että se saisi enemmän ääniä, kuin mitä se itse tutkimuksessa sai. Pikkolassa 2 vastaajaa ja samoin Pitkäjärvellä 2 vastaajaa valitsivat tämän vastauksen. Huonoja rippikoulukokemuksia, tuli vähemmän suhteessa hyviin kokemuksiin ja koska vastausprosentti jäi tässä kysymyksessä pieneksi, voitaisiin olettaa, että negatiivinen kokemus rippikoulusta ei ole merkittävimpien syiden joukossa siihen, miksi toimintaan ei osallistuta rippikoulun jälkeen. (LIITE 2.)

Vertasin tuloksia toisiinsa myös nähdäkseni, vaikuttiko hyvä tai huono kokemus rippikoulusta siihen, osallistuiko nuori toimintaan rippikoulun jälkeen. Pitkäjärvellä neljästäkymmenestä rippikoulun käyneestä tytöstä kuudella oli negatiivinen kokemus rippikoulustaan, eivätkä he käyneet toiminnassa. Tytöistä kahdellakymmenellä oli positiivinen kokemus rippikoulusta, mutta he eivät käyneet toiminnassa enää rippikoulun jälkeen. Yhdellä tytöistä oli negatiivinen kokemus, mutta hän kävi toiminnassa ja kolmellatoista oli positiivinen kokemus rippikoulusta, ja he kävivät toiminnassa. (KUVIO 22.) Pitkäjärvellä rippikoulun käyneistä pojista neljällä oli negatiivinen kokemus rippikoulusta, eivätkä he käyneet toiminnassa. Kahdellakymmenelläkahdeksalla oli positiivinen kokemus rippikoulusta, mutta he eivät käyneet toiminnassa. Negatiivisen kokemuksen rippikoulusta omaavia, mutta silti toiminnassa käyviä poikia ei kyselyyn vastanneista ollut yksikään. Kahdellatoista oli positiivinen kokemus rippikoulusta ja he kävivät toiminnassa. (KUVIO 23.)

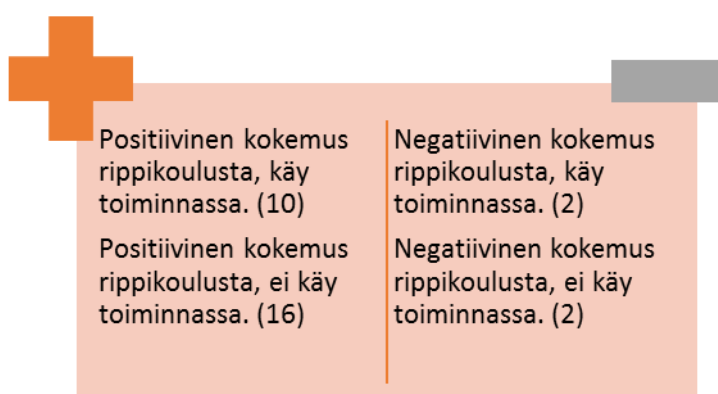

(KUVIO 22.) Pitkäjärvi tytöt

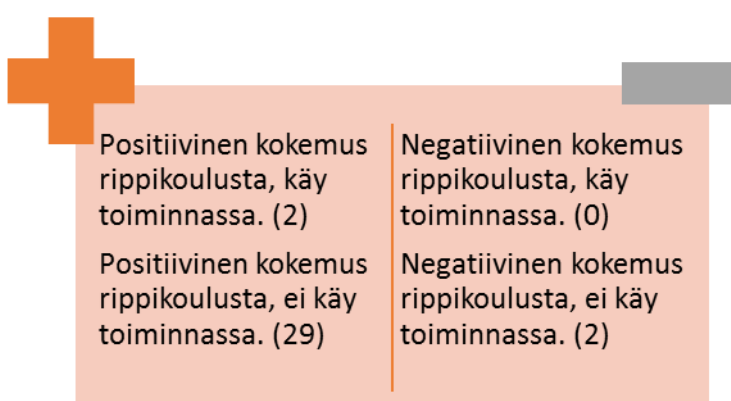

(KUVIO 23.) Pitkäjärvi pojat

Pikkolassa tytöistä kahdella oli negatiivinen kokemus rippikoulusta, eivätkä he käyneet toiminnassa. Kuudellatoista oli positiivinen kokemus, mutta he eivät osallistuneet toimintaan. Seitsemällä oli negatiivinen kokemus rippikoulusta, mutta he siitä huolimatta osallistuivat toimintaan ja kymmenellä oli positiivinen kokemus, ja he osallistuivat toimintaan. (KUVIO 24.) Pikkolan pojista kahdella oli negatiivinen kokemus rippikoulusta, eivätkä he osallistuneet toimintaan. Kahdellakymmenellä oli positiivinen kokemus rippikoulusta, mutta he eivät osallistuneet toimintaan. Negatiivisen kokemuksen rippikoulusta omaavia, mutta silti toiminnassa käyviä ei Pikkolan pojista ollut yksikään kyselyyn vastanneista. Kahdella oli positiivinen kokemus rippikoulusta ja he kävivät toiminnassa. (KUVIO 25.)

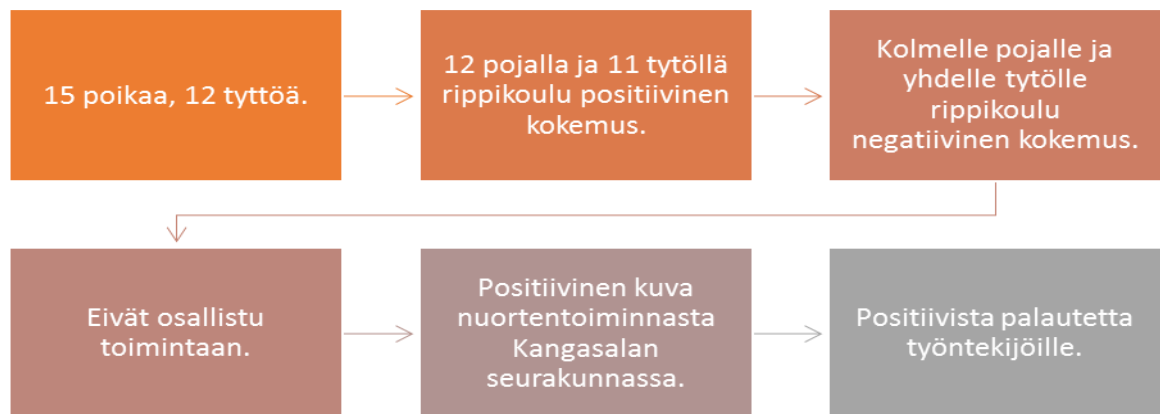
(KUVIO 24.) Pikkola tytöt

(KUVIO 25.) Pikkola pojat

9.5.2 Rippikoulun vaikutukset mielikuvaan seurakunnasta

Tarkastelin aineistoa läpi käydessäni myös sitä, löytyikö siitä, millainen kokemus rippikoulu oli nuorelle ollut, yhteneväisyyksiä siihen, millainen kuva hänelle oli muodostunut seurakunnasta. Pikkolassa viidellätoista pojalla ja kahdella toista tytöllä, jotka olivat käyneet rippikoulun, mutta eivät osallistuneet toimintaan oli positiivinen kuva Kangasalan seurakunnan nuortentoiminnasta. Kolmella näistä viidestätoista pojasta ja yhdellä tytöllä oli negatiivinen rippikoulukokemus. He kuvasivat nuorisotyötä muun muassa aktiiviseksi ja hyväksi, hyödylliseksi, yksi kertoi kuulleensa siitä hyvää, toiminnassa olevia ihmisiä kuvailtiin mukaviksi ja työntekijöitä aidosti nuorista kiinnostuneiksi. Valtaosa näistä viidestätoista pojasta ja kahdestatoista tytöstä oli myös halunnut kysymyksessä kahdeksantoista, jossa kysyttiin, mitä muuta he haluaisivat sanoa työntekijöille, antaa palautetta. Useampi kehotti jatkamaan samaan malliin, muutama lähetti terveisiä, eräs kehotti jatkamaan samaan malliin, ja kertoi että se nuorisotyö, mitä työntekijät tekevät on nuorille tärkeää. Näiden poikien ja tyttöjen kohdalla yleisin syy siihen, miksi he eivät käyneet seurakunnan toiminnassa rippikoulun jälkeen oli, että he vastasivat käyttävänsä vapaa- aikansa mieluummin johonkin muuhun kuin seurakunnan toimintaan. Toiseksi yleisin syy oli, että Kangasalan seurakunnan toiminta ei kiinnostanut poikia. Tyttöillä toiseksi yleisin syy oli se, että heidän perheissään uskonnollisuus ei ollut tärkeää, joten hekään eivät osallistuneet. (KUVIO 26.)

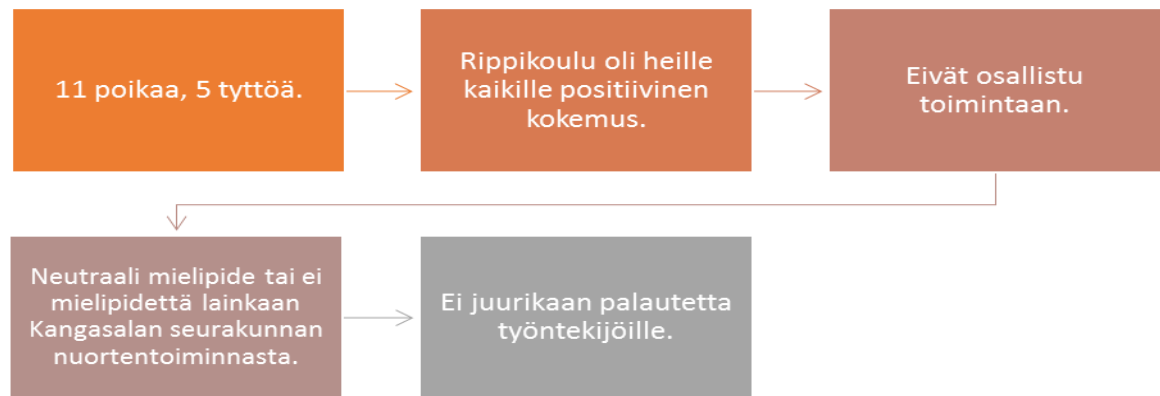
KUVIO 26. Vastaajat Pikkolassa, jotka eivät osallistu toimintaan, mutta joilla on positiivinen kuva nuortentoiminnasta Kangasalan seurakunnassa

Neljällä Pikkolassa opiskelevalla pojalla ja kolmella tytöllä, jotka olivat käyneet rippikoulun, eivätkä osallistuneet toimintaan oli selkeästi negatiivinen kuva Kangasalan seurakunnan nuortentoiminnasta. Kaikilla neljällä pojalla ja kahdella tytöllä oli positiivinen kuva rippikoulusta. Yhdellä tytöistä kokemus rippikoulusta oli negatiivinen. Nuorisotyötä he kuitenkin kuvasivat esimerkiksi siten, että yksi kertoi sen kasvattavan hihhuleita ja fanaatikkoja, ja tuntui ettei toiminnassa tehty oikein mitään. Eräs vastaa kirjoitti, ettei jaksaa liikaa Jumala-höpöystä, ja muutama nuori kertoi, ettei heitä kiinnostaa. Kukaan näistä vastaajista ei antanut kysymyksessä kahdeksantoista palautetta työntekijöille, muutama vastasi tyhjän, en tiedä ja eräs vastaaja kehotti työntekijöitä pitämään hauskaa Jeesuksen kanssa. Näiden poikien kohdalla oli kaksi yleisintä syytä, miksi he eivät käyneet seurakunnan toiminnassa enää rippikoulun jälkeen. He vastasivat käyttävänsä vapaa-aikansa mieluummin johonkin muuhun kuin seurakunnan toimintaan, ja että Kangasalan seurakunnan toiminta ei kiinnostanut heitä. Tytöillä yleisin syy oli sama kuin pojilla, mutta toiseksi yleisimpiä syitä oli kaksi, joista toinen oli, ettei Kangasalan seurakunnan toiminta kiinnostanut heitä, ja toinen, että he eivät kokeneet tarvitsevansa seurakunnan tukea, pohtiessaan elämäänsä koskevia kysymyksiä, liittyen vaikkapa itsetuntoon tai ihmissuhteisiin. (KUVIO 27.)

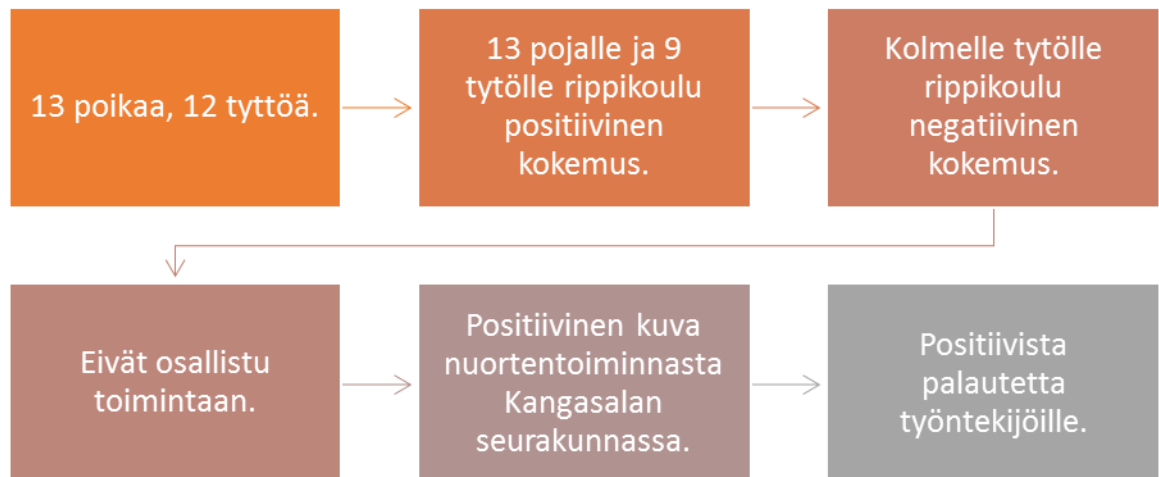
KUVIO 27. Vastajat Pikkolassa, jotka eivät osallistu toimintaan, ja joilla on negatiivinen kuva nuortentoiminnasta Kangasalan seurakunnassa

Yhdellätoista Pikkolassa opiskelevalla pojalla ja viidellä tytöllä, jotka olivat käyneet rippikoulun, eivätkä osallistuneet toimintaan, oli melko neutraali mielipide tai mielipidettä Kangasalan seurakunnan nuortentoiminnasta ei ollut lainkaan. Kaikille yhdelletoista pojalle ja viidelle tytölle rippikoulu oli ollut positiivinen kokemus. Kysymyksessä neljätoista, jossa pyydettiin kertomaan, millainen kuva heille oli muodostunut Kangasalan seurakunnan nuortentoiminnasta, valtaosa oli jättänyt kokonaan vastaamatta, oli vastannut ei mitään tai en tiedä ja eräs vastaaja oli vastannut, että työtähän sekin. Yksikään näistä vastaajista ei myöskään lähettänyt työntekijöille palautetta tai terveisiä, vaan valtaosa jätti kysymyksen kahdeksantoista kokonaan tyhjäksi ja muutama vastasi, ettei halua sanoa työntekijöille mitään. Näiden poikien kohdalla yleisin syy sille, miksi he eivät käyneet seurakunnan toiminnassa enää rippikoulun jälkeen oli, että Kangasalan seurakunnan toiminta ei kiinnostanut heitä. Toiseksi yleisin syy oli, että he kertoivat käyttävänsä vapaa- aikansa mieluummin johonkin muuhun, kuin seurakunnan toimintaan. Tytöillä yleisin syy oli, että he käyttivät vapaa- aikansa mieluummin johonkin muuhun kuin seurakunnan toimintaan. Toiseksi yleisimpiä syitä oli jälleen kaksi. Toinen oli se, että Kangasalan seurakunnan toiminta ei kiinnostanut heitä, ja toinen, että heidän perheissään uskonnollisuus ei ole tärkeää, joten heidän eivät halunneet osallistua. (KUVIO 28.)

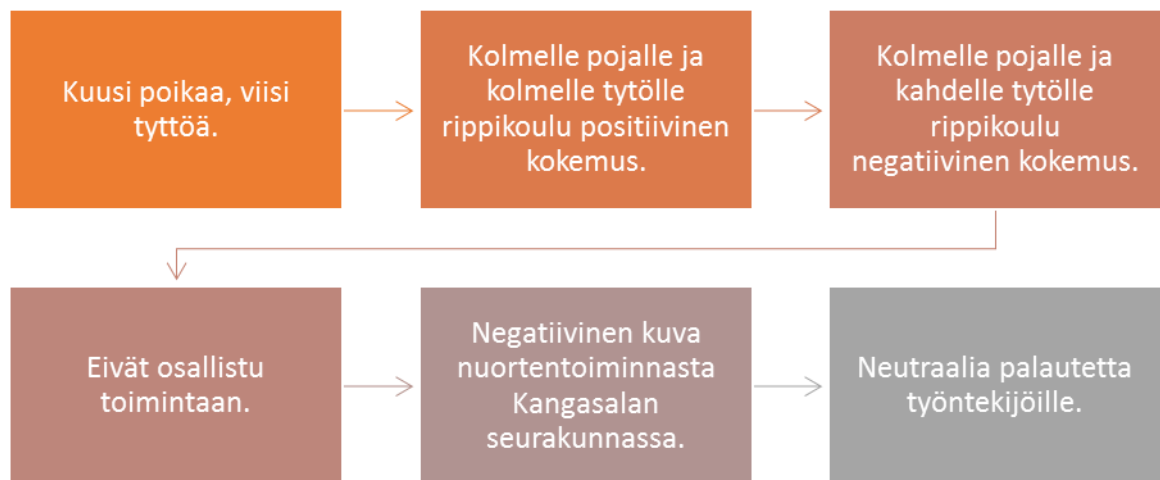
Kuvio 28. Vastaajat Pikkolassa, jotka eivät osallistu toimintaan, ja joilla on neutraali mielipide, tai ei mielipidettä lainkaan nuortentoiminnasta Kangasalan seurakunnassa

Pitkäjärvellä kolmellatoista pojalla ja kahdellatoista tytöllä, jotka olivat käyneet rippikoulun, eivätkä osallistuneet toimintaan oli positiivinen kuva Kangasalan seurakunnan nuortentoiminnasta. Kaikilla kolmellatoista pojalla, ja yhdeksällä tytöllä oli positiivinen rippikoulukokemus. Tytöistä kolmella oli negatiivinen rippikoulukokemus. Vastaajat kuvasivat nuorisotyötä hyväksi, aktiiviseksi, kannattavaksi, hauskaksi, koettiin, että työhön panostetaan, ja että toimintaa on paljon tarjolla. Valtaosa halusi myös antaa työntekijöille palautetta tai lähettää terveisiä kysymyksessä kahdeksantoista. Haluttiin kertoa, että työntekijät järjestävät hienoa toimintaa kaikille, pyydettiin jatkamaan työskentelyä, koska se on hyväksi nuorille ja koettiin, että työntekijät tekevät tärkeää työtä. Yleisin syy pojilla ja tytöillä siihen, miksi he eivät osallistuneet seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen oli, että he käyttivät vapaa- aikansa mieluummin johonkin muuhun, kuin seurakunnan toimintaan. Toiseksi yleisin syy pojilla oli, että Kangasalan seurakunnan toiminta ei kiinnostanut heitä, kun taas tytöillä oli se, että heidän perheissään uskonnollisuus ei ollut tärkeää, joten heidän eivät osallistuneet toimintaan. (KUVIO 29.)

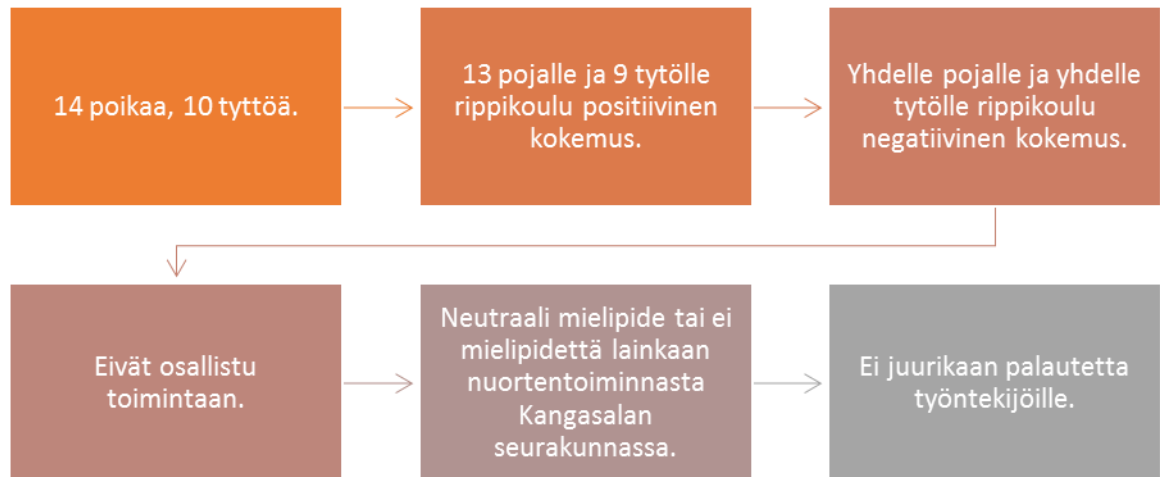
KUVIO 29. Vastaajat Pitkäjärvellä, jotka eivät käy toiminnassa, mutta joilla on positiivinen kuva nuortentoiminnasta Kangasalan seurakunnassa

Kuudella pojalla ja viidellä tytöllä, jotka olivat käyneet rippikoulun, eivätkä osallistuneet toimintaan, oli negatiivinen kuva Kangasalan seurakunnan nuortentoiminnasta. Kuudesta pojasta kolmella oli positiivinen ja kolmella negatiivinen rippikoulukokemus. Viidestä tytöstä kolmella oli positiivinen ja kahdella negatiivinen rippikoulukokemus. Nuortentoimintaa vastaajat kuvasivat tylsäksi, turhaksi, pienikokoiseksi, se sisälsi liikaa puhetta uskonnosta, ja se koettiin itselle turhaksi. Eräs nuori kertoi, että lapsuudessa ja rippikoulussa hänelle oli syntynyt negatiivinen kokemus kirkosta, joten siksi hän myös nyt ajatteli näin nuorisotyöstä seurakunnassa. Terveisinä työntekijöille haluttiin kuitenkin sanoa muun muassa, että työtä kannattaa jatkaa niille nuorille, joilla on vaikeaa, ja että kovalla työllä syntyy hyviä tuloksia. Yleisin syy siihen, miksi he eivät osallistuneet seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen oli pojilla ja tytöillä se, että vapaa-aika käytettiin mieluummin muuhun kuin seurakunnan toimintaan. Toiseksi yleisin syy niin tytöillä kuin pojilla oli, että Kangasalan seurakunnan toiminta ei kiinnostanut heitä. (KUVIO 30.)

KUVIO 30. Vastaajat Pitkäjärvellä, jotka eivät osallistu toimintaan, ja joilla on negatiivinen kuva nuortentoiminnasta Kangasalan seurakunnassa

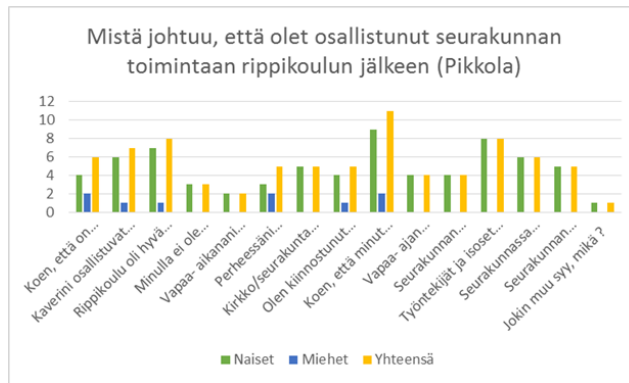
Neljällätoista pojalla ja kymmenellä tytöllä, jotka olivat käyneet rippikoulun, eivät osallistuneet toimintaan oli neutraali, melko neutraali mielipide tai ei ollut mielipidettä Kangasalan seurakunnan nuortentoiminnasta lainkaan. Pojista kolmella oli ollut positiivinen ja yhdellä negatiivinen rippikoulukokemus. Tytöistä yhdeksällä oli positiivinen ja yhdellä negatiivinen rippikoulukokemus. Nuortentoimintaa vastaajat kuvasivat ihan kohtalaiseksi, kerrottiin ettei siitä ole juuri kokemusta, osa kertoi, ettei osannut sanoa ja osa kertoi, ettei ollut muodostanut asiasta mielipidettä. Terveisiä tai palautetta työntekijöille ei juurikaan lähetetty, valtaosa ei ollut vastannut kysymykseen kahdeksantoista lainkaan, ja osa kertoi, ettei ole mitään sanottavaa. Yleisin syy siihen, miksi he eivät osallistuneet seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen oli pojilla ja tytöillä se, että vapaa-aika käytettiin mieluummin johonkin muuhun, kuin seurakunnan toimintaan. Toiseksi yleisin syy niin tytöillä kuin pojilla oli, että Kangasalan seurakunnan toiminta ei kiinnostanut heitä. (KUVIO 31.)

KUVIO 31. Vastaajat Pitkäjärvellä, jotka eivät osallistu toimintaan ja joilla on neutraali mielipide, tai ei mielipidettä lainkaan nuortentoiminnasta Kangasalan seurakunnassa

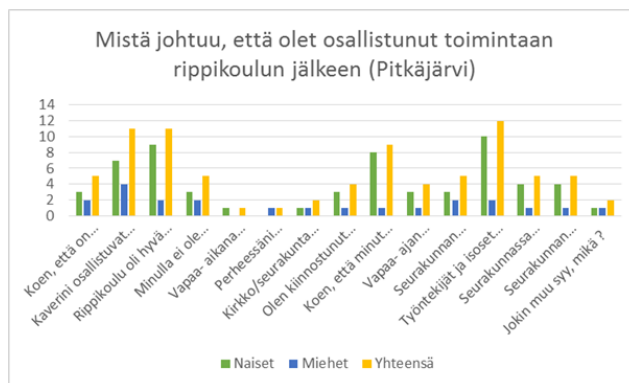
9.6 Syitä toimintaan osallistumiseen

Kysymyksessä yksitoista selvitettiin syitä siihen, mistä johtui, että ne jotka toimintaan osallistuivat, halusivat osallistua siihen (LIITE 2, kysymys 11). Yleisin syy Pikkolassa oli, että nuoret kokivat, että seurakunnassa heidät hyväksyttiin omana itsenään ja he kokivat olonsa tervetulleiksi. Toiseksi yleisimpiä syitä oli kaksi. Toinen oli se, että rippikoulu oli ollut vastaajalle hyvä kokemus, ja siksi he halusivat osallistua myös seurakunnan toimintaan. Toinen syistä oli, että työntekijät ja isokset sekä vanhemmat seurakuntanuoret tuntuivat vastaajista mukavilta ja luotettavilta, ja siksi toimintaan haluttiin osallistua. Kolmanneksi yleisimmäksi syyksi nousi kaverien vaikutus, eli toimintaan osallistuttiin, koska myös kaverit osallistuivat seurakunnan toimintaan. (KUVIO 32.) Muut vastausvaihtoehdot keräsivät noin neljästä kuuteen ääntä vastausvaihtoehtoa kohden, lukuun ottamatta vähiten ääniä keränneitä vaihtoehtoja. (TAULUKKO 1.)

KUVIO 32. Syitä seurakunnan toimintaan osallistumiseen rippikoulun jälkeen

Yleisin syy Pitkälärvellä vastaajien keskuudessa oli, että työntekijät ja isokset sekä vanhemmat seurakuntanuoret koettiin mukaviksi ja luotettaviksi. Toiseksi yleisimpiä syitä oli kaksi. Ensimmäinen koski kavereita, eli vastaaja kertoi osallistuvansa toimintaan, koska hänen kaverinsakin osallistuivat ja toinen syy oli, että rippikoulu oli ollut vastaajalle hyvä kokemus, ja siksi hän halusi osallistua myös seurakunnan toimintaan. Kolmanneksi yleisin syy oli, että vastaajat kokivat, että seurakunnassa heidät hyväksyttiin omana itsenään ja he kokivat olevansa tervetulleita. (KUVIO 33.)

KUVIO 33. Syitä seurakunnan toimintaan osallistumiseen rippikoulun jälkeen

	PIK	PIT		PIK	PIT
Koen, että on yleisesti hyväksyttyä osallistua seurakunnan toimintaan ja siksi minäkin osallistun.	6	5	Koen, että minut hyväksytään seurakunnassa omana itsenäni ja koen olevani tervetullut.	11	9
Kaverini osallistuvat seurakunnan toimintaan, joten minäkin osallistun.	7	11	Vapaa-ajan viettäminen yhdessä toisten uskossa olevien kanssa tuntuu minusta tärkeältä.	4	4
Rippikoulu oli hyvä kokemus ja siksi haluan osallistua seurakunnan toimintaan.	8	11	Seurakunnan toiminta on kiinnostavaa ja saan osallistua sen toteuttamiseen niin halutessani.	4	5
Minulla ei ole paljon vapaa-aikaa, mutta haluan silti osallistua toimintaan, vaikkakaan en säännöllisesti.	3	5	Työntekijät ja isokset sekä vanhemmat seurakuntanuoret ovat tuntuneet minusta mukavilta ja luotettavilta.	8	12
Vapaa-aikanani minulla ei ole muuta tekemistä.	2	1	Seurakunnassa saan tukea ja apua elämäni koskeissa asioissa. (Ihmissuhteet, itsetunto, jaksaminen, koulu jne.)	6	5
Perheessäni uskonasiat ovat tärkeitä ja siksi haluan osallistua seurakunnan toimintaan.	5	1	Seurakunnan toimintaan osallistuminen auttaa minua uskomaan ja ymmärtämään uskon ja uskomiseen liittyviä asioita.	5	5
Kirkko/seurakunta edustaa niitä arvoja ja asioita, joita itse pidän tärkeinä.	5	2	Jokin muu syy, mikä ?	1	2
Olen kiinnostunut kristilliseen uskoon ja hengellisyyteen liittyvistä asioista.	5	4			

TAULUKKO 1. Syitä seurakunnan toimintaan osallistumiseen rippikoulun jälkeen

9.7 Syitä toimintaan osallistumattomuuteen

Pikkolassa yleisin syy siihen, miksi osa vastaajista ei ollut osallistunut seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen oli, että vastaajat kertoivat käyttävänsä vapaa-aikansa mieluummin johonkin muuhun kuin seurakunnan toimintaan. Tämän vastausvaihtoehdon oli Pikkolassa valinnut 38 kyselyyn vastannutta. Toiseksi yleisin syy oli, että Kangasalan seurakunnan toiminta ei kiinnostanut kyselyyn vastanneita. Tämän vastausvaihtoehdon oli valinnut 26 kyselyyn vastannutta. Kolmanneksi yleisin syy oli, että vastaajan perheessä uskonnollisuus ei ollut tärkeää, joten vastaajakaan ei osallistunut. Tämän vaihtoehdon oli valinnut 16 vastaajista. Muut vastausvaihtoehdot keräsivät ääniä 1- 8 vastausvaihtoehtoa kohden. (TAULUKKO 2.)

Pitkjärvellä yleisin syy siihen, mistä johtui se, että osa vastaajista ei ollut osallistunut seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen oli, että vastaajat kertoivat käyttävänsä vapaa-aikansa mieluummin johonkin muuhun kuin seurakunnan toimintaan. Tämän vastausvaihtoehdon oli Pitkjärvellä valinnut 45 kyselyyn vastannutta. Toiseksi yleisin syy oli, että Kangasalan seurakunnan toiminta ei kiinnostanut kyselyyn vastanneita. Tämän vastausvaihtoehdon oli valinnut 31 kyselyyn vastannutta. Kolmanneksi yleisin syy oli, että vastaajat eivät kokeneet tarvitsevansa seurakunnan tukea pohtiessaan elämäänsä koskevia kysymyksiä. Tämän vastausvaihtoehdon oli valinnut 28 kyselyyn vastannutta. (TAULUKKO 2.)

Koen, ettei ole yleisesti hyväksyttyä osallistua seurakunnan toimintaan ja siksi minäkään en osallistu.	PIK 2	PIT 1	Käydessäni seurakunnan tilaisuudessa koin, ettei minusta oltu kiinnostuneita.	PIK 0	PIT 0
Kaverini eivät osallistu ja sen vuoksi minäkään en halua osallistua.	8	6	Kangasalan seurakunnan toiminta ei kiinnosta minua.	26	31
En osallistu seurakunnan toimintaan, mutta osallistuisin, jos minulla olisi enemmän vapaa-aikaa.	4	1	Seurakunnan toiminta kiinnostaisi minua, mutta osallistuessani siihen en päässyt kantamaan vastuuta, vaikka olisin halunnut.	0	0
Käytän vapaa-aikani mieluummin johonkin muuhun, kuin seurakunnan toimintaan.	38	45	En ole osallistunut seurakunnan toimintaan, koska seurakunnan työntekijät ja isokset/vanhemmat nuoret seurakunnassa ovat jääneet minulle etäisiksi.	1	0
Perheessäni uskonnollisuus ei ole tärkeää, joten siksi minäkään en osallistu.	16	17	En koe tarvitsevani seurakunnan tukea pohtiessani elämäniä koskevia kysymyksiä. (Liittyen itsetuntoon, ihmissuhteisiin, jaksamiseen jne.)	16	28
En osallistu, koska perheeni ei hyväksy sitä.	1	0	Olen uskossa, mutta en koe tarvitsevani uskoni tueksi seurakunnan toimintaa.	7	11
Rippikoulu ei ollut hyvä kokemus, joten en halua osallistua seurakunnan toimintaan.	2	2	Jokin muu syy, mikä ?	4	7
Kirkko/seurakunta ei edusta niitä arvoja ja asioita, joita minä pidän tärkeänä	5	10			

TAULUKKO 2. Syitä siihen, miksi ei ole osallistunut seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen

9.8 Nuorten palaute työntekijöille

Kysymyslomakkeen viimeisessä kysymyksessä, kysymyksessä numero kahdeksantoista kysyttiin, mitä muuta vastaaja haluaisi sanoa työntekijöille (LIITE 2, kysymys 18). Kysymys keräsi odotettua enemmän vastauksia, jotka tuloksia analysoidessani jaoin kategorioihin. Pikkolassa kyselyyn vastanneista 65 nuoresta 34 vastasi kysymykseen kahdeksantoista. Pitkäjärvellä puolestaan kyselyyn vastanneista 84 nuoresta 41 vastasi kysymykseen kahdeksantoista. Heidän osaltaan palaute oli jaettavissa neljään selkeään kategoriaan. Ensimmäisessä kategoriassa vastaajilla ei juurikaan ollut sanottavaa, vaan he olivat halunneet vain tervehtiä tai ilmaista, ettei heillä ollut enää mitään muuta sanottavaa. Pikkolassa tällaisia vastauksia oli vastauksista 10. Pitkäjärvellä vastaava lukumäärä oli 11.

[Mitä muuta haluaisit sanoa työntekijöille?] Moro.

En oikeastaan mitään.

Seuraava kategoria olivat nykyhetken tyytyväiset. Tähän kategoriaan kuuluivat ne vastaukset, joissa työntekijöitä kehoitettiin jatkamaan samaan malliin. Tällaisia vastauksia oli Pikkolassa yhteensä seitsemän ja Pitkäjärvellä neljä. Muutamassa vastauksessa mainittiin lisäksi, että vastaajan mielestä työntekijät tekivät hienoa työtä, ja että työtä tulisi jatkaa, koska se on nuorille tärkeää.

[Mitä muuta haluaisit sanoa työntekijöille?] Hienoa työtä jatkakaa samaan malliin.

Jatkakaa sitä, mitä teette, se on nuorille tärkeää.

Kolmanteen kategoriaan sisältyivät erilaiset toivotukset, ja tällaisia vastauksia oli Pikkolassa yhteensä 11 kappaletta ja Pitkäjärvellä yhteensä viisi. Useimmissa niistä toivottiin työntekijöille hyvää kesää, onnea ja menestystä ja sisältyipä mukaan myös yksi kiitoskin.

[Mitä muuta haluaisit sanoa työntekijöille?] Uskonnollista kesää!

Hyvää työtä!

Neljäs kategoria sisälsi erilaista palautetta toiminnasta. Tähän kategoriaan sisältyi Pikkolassa yhteensä kuusi vastausta ja Pitkäjärvellä 21. Vastauksissa isoskoulutusta keuhuttiin, kuten myös työntekijöitä, haluttiin ilmaista työn olevan tärkeää ja toivottiin, että seurakunta ei muuttuisi, koska se on niin hyvä. Toiminta sai palautteissa paljon kiitosta, samoin työntekijät, joita kuvattiin ystävällisiksi, ymmärtäväisiksi ja aidosti nuorista kiinnostuneiksi. Useat vastaukset painottivat myös työn merkitystä ja sen tärkeyttä nuorille. Palautteen joukossa oli myös muutamia toiveita toimintaa ja työntekijöitä koskien. Kehotettiin panostamaan erityisesti niihin nuoriin, joilla on vaikeaa, toivottiin lisää vierailijoita nuorteniltoihin puhujiksi sekä enemmän toimintaa isoskoulutuslaisille.

[Mitä muuta haluaisit sanoa työntekijöille?] Rippikoulu oli mielestäni hauska kokemus ja hyvä, että järjestätte kaikenlaista eri toimintaa esim. perjantain Parkki.

Että he ovat mukavia ja tukevat hyvin meitä nuoria.

Työntekijät järjestävät hienoa toimintaa kaikille.

10 POHDINTA

10.1 Loppupäätelmät

Keskeisimmiksi havainnoiksi tutkimuksessa nousi se, että yleisimmät syyt sille, miksi nuoret osallistuvat toimintaan on, että he kokevat olonsa hyväksytyiksi ja tervetulleiksi. Myös työntekijöiden ja isosten sekä vanhempien seurakuntanuorten luomalla hyväksyvällä ja luotettavalla ilmapiirillä on selkeä positiivinen vaikutus. Kuten Köykkä kirjoittaa (2014, 103) on ilmapiirillä tärkeä osa siinä, että nuoret kokevat olonsa hyväksi ja viihtyvät toiminnassa. Kun seurakuntaan juurtuu vanhempia seurakuntanuoria, siirtyvät hyvät tavat ja perinteet kuin vahingossa myös seuraaville ”sukupolville” ja järjestys pysyy yllä, mikä tukee työntekijän faktista auktoriteettia. Yleisin syy sille, että nuoret eivät osallistu seurakunnan toimintaan on puolestaan se, että nuoret viettävät vapaa-aikansa mieluummin jossakin muualla, kuin seurakunnan toiminnassa. Merkittävä syy oli myös se, ettei Kangasalan seurakunnan toimintaa koettu kiinnostavaksi. Nuoret myös kokivat, etteivät tarvitse seurakunnan tukea pohtiessaan elämäänsä koskevia kysymyksiä, tai kuten eräs kyselyyn vastannut ilmaisi; ”...jos tarvitsen apua, niin mä pyydän”.

Vastaus puolestaan kysymykseen, miten toimintaa voitaisiin kehittää niin, että enemmän nuoria löytäisi tiensä toimintaan, jäi ohueksi. Kyselyyn osallistuneista 156 nuoresta Pikkolassa vastaajia oli vain prosentti kyselyyn vastanneista, ja Pitkäljällä vain 11 prosenttia kyselyyn vastanneista. Ainoa toistuva vastaus, joka annetussa palautteessa nousi esiin, oli että toivottiin toimintaa, jossa hengellisyys ei ole niin merkittävässä asemassa. Muuten kehitysehdotukset toimintaa kohtaan vaihtelivat melko lailla. Toisaalta vastaukset siihen, miksi toimintaan osallistutaan tai ei osallistuta antavat suuntaa siitä, mikä toimii ja mikä ei, joten näistä kysymyksistä nousseiden havaintojen avulla toimintaa voidaan myös kehittää. Myös kysymyksen kahdeksantoista vastauksissa oli joitakin kehitysehdotuksia työntekijöille. Stenvallin (2009,87) tutkimuksessa hieman tämän tutkimuksen ikäluokka nuoremmille, 9-13vuotiaille käy ilmi korostunut organisoimattoman oleskelun tarve. Ehkä Kangasalan seurakunnan toiminta ei kiinnosta, koska nuoret kokevat sen liian organisoiduksi, eivätkä siksi halua viettää vapaa-aikaansa toiminnassa.

Jää myös kysymys siitä, tarkoittavatko nuoret toiminnalla, jossa hengellisyys ei ole niin merkittävässä asemassa toimintaa, joka on ikään kuin matalankynnyksen toimintaa, niin sanottua organisoimatonta oleskelua.

Tutkimuksessa kävi ilmi, että rippikoulu oli valtaosalle nuorista positiivinen kokemus. Havaittiin kuitenkin myös sen, että positiivinen kokemus rippikoulusta ei ole tae toimintaan osallistumiselle. Kati Niemelän tutkimuksessa, jossa tutkittiin rippikoulun laatua ja vaikuttavuutta (2002, 126) todetaan myös, että valtaosa nuorista on pääsääntöisesti tyytyväisiä rippikouluun, jonka ovat käyneet. Hänen tutkimuksessaan, jossa vastaajat antoivat rippikoululle kouluarvosanan, olivat alhaiset arvosanat melko harvinaisia läpi koko tutkimuksen. (Niemelä 2002, 126.) Niemelä nostaa tutkimuksessaan keskeiseksi tekijäksi rippikoulun onnistumisen näkökulmasta hyvän ilmapiirin, ulkoiset puitteet (esimerkiksi leirikeskus), opetuksen sisällön, opetuksen toteutuksen, rippikoulun opettajat, toiset rippikoululaiset sekä leirin papin. (Niemelä 2002, 130.) Hyvän ja huonon rippikoulun keskeisimmiksi erottaviksi tekijöiksi muodostuivat kokonaisilmapiiri, iltaohjelma sekä iltahartaus. (Niemelä 2002, 132.)

Samoja piirteitä, kuin Niemelän tutkimuksessa on myös havaittavissa tässä tutkimuksessa ja siinä, millainen kokemus rippikoulu kyselyyn vastanneelle oli. Kysymyksessä kuusi, millainen kokemus rippikoulu oli sinulle (Liite 2.) näyttäytyi selkeästi ilmapiirin vaikutus siihen, millaisena kokemuksena rippikoulua kuvattiin. Myös tyytyväisyys ja tyytymättömyys opetukseen sekä toisiin rippikoululaisiin oli näkyvissä palautteessa.

[Millainen kokemus rippikoulu oli sinulle?] Rippikoulu oli mahtava kokemus ja ehdottomasti kesän kohokohta.

Huono. Ilmapiiri oli kehno.

Ihan ok, en pitänyt ryhmästä, mutta isokset olivat mukavia.

Useampi kyselyyn vastannut kuvasi rippikoulu kokemustaan adjektiiveilla, kuten avartava, kasvattava, muuttava, henkisesti kasvattava, maailmankuvaa laajentava, silmiä avaava, uusia näkökulmia avaava, opettavainen ja uutta tietoa antava. Niemelän (2002, 159) tutkimuksessa nousee esille se, miten rippikoulu muuttaa nuorilla ajatuksia ja mielikuvia, joita heillä on rippikoulua, Jumalaa ja kirkkoa kohtaan. Hänen havaintonsa oman tutkimuksensa pohjalta on, että mielikuvat muuttuvat rippikoulun ansiosta myönteisemmiksi. Syntyy kognitiivinen dissonanssi, jossa vanha asenne ja saatu uusi tieto ovat keskenään ristiriidassa. Seuraa siis epätasapaino ja ristiriita, jonka seurauksena nuoren mielikuva muuttuu, tässä tapauksessa positiivisempaan suuntaan. (Niemelä 2002, 159) Sama on huomattavissa myös kysymyksen kuusi vastauksista siihen, millainen kokemus rippikoulu nuorelle on ollut. Adjektiivien, kuten avartava, muuttava ja silmiä avaava, voidaan ajatella kuvaavan muutosta, joka näissä kyselyyn vastanneiden ajattelussa on tapahtunut rippikoulun aikana.

Niemelä (2002, 165) kuvaa myös sitä, kuinka palvelun laatu- teorialat osoittavat, että sellainen palvelu, joka koetaan positiivisella tavalla muokkaa sitä kuvaa, joka asiakkaalla on palvelusta positiivisempaan suuntaan. Imago voidaan pitää eräänlaisena suodattimena, jonka kautta tarkastelemme jotakin palvelua, ja siksi hyvä imago on tärkeä myös kirkolle ja seurakunnalle. Niemelä huomasi selkeän yhteyden sen välillä, miten onnistuneeksi rippikoulu arvioitiin ja millaisia muutoksia tapahtui asenteissa, jotka liittyivät kristinuskoon. Jos rippikoulu sai hyvän arviion, olivat myös asennemuutokset selkeästi myönteisempiä. (Niemelä 2002, 165.) Tässä tutkimuksessa havaittiin myös, että positiivisella arviolla rippikoulusta oli selkeä yhteys halukkuuteen lähteä seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen. (Niemelä 2002, 169) Tutkimustulokseni tuovat tässä mielenkiintoisen vertailukohtan tälle Niemelän tutkimukselle. Tuloksissani nimittäin oli selkeästi havaittavissa se, että positiivinen kokemus rippikoulusta ei valtaosassa tapauksia ollut tae siitä, että nuori lähtisi seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen. Positiivinen kokemus rippikoulusta sai myös aikaan sen, että nuoret, jotka eivät osallistuneet toimintaan omasivat kuitenkin positiivisen kuvan toiminnasta.

Tutkimuksessa Rippikoulusta aikuisuuteen, tutkittiin viisi vuotta rippikoulun jälkeen rippikoulun merkittävyyttä ja vaikuttavuutta. Tutkimuksessa esitettiin muun

muassa avoin kysymys, jossa kysyttiin, mikä rippikoulusta oli nuorille jäänyt päällimmäisenä mieleen. Vastaajista useimmat mainitsivat positiivisen yleiskuvan, yhdessäolon sekä hyvän yhteishengen ja kaverit. (Niemelä 2007, 51) Vaikka omassa tutkimuksessani vastaajilla rippikoulusta oli kulunut vasta vuosi, oli kyselyyn vastanneiden vastauksissa yhteneväisyyksiä tähän Niemelän pitkittäistutkimukseen. Vastauksissa nousi esille positiivinen yleiskuva, jota kuvattiin positiivisilla adjektiiveilla, kuten hyvä, mukava, iloinen ja kiva. Myös yhdessäolo sekä yhteinen tekeminen mainittiin ja useat vastaajat kertoivat saaneensa leiriltä uusia kavereita ja tutustuneensa uusiin ihmisiin ja pitivät tätä hyvänä ja positiivisena asiana.

Tutkimuksessa kävi ilmi, että merkittävin syy siihen, miksi nuoret osallistuvat toimintaan on se, että he kokevat olevansa hyväksytyjä ja tervetulleita. Toinen syy oli, että työntekijät ja isokset, sekä vanhemmat seurakuntanuoret vaikuttivat mukavilta ja luotettavilta ja kolmanneksi yleisin syy oli, että nuori käy toiminnassa, koska hänen kaverinsakin käyvät. Kyse on siis monessa mielessä ihmissuhteista ja yhteisöllisyydestä. Köykkä (2014, 36) pitää tärkeänä sitä, että rippileirin jälkeen pystytään luomaan sellainen yhteisöllisyys seurakunnassa, joka tuottaa nuorille elämän mittaisia ihmissuhteita. Hän pitää myös tärkeänä, että nuoret otetaan hyvin vastaan, ja he kokevat olevansa tervetulleita, vaikka eivät osoittaisi olevansa kiinnostuneita muusta kuin vaikkapa vain nuortentilan peleistä. Tästä seuraa se, että hiljalleen nuoret kiinnostuvat ehkä myös itse sanomasta, jos vain työntekijä jaksaa olla kärsivällinen ja pitkäjänteinen. (Köykkä 2014, 36) Erityisesti sillä, miten työntekijä nuoriin reagoi, ja millaisena hän nuorille näyttäytyy, on merkitystä. Köykin (2014, 23) mukaan vaurioittaa nuoren kirkkosuhdetta pysyvästi, jos hän toimintaan tullessaan kokee, ettei tule kenenkään huomaamaksi. Nuori, joka vasta aloittaa toiminnassa käymistä pohtii, onko aikuinen kiinnostunut juuri hänestä, ja myös etsii kodin ulkopuolelta itselleen toisia ihmisiä matkakumppaneiksi omaan nuoruuteensa (Köykkä 2014, 23). On siis tärkeää, että panostetaan rippikoulun jälkeen siihen, että nuoret otetaan seurakunnassa vastaan ja jokaista heistä aluksi edes tervehditään.

Merkittäviä syitä siihen, miksi toimintaan ei osallistuttu rippikoulun jälkeen oli, että vapaa- aikaa käytettiin mieluummin johonkin muuhun, kuin seurakunnan toimintaan, Kangasalan seurakunnan toiminta ei kiinnostanut nuoria, vastaajan perheessä uskonnollisuus ei ollut kovinkaan tärkeää, joten vastaajakaan ei osallistunut toimintaan ja osa vastaajista koki, etteivät he tarvitse seurakunnan tukea pohtiessaan elämäänsä koskevia kysymyksiä. Tässä ilmenee sama, joka on nähtävissä Myllyniemen (2009, 30) vapaa- aikatutkimuksessa, jossa ilmenee, että ystävien ja perheen kanssa vietetty aika on nuorille tärkeää, mutta aktiivinen toimiminen erilaisissa seuroissa ja järjestöissä, joihin kuuluvaksi myös seurakunta vapaa- aikatutkimuksessa lasketaan, on tärkeää huomattavasti pienemmälle osalle nuorista. Kuten tässä opinnäytetyössä on käynyt ilmi, enemmistö kyselyyn vastanneista ei osallistunut seurakunnan toimintaan, ja sama on havaittavissa myös vapaa- aikatutkimuksessa, jossa 45 prosenttia, eli vähemmistö on mukana järjestöjen toiminnassa (Myllyniemi 2009, 30). Samankaltaisia vastauksia ovat saaneet myös Isokuortti, Rintamäki ja Heinimo nuorisotyön houkuttavuutta Roihuvuoren seurakunnassa tutkineessa opinnäytetyössään. Heillä myös nousi esille näkökulma siitä, että toimintaan ei osallistuttu, koska se ei välttämättä kiinnostanut nuoria. (Isokuortti ym. 2014, 41) Merkittävä osa vastaajista myös omassa tutkimuksessani oli valinnut kysymyksessä kymmenen vastaukseksi vaihtoehdon Kangasalan seurakunnan toiminta ei kiinnosta minua. (TAULUKKO 2.)

Saavutin mielestäni onnistuneesti tutkimukselle asettamani tavoitteet. Sain vastaukset tutkimusongelmiini, eli mistä johtuu, että nuoret osallistuvat tai eivät osallistunut seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen. Vaikka vastauksien määrä kysymykseen, miten toimintaa voitaisiin kehittää tai parantaa, jäi ohueksi, koen silti, että pystyn vastaamaan kysymykseen muulla tutkimuksesta saamallani materiaalilla. Näin jälkikäteen kuitenkin toivon, että olisin kyennyt muotoilemaan kysymyksen niin, että se olisi saanut enemmän vastauksia. Tähän kyselyyn kvantitatiivisen menetelmän valinta ja kyselytutkimuksen teettäminen tuntuivat oikeilta ratkaisuilta. Teoriakirjallisuus ohjasi minut valitsemaan tämän menetelmän, sillä kvantitatiivinen menetelmä ja kyselylomaketutkimus ovat erityisen toimivia, kun halutaan tutkia ihmisten mielipiteitä, asenteita tai ajatuksia ja kun tiedetään, että kyselyyn tulee vastaamaan yli 100 henkilöä. Jotta toivomani 160 henkilön otanta oli mahdollinen opinnäytetyölle varatun ajan puitteissa, oli tämä mielestäni ainut

looginen ratkaisu menetelmän valinnan suhteen. Menetelmä osoittautui mielestäni luotettavaksi, ja pienensi sen riskiä, että olisin ohjannut kyselyyn osallistujia vastaamaan tietyllä tavalla. Koen myös sen olleen tutkimuksen teettämisen ja onnistumisen kannalta etu, etten itse päässyt paikalle kyselytutkimusta toteuttamaan, vaan vein etukäteen saatekirjeet ja tutkimuslomakkeet kouluille, joissa opettajat valvoivat tutkimuksen teettämisen. Tutkimuksen teettämisessä pyrin siihen, että se toteutettiin mahdollisimman eettisesti. Kenenkään henkilöllisyys ei paljastu, sillä kyselyyn vastattiin nimettömästi. Vastaajalla on myös oikeus tietää, mihin hän tietojaan antaa ja mihin näitä tutkimustuloksia tullaan käyttämään (Vilkkä 2005, 154). Laadin tutkimukseeni saatekirjeen, jossa kävi lyhyesti ilmi, kuka olen, miksi teen tutkimusta, mitä tutkin, millainen merkitys kyselyyn vastaajien vastauksilla on, ja mitkä ovat kyselyyn vastaajien oikeudet. Kukaan nuorista ei siis ollut veloitettu osallistumaan, vaan heitä rohkaistiin ja heidän vastauksensa arvokkuutta ja merkitystä tutkimuksen kannalta painotettiin. Tutkimuksen validiteetti eli pätevyys tarkoittaa tutkimuksen kykyä mitata, sitä, mitä se on tarkoitettu mittaamaan (Vilkkä 2005, 161). Koen tutkimuksen olleen validi, ja sen onnistuneen mittaamaan sitä, mitä sen oli tarkoituskin mitata. Tutkimuksen reliabiliteetti eli luotettavuus tarkoittaa puolestaan tutkimuksesta saatujen tulosten tarkkuutta (Vilkkä 2005, 161). Koen, että tutkimuslomakkeen laadinnassa ja tutkimuksen teettämisessä on onnistuttu riittävän hyvin, jotta mittaustulokset ovat toistettavissa. Tärkeää on kuitenkin huomioida, että vaikka tutkimus tarjoaa mielenkiintoista tietoa koko työalalle, eivät tulokset ole yleistettävissä ajan ja paikan ulkopuolelle, esimerkiksi koskemaan kaikkia Suomen seurakuntia (Vilkkä 2005, 161).

Tutkimus tarjoaa erityisesti Kangasalan seurakunnalle tietoa sen rippikoulu- ja nuorisotyön vaikuttavuudesta, ja syitä sille, miksi toimintaan osallistutaan tai ei osallistuta rippikoulun jälkeen. Työn kehittämisen ja vaikuttavuuden parantamisen kannalta on tärkeää, että työntekijöillä on ajankohtaista tietoa siitä, miksi nuoret osallistuvat tai eivät osallistu seurakunnan toimintaan. Se tarjoaa työalalle ajankohtaista tietoa, ja arvokkaita havaintoja, samoin kuin muut vastaavaa teemaa käsittelevät opinnäytetyöt, kuten tutkimus nuorisotyön houkuttavuudesta Roihuvuoren seurakunnassa (Isokuortti, Rintamäki & Heinimo 2014). Rippikoulu

toimii nuorelle innostajana seurakunnan toimintaan, ja siksi on tärkeää, että siihen panostetaan, ja ollaan kiinnostuneita nuorten kokemuksista ja ajatuksista, koskien rippikoulua. Haastetussa kirkossa (2011, 155) käy ilmi, että puolet suomalaisista nuorista on innostuneita lähtemään mukaan kirkon nuorisotyöhön rippikoulun jälkeen. Todellisuudessa tästä joukosta noin puolet loppujen lopuksi tekee niin. (Haastettu kirkko 2011, 155) Tutkimuksesta nousseet tulokset ovat tärkeitä myös siksi, että rippikouluikäluokat pienenevät seuraavina vuosina, johtuen siitä, että tulevat ikäluokat ovat pienempiä kuin niitä edeltäneet. Rippikoululaisten määrä ja tätä kautta myös nuorisotyön kävijöiden määrä tulee tulevaisuudessa laskemaan. (Haastettu kirkko 2011, 150) Myös tästä syystä toiminnan vaikuttavuuteen on syytä kiinnittää huomiota, jotta toimintamuotojen kävijämäärät eivät laskisi.

10.2 Kehitysehdotukset sekä jatkotutkimusaiheet

Kehitysehdotuksia, joita tutkimuksestani nousee, on esimerkiksi se, että tulevaisuudessa joku voisi kehittää tutkimuslomaketta lisää sekä tehdä siihen parannuksia, ja sitten toteuttaa kyselyn. Erityisesti kysymys siitä, miten toimintaa voitaisiin kehittää, on näin jälkikäteen ajateltuna tarpeettoman monimutkaisesti muotoiltu ja tästä syystä vastausprosentti kyseiseen kysymykseen jäi alhaisemmaksi kuin olisin toivonut. Myös esimerkiksi Wepropol- kyselyn hyödyntäminen voisi helpottaa kyselyn toteuttamista ja vastausten analysointia. Koen myös, että eräänlainen seurantatutkimus olisi mahdollinen, jolloin voitaisiin tutkia, onko tilanne muuttaman vuoden kuluttua kehittynyt ja jos niin mihin suuntaan, teettämällä kysely sen hetken 15-vuotiaiden ikäryhmälle. Tähän kyselyyn vastanneiden nuorten suhdetta kirkkoon ja seurakuntaan voisi olla myös erittäin mielenkiintoista tutkia vaikka viiden vuoden kuluttua uudelleen. Tämä voisi olla jollekin kiinnostuneelle jatkotutkimusaihe. Jäin myös pohtimaan, millaisia syitä jäi kysymyksessä kymmenen vastauksen ”Kangasalan seurakunnan toiminta ei kiinnosta minua” taakse, ikään kuin piiloon. Olisi mielenkiintoista tietää tarkemmin, mistä johtuu, että nuoret kokevat, ettei toiminta kiinnosta. Se varmasti tarjoaisi vastauksia siihen, miten toimintaa voitaisiin kehittää. Koen, että tutkimus on sovellettavissa osittain myös sosiaalian työssä. Vastaavan tutkimuksen voisi muunneltuna ja

ilman hengellistä näkökulmaa teoriapohjaa laajentamalla myös toteuttaa kunnallisessa nuorisotyössä ja tutkia vaikkapa sitä, mikä saa nuoret osallistumaan kunnalliseen nuorisotyöhön, ja mikä ei sekä millaisia parannuksia he siihen toivoisivat.

10.3 Ammatillinen kasvu

Koen tämän opinnäytetyöprosessin tukeneen ammatillista kasvuani. Olen saanut ajankohtaista tietoa kentältä, ja päässyt näkemään hieman sitä, mitä nuoret toiminnasta ajattelevat, mitä he siltä toivovat ja mikä heidän osallistumiseensa vaikuttaa. Saan itse tutkimuksesta tukea kehittävään työtoteeseen, miten voin itse tehdä työtäni tulevaisuudessa niin, että se tukisi nuoria osallisuudessa seurakuntaan ja heidän aktiivisessa roolissaan seurakuntalaisina. Tutkimuksen paljastamat epäkohdat tekevät myös minut nuorena työntekijänä tietoiseksi, mihin minun kannattaa työssä keskittyä ja miten voin välttää osan mahdollisista sudenkuopista.

Tutkimuksen tekeminen kunnolla ensimmäistä kertaa elämässäni on opettanut minulle paljon tutkimuksen teosta ja minusta itsestäni tutkijana. On ollut mielenkiintoista seurata, miten tutkimus ja tämä opinnäyte ovat vaihe vaiheelta kehittyneet. Olen kiinnostunut muista alan tutkimuksista, joista erityisesti Kati Niemelän rippikoulua koskeneet tutkimukset ovat olleet mielenkiintoista luettavaa, kuten myös Sami Myllyniemen Nuorten vapaa- aikatutkimukset ja nuorisobarometrit. Myös muusta teoriakirjallisuudesta rippikoulun ja nuorisotyön saralla on löytynyt ammatillisesti kehittävää luettavaa kuten myös kirkon erilaisista strategioista ja asiakirjoista. Koen kaiken tämän antaneen minulle arvokasta ja ajankohtaista tietoa, josta on varmasti hyötyä myös käytännön työssä.

Kysymyslomakkeiden läpikäyminen oli varsin mielenkiintoinen, yksi opinnäytetyöni parhaimmista työstämisen vaiheista. Oli valtavan mielenkiintoista lukea vastaajien lomakkeita ja käydä aineistoa läpi. Oli myös innostavaa, miten paljon kaikkea mielenkiintoista tietoa lomakkeista nousi esiin ja sain valtavasti ideoita siitä, mitä olisi mielenkiintoista tutkia, jos vain olisi aikaa ja mahdollisuus. Opinnäytetyö

prosessina oli raskas ja toisinaan koin, ettei siitä ikinä tule valmista. Olen kuitenkin tyytyväinen tähän lopulliseen tuotokseen, jonka olen saanut aikaan, ja koen sen antavan paljon hyödyllistä tietoa ja kannustusta Kangasalan seurakunnalle joillain osa-alueilla pitää kiinni siitä, minkä nuoret ovat kokeneet tärkeäksi ja josta he ovat antaneet työntekijöille kiitosta, ja joillain osa-alueilla kehittää niitä asioita, jotka kaipaavat kehittämistä ja pohtia, miten Kangasalan seurakunnan toiminta voisi olla nuorille kiinnostavampaa.

LÄHTEET

- Elämä – usko – rukous. Rippikoulusuunnitelma 2001. Viitattu 28.2.2015
[http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/85780A9E8154761EC225770A003912B4/\\$FILE/Rippikoulusuunnitelma%202001.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/85780A9E8154761EC225770A003912B4/$FILE/Rippikoulusuunnitelma%202001.pdf)
- Haastettu kirkko. Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 2008-2011. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja. Viitattu 27.10.2015. [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/4D9073DDB9C38745C22576F20030A70E/\\$FILE/Haastettu%20kirkko.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/4D9073DDB9C38745C22576F20030A70E/$FILE/Haastettu%20kirkko.pdf)
- Hanifi, Riitta 2004. Vapaa- ajan harrastukset –itse tekeminen, aktiivinen harrastaminen. Teoksessa Liikkanen, Mirja; Hanifi, Riitta & Hannula, Ulla (toim.) 2005. Yksilöllisiä valintoja, kulttuurin pysyvyyttä. Vapaa- ajan muutokset 1981- 2002. Helsinki: Tilastokeskus.
- Isokuorti, Henri; Rintamäki, Matti & Heinimo, Tommi 2014. Nuorisotyön houkuttavuus rippikoulun jälkeen Roihuvuoren seurakunnassa. Diakoniamattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Kangasalan, oksalla ylimmällä i.a. Viitattu 28.2.2015. http://www.kangasala.fi/tieto_kangasalta/
- Kangasalan seurakunta 2015. Viitattu 28.2.2015. www.kla.fi
- Karvonen, Marja Liisa & Liljendahl, Tarja. Nuoren kirkko 2015. Teoksessa Paananen, Terhi & Tuominen Hans (toim.) 2005. Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja Oy, 311-325.
- Keskinen, Vesa 2001. Kiirettä pitää. Kaverit, koti, koulu ja nuorten vapaa- aika Helsingissä 2000. Helsinki: Helsingin kaupunki.

Kinnunen, Saara 2011. Lapsen usko. Miten tukea lapsen hengellistä kasvua?
Helsinki: Uusi tie.

Kohtaamisen kirkko – Suomen evankelis- luterilaisen kirkon toiminnan suunta
vuoteen 2020. Kirkkohallitus. Viitattu 28.2.2015. [http://sa-
kasti.evl.fi/sa-
kasti.nsf/0/9297F603C875C1C8C225770A002E3448/\\$FILE/25306
2_KKH_Kohtaamisen_kirkko.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/9297F603C875C1C8C225770A002E3448/$FILE/253062_KKH_Kohtaamisen_kirkko.pdf)

Köykkä, Arto 2014. Nuorisotyön alkeet ja jatko. Helsinki: Lasten Keskus & Kirja-
paja.

Lapsivaikutusten arviointi Suomen evankelis- luterilaisessa kirkossa. Kirkkohalli-
tus. Viitattu 13.9.2015. [http://sakasti.evl.fi/sa-
kasti.nsf/0/89A630F75C56617FC2257C5A00489E6D/\\$FILE/LAVA
_ohjeistus_2015_www.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/89A630F75C56617FC2257C5A00489E6D/$FILE/LAVA_ohjeistus_2015_www.pdf)

Lasten ja nuorten osallisuus ja lapsivaikutuksen arviointi kirkossa. Kirkkohallituk-
sen virastokollegion 11.2.2010 asettaman työryhmän mietintö. Suo-
men ev.lut. kirkon keskushallinto. Viitattu 13.9. 2015. [http://kap-
peli.evl.fi/KKHAsha.nsf/7b71ae23c1dcb5bcc22572980062dd0b/f8b
0faf3cd7fab56c22576cc0046da00/\\$FILE/Mietint%C3%B6%20Las-
ten%20ja%20nuorten%20osallisuus.pdf](http://kappeli.evl.fi/KKHAsha.nsf/7b71ae23c1dcb5bcc22572980062dd0b/f8b0faf3cd7fab56c22576cc0046da00/$FILE/Mietint%C3%B6%20Lasten%20ja%20nuorten%20osallisuus.pdf)

Meidän kirkko- osallisuuden yhteisö. Suomen evankelis- luterilaisen kirkon stra-
tegia vuoteen 2015. Kirkkohallitus. Viitattu 28.5.2015. [http://evl.fi/EVLfi.nsf/Docu-
ments/49BEA3A9834046A9C225749C00290C4F/\\$file/Mei-
dan_kirkko_strategia2015.pdf](http://evl.fi/EVLfi.nsf/Documents/49BEA3A9834046A9C225749C00290C4F/$file/Meidan_kirkko_strategia2015.pdf)

Muhonen, Mervi & Tirri, Kirsi. Mitä on kristillinen kasvatust? Teoksessa Porkka,
Jouko (toim.) 2008. Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki:
LK- kirjat, 63-82.

- Myllyniemi, Sami 2009. Aika vapaalla. Nuorten vapaa- aikatutkimus 2009. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.
- Myllyniemi, Sami (toim.) 2010. Puolustuskannalla. Nuorisobarometri 2010. Helsinki: Nuorisotutkimusseura.
- Niemelä, Kati 2002. Hyvä rippikoulu. Rippikoulun laatu ja vaikuttavuus. Tampere: Kirkontutkimuskeskus.
- Niemelä, Kati 2007. Rippikoulusta aikuisuuteen. Pitkittäistutkimus rippikoulun merkityksestä ja vaikuttavuudesta. Kirjon tutkimuskeskuksen julkaisuja 99. Tampere: Kirjon tutkimuskeskus.
- Niemelä, Kati & Pruuki, Lassi 2009. Rippikoulun toteutustavat Euroopassa. Teoksessa Innanen, Tapani & Niemelä, Kati (toim.) Rippikoulun todellisuus. Tampere: Kirkontutkimuskeskus, 78- 90.
- Nuorisolaki 2006/72, 27.1.2006. Viitattu 22.10.2015. [http://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072?search\[type\]=pika&search\[pika\]=Nuorisolaki](http://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072?search[type]=pika&search[pika]=Nuorisolaki)
- Nurmi Jari- Erik; Ahonen, Timo; Lyytinen, Heikki; Lyytinen, Paula; Pulkkinen, Lea & Ruoppila, Isto 2014. Ihmisen psykologinen kehitys. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Palomäki, Jaska & Parila, Pasi 2012. Osiingoille osallisuudesta – Tutkimus nuorten osallisuuden kokemuksista Kauhajoen seurakunnan nuorisotyössä. Diakonia- ammattikorkeakoulu. Diak Etelä, Kauniainen. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Parkki.info. Nuorisotyö Kangasalan seurakunta i.a. Viitattu 16.11.2015. www.parkki.info

- Pruuki, Lassi 2004. Rippikoulun suunnittelu ja arviointi. Teoksessa Aaltonen, Heli; Pruuki, Lassi & Saarainen, Pekka (toim.). Rippikoulun käsikirja. Jyväskylä: Kirjapaja, 179-190.
- Raamattu. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen vuonna 1992 käyttöön ottama suomennos. Helsinki: Kirjapaja.
- Räsänen, Antti. Usko itsenäistyvän nuoren elämässä. Teoksessa Aaltonen, Heli; Pruuki, Lassi & Saarainen, Pekka (toim.) 2004. Rippikoulun käsikirja. Helsinki: Kirjapaja Oy, 103-128.
- Stenvall, Elina 2009. ”Sellast ihan tavallist arkee”. Helsinkiläisten 3. -6. luokkalaisten arki ja ajankäyttö. Helsingin kaupungin tietokeskus. Tutkimuksia 2/2009. Viitattu 18.11.2015. http://www.hel.fi/hel2/Tietokeskus/julkaisut/pdf/09_02_27_Tutkimus_2_Stenvall.pdf.
- Taavitsainen, Tiina 2012. Lasten ja nuorten osallisuus kirkossa. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Diak Itä, Pieksämäki. Ylempi sosiaalian koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Tähkää, Ari; Taavitsainen, Tiina; Lehtinen, Katja; Kallinen, Eija; Ojala, Sami; Jutila, Juha; Syrjä-Turpeinen, Seija; Tukeva, Pekka & Lampenius, Simo 2012. Nuoret seurakuntalaisina. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon julkaisuja 2012:6. Helsinki: Kirkkohallitus.
- Vilka, Hanna 2005. Tutki ja Kehitä. Helsinki: Tammi.
- Vilka, Hanna 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Tammi.
- Vilka, Hanna i.a. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Viitattu 28.3.2015. <http://hanna.vilka.fi/wp-content/uploads/2014/02/Tutki-ja-mittaa.pdf>.

LIITE 1: Kyselylomake

KANGASALAN
SEURAKUNTA

Kyselylomake

1. Sukupuoli

Nainen	Mies

2. Kouluni on

Pitkäjärven koulu	Pikkolan koulu

3. Kävin rippikoulun

Kyllä	En

4. Kävitkö Kangasalan seurakunnan rippikoulun?

Kyllä	En

5. Jos et käynyt Kangasalan seurakunnan rippikoulua, niin missä ja minkä rippikoulun kävit? (Esim. Suomen Lähetysseuran rippikoulun Päiväkummussa)

6. Millainen kokemus rippikoulu oli sinulle?

7. Kuinka usein kävit Kangasalan seurakunnan toiminnassa ennen rippikoulua? Rippikoulumerkin-
töjä varten tehtyjä käyntejä ei lasketa.

1 Useita kertoja viikossa	2 Ainakin kerran viikossa	3 Joitakin kertoja kuukaudessa	4 Kerran kuussa tai harvemmin	5 En lainkaan

8. A) Oletko osallistunut Kangasalan seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen?

Kyllä	En

B) Entä jonkin muun seurakunnan/ hengellisen yhteisön tai järjestön toimintaan?

Kyllä	En

Mikäli vastasit kohtaan 8 B. kyllä, kirjoita tähän minkä yhteisön tai järjestön toimintaan osallistut ja miksi?

9. Kuinka usein olet käynyt Kangasalan seurakunnan toiminnassa rippikoulun jälkeen? Mikäli vastasit jonkin vaihtoehdoista 1-4, siirry kysymykseen 11.

1 Useita kertoja viikossa	2 Vähintään kerran viikossa	3 Muutaman kerran kuukaudessa	4 Kerran kuussa tai harvemmin	5 En lainkaan

10. Mikäli et ole osallistunut seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen vastaa tähän kysymykseen. Mistä johtuu, ettet ole osallistunut seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen?

Koen, ettei ole yleisesti hyväksyttyä osallistua seurakunnan toimintaan ja siksi minäkään en osallistu.	
Kaverini eivät osallistu ja sen vuoksi minäkään en halua osallistua.	
En osallistu seurakunnan toimintaan, mutta osallistuisin jos minulla olisi enemmän vapaa- aika.	

Käytän vapaa- aikani mieluummin johonkin muuhun kuin seurakunnan toimintaan.	
Perheessäni uskonnollisuus ei ole tärkeää, joten siksi minäkään en osallistu.	
En osallistu, koska perheeni ei hyväksy sitä.	
Rippikoulu ei ollut hyvä kokemus, joten en halua osallistua seurakunnan toimintaan.	
Kirkko/seurakunta ei edusta niitä arvoja ja asioita, joita minä pidän tärkeinä	
Käydessäni seurakunnan tilaisuudessa koin, ettei minusta oltu kiinnostuneita	
Kangasalan seurakunnan toiminta ei kiinnosta minua.	
Seurakunnan toiminta kiinnostaisi minua, mutta osallistuessani siihen en päässyt kantamaan vastuuta, vaikka olisin halunnut.	
En ole osallistunut seurakunnan toimintaan, koska seurakunnan työntekijät ja isokset/ vanhemmat nuoret seurakunnassa ovat jääneet minulle etäisiksi.	
En koe tarvitsevani seurakunnan tukea pohtiesani elämäni koskevia kysymyksiä. (Liittyen itsetuntoon, ihmissuhteisiin, jaksamiseen jne.)	
Olen uskossa, mutta en koe tarvitsevani uskoni tueksi seurakunnan toimintaa.	
Jokin muu syy, mikä?	

11. Jos osallistut Kangasalan seurakunnan toimintaan vastaa tähän kysymykseen. Mistä johtuu, että olet osallistunut seurakunnan toimintaan rippikoulun jälkeen?

Koen, että on yleisesti hyväksyttyä osallistua seurakunnan toimintaan ja siksi minäkin osallistun.	
Kaverini osallistuvat seurakunnan toimintaan, joten minäkin osallistun.	
Rippikoulu oli hyvä kokemus ja siksi haluan osallistua seurakunnan toimintaan.	
Minulla ei ole paljon vapaa- aikaa, mutta haluan silti osallistua toimintaan, vaikkakaan en säännöllisesti.	
Vapaa- aikanani minulla ei ole muuta tekemistä.	
Perheessäni uskonasiat ovat tärkeitä ja siksi haluan osallistua seurakunnan toimintaan.	
Kirkko/seurakunta edustaa niitä arvoja ja asioita, joita itse pidän tärkeinä.	
Olen kiinnostunut kristilliseen uskoon ja hengellisyyteen liittyvistä asioista.	
Koen, että minut hyväksytään seurakunnassa omana itsenäni ja koen olevani tervetullut.	
Vapaa- ajan viettäminen yhdessä toisten uskossa olevien kanssa tuntuu minusta tärkeältä.	
Seurakunnan toiminta on kiinnostavaa ja saan osallistua sen	

toteuttamiseen niin halutessani.	
Työntekijät ja isokset sekä vanhemmat seurakuntanuoret ovat tuntuneet minusta mukavilta ja luotettavilta.	
Seurakunnassa saan tukea ja apua elämäni koskevista asioista. (Ihmissuhteet, itsetunto, jaksaminen, koulu jne.)	
Seurakunnan toimintaan osallistuminen auttaa minua uskomaan ja ymmärtämään uskon ja uskumiseen liittyviä asioita.	
Jokin muu syy, mikä?	

12. Mihin seurakunnan toimintaan olen osallistunut rippikoulun jälkeen?

Jumalanpalvelus	
Majatalo- illat	
Nuortenilta	
JO- raamis	
Biljardikerho	
Mopotalli	
Isokoulutus	
Startti- leiri	
Raamattuleiri	
Uuden vuoden- leiri	
Pääsiäisleiri	
Jokin muu toiminta, mikä ?	

13. Osallistutko tällä hetkellä säännöllisesti Kangasalan seurakunnan nuorten toimintaan?

Kyllä	En

14. Sen perusteella mitä tietoa/kokemusta sinulla on, kerro millainen kuva sinulle on syntynyt Kangasalan seurakunnan nuorisotyöstä? Mikä on vaikuttanut mielipiteesi muodostumiseen sellaiseksi kuin se nyt on?

15. Onko jokin yksittäinen kokemus/tapahtuma/tapaus, jonka vuoksi et osallistu seurakunnan toimintaan? Kokemus/tapahtuma/tapaus on voinut tapahtua ennen rippikoulua, rippikoulun aikana tai sen jälkeen.

Kyllä	Ei

Mikäli vastasit kyllä, kirjoita tähän millaisesta kokemuksesta/tapahtumasta/tapauksesta oli kyse.

16. Onko seurakunnan toiminnassa mielestäsi kehitettävää/parannettavaa? Mikäli vastasit ei, siirry kysymykseen 18.

Kyllä	Ei

Mikäli vastasit kyllä kirjoita tähän, mitä toivoisit Kangasalan seurakunnan nuorten toiminnassa kehitettävän/parannettavan/muutettavan?

17. Mikäli vastasit kyllä kysymykseen numero 16 vastaa tähän kysymykseen. Mikäli ehdottamiasi parannuksia tehtäisiin seurakunnassa, tulisitko mukaan toimintaan, vaikka et siihen aiemmin olisi osallistunut?

Kyllä	En

18. Mitä muuta haluaisit sanoa työntekijöille? Kirjoita se tähän.

LIITE 2: Saatekirje

Saatekirje tutkimukseen osallistuville

Hyvä 15- vuotias!

Teen opinnäytetyönäni Kangasalan seurakunnalle tutkimusta, jossa kartoitan mikä saa/ei saa nuoria jäämään seurakuntaan rippikoulun jälkeen.

Tutkimus on sinulle täysin vapaaehtoinen. Antamiasi tietoja käsitellään huolellisesti, eikä henkilöllisyytesi tule esille missään vaiheessa. Osallistuminen tutkimukseen on riskitön ja voit muuttaa mieltäsi koskien tutkimukseen osallistumista, milloin tahansa.

Pyydän kuitenkin sinua ystävällisesti osallistumaan tutkimukseen. Juuri sinun palautteellasi on merkitystä ja sen avulla saadaan rakennettua seurakunnasta parempi paikka meille jokaiselle.

Kyselyyn vastaaminen tapahtuu tunnin yhteydessä. Henkilöllisyyden salassa pysymiseksi lomakkeeseen ei tarvitse kirjoittaa nimeä tai osoitettaan. Jokaisessa kysymyksessä on selkeät ohjeet siitä, miten tulee vastata.

Mikäli Sinulla on kysyttävää, vastaan mielelläni!

Kiitos vaivannäöstä!

Kangasalla 25. päivä toukokuuta 2015.

Sari Myllymäki

sosionomi-knto- opiskelija